

کتاب هفته

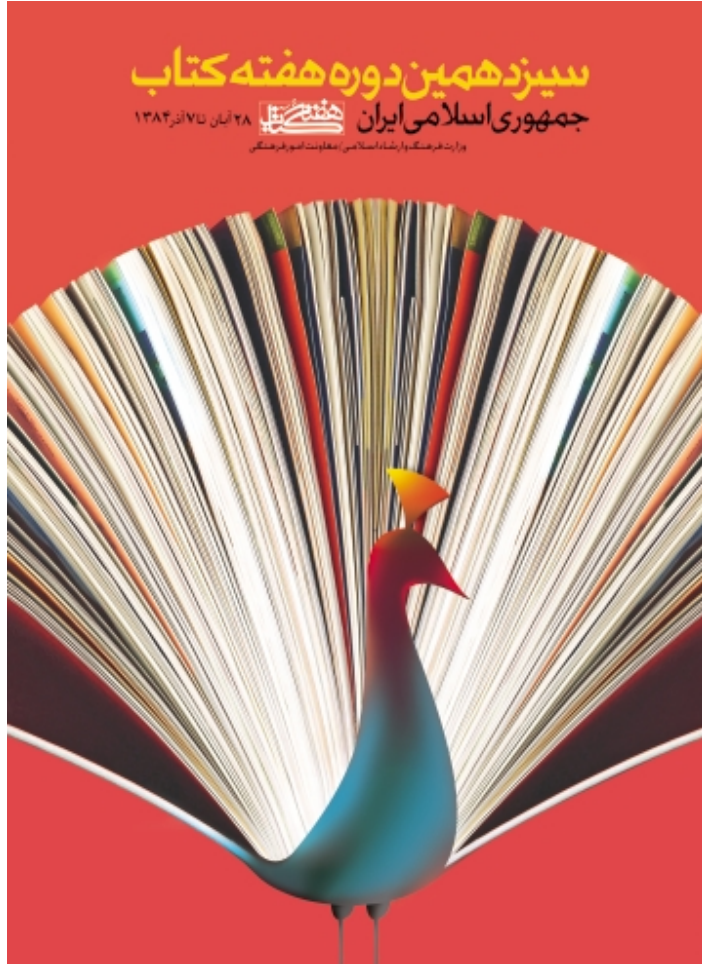
شماره ۲۸ آبان ۱۳۸۲
۱۶ شوال، ۱۹ نوامبر ۲۰۰۳
نوع مجله
شماره ۸ پیاپی ۶۵۸
صفحه ۱۰۰، تومان
ISSN: 1029-3345
صاحب امتیاز
خانه کتاب ایران
سرمایه: سید عبدالجواد موسوی
مشانی، خیابان قائم مقام فردوسی
اول خنجر (جنب)، شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۸۱۳۷۵۵۸، ۸۱۳۷۵۲۳
لینوگرافی دیجیتال - ایرنا چاپ
www.ketabehafteh.ir

اگر کاغذ آزاد شود
فخرزهی درباره وضعیت پارچه کاغذ
۸

رجوع به باورهای نیاکان
کفت و گو با احمدشاکری
۱۶

مرا کیفیت چاپ نو کافیت
به قدم کمال مسرت
۲۲

چهارگفت و گوی مهم در تاریخ موسیقی ایران
رامین همایون
۲۴

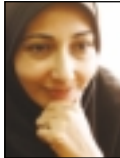
کوردک و نوجوان / ۱۲

درک مفهوم صنعت نشر
کفت و گو با حمیدرضا شاه آبادی

مشون کین / ۱۵

گرا نبهاترین منبع داروشناسی
کفت و گو با باقر مظفرزاده

کفت و گو / ۱۷

یک شیوه برای بقا
کفت و گو با دکتر مریم مشرف

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

نقشه نهایی فرآیند نشر، قشر کتابخوان است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کرد: «ممیزی و روند نظارت بر امر تولید کتاب تغییری نکرده است.»

محمدحسین صفارهرندی ۲۲ آبان ماه در جمع خبرنگاران به بیان برنامه‌ها و سیاستهای جدید این وزارتخانه پرداخت و اظهار کرد: «قانون حاکم بر نشر کتاب تغییری نکرده و تنها امری که باید در نظر گرفته شود، حفظ آزادیهای مردم در امر نشر است.»

وی ضمن انتقاد از حاکم شدن نگاه تجاری در حوزه نشر گفت: «ما تلاش می‌کنیم حق ناشران و کتابفروشان را در امر معاشرت مالیاتی احیا کنیم.»

صفارهرندی در خصوص لزوم گرفتن مجوز در تجدید چاپ کتابها اعلام کرد: «گاهی دیده می‌شود در چاپ دوم کتابها تغییراتی ایجاد می‌شود و با به علت بی‌دقتی مجوزدهندگان در چاپ اول، قانونی زیر پا گذاشته می‌شود. لذا برای احیای این قانون، بازنگری مجددی انجام می‌شود.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه به ضرورت هدفمند بودن یارانه‌های فرهنگی اشاره کرد و گفت: «هدفمند بودن یارانه‌های فرهنگی درخواست صحیحی است اما ابتدا باید این هدفنندی تعریف شود.»

وی هدف از تخصیص یارانه‌های فرهنگی را اصلاح و رشد فرهنگی دانست و اعلام کرد: «ما یارانه می‌پردازیم تا شاهد بازخورد آن یعنی افزایش فرهنگی باشیم، اما گاهی این اتفاق نمی‌افتد، ما سعی خواهیم کرد جلوی این وضعیت را بگیریم.»

کشور وجود دارد که این تعداد بسیار کم است. سعی ما در توسعه عادلانه آن در کشور است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین به برنامه‌های هفته کتاب اشاره کرد و بیان داشت: «در چارچوب مأموریتهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، روزهایی را در ذیل هفته کتاب در پیش داریم که فعالیتها و تلاشهایی در جهت تقویت موضوع کتاب و کتابخوانی در کشور به راه خواهد افتاد.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه به اضافه کردن دهکده چاپ دفاع می‌کنیم و در جلساتی که با اهالی چاپ داشته‌ایم، به آنها این توبه را داده‌ایم که جامی جدی این ایده خواهیم بود.» وی با اشاره به کمبود کتابخانه‌های موجود در کشور گفت: «ما در کشور به ۱۴ هزار کتابخانه نیاز داریم، در حالی که تنها ۱۰۰۰ کتابخانه در

کشور وجود دارد که این تعداد بسیار کم است. سعی ما در توسعه عادلانه آن در کشور است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین به برنامه‌های هفته کتاب اشاره کرد و بیان داشت: «در چارچوب مأموریتهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، روزهایی را در ذیل هفته کتاب در پیش داریم که فعالیتها و تلاشهایی در جهت تقویت موضوع کتاب و کتابخوانی در کشور به راه خواهد افتاد.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه به اضافه کردن دهکده چاپ دفاع می‌کنیم و در جلساتی که با اهالی چاپ داشته‌ایم، به آنها این توبه را داده‌ایم که جامی جدی این ایده خواهیم بود.» وی با اشاره به کمبود کتابخانه‌های موجود در کشور گفت: «ما در کشور به ۱۴ هزار کتابخانه نیاز داریم، در حالی که تنها ۱۰۰۰ کتابخانه در

تقدیر بیست و یک کتابدار خراسان شمالی از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

بیست و یک کتابدار کتابخانه‌های عمومی خراسان شمالی، با ارسال نامه‌ای، مراتب تقدیر و تشکر خود را از عنایت وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رییس هیأت امنای نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور نسبت به تعدیل مشکلات معیشتی و استخدامی آنان و اجرای قانون جدید کتابخانه‌ها اعلام کردند.

به گزارش مهر، در نامه کتابداران خراسان شمالی، خطاب به محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آمده است: «در تیره‌روشنای شام دلگیر بحران کمبودهای کتابداران، رایحه دلنشین تصویب

قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور، باوقایع امیدوارکننده‌ای در جان و دل خسته کتابداران دید و حال با اجرایی شدن قانون، بخش عظیمی از مشکلات معیشتی و استخدامی را حل نمود.»

در سفر اخیر هیأت دولت به این خطه از کشور، جمعی از کتابداران کتابخانه‌های عمومی و کارمندان اداره‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی در شهرستانهای محرم، تویسنند از توپک، بخشی از مشکلات و نارساییهای کاری خود را با محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در میان گذاشتند.

نقش مؤثر کتابدار در حفظ فرهنگ ایرانی

رییس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران اعلام کرد: «کتابداری در ایران چه از لحاظ نظری و چه عملی از بسیاری کشورهای منطقه و حتی اروپا جلوتر است.»

فریبرز خسروی در دومین مجمع عمومی کتابداری و اطلاع‌رسانی خراسان، عدم آرازه توانیهای خود را در حوزه کتابداری از مشکلات اساسی دانست و گفت: «درست است که ابزار مناسبی در کتابخانه‌های ایران وجود ندارد اما کتابداری در ایران بسیار پیشرفت کرده و تنها مشکل ما این است که قدرت آراه توانیهای خود را نداریم.»

وی با اشاره به مشکلات اساسی کتابخانه‌ها خالی گذاشتن میدان، با ورود فناوریهای نوین است. کتابداران در ایران با ورود فناوریها به عنوان خدمت‌رسان و دسترسزای اطلاعات، میدان را خالی گذاشته‌اند.»

می‌گیرد.» صفارهرندی در ادامه افزود: «برپایه ۱۰ هزار نمایشگاه کتاب از سوی آموزش و پرورش در مدارس، از جمله کارهای بزرگی است که در این مدت انجام می‌شود.»

وی سرمایه‌گذار اصلی این ۱۰ هزار نمایشگاه را وزارت آموزش و پرورش دانست و گفت: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز به عنوان نهاد خادم حوزه فرهنگ و هنر، با پرداخت مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان، به این امر کمک کرده است.»

وی نقطه نهایی فرآیند نشر را قشر کتابخوان دانست که کمتر مورد عنایت قرار گرفته است. صفارهرندی اظهار داشت: «ما بنا را بر این گذاشته‌ایم که بخشی را تحت عنوان تکویم کتابخوانان راه بیندازیم و یکی از کارهای اساسی که در این رابطه باید انجام شود، تحقیقات و پژوهشهای لازم برای این امر است. ابتدا باید مسئله کتابخوانی و مشکلات آن آسیب‌شناسی و برای رفع آن اقدام شود.»

وی افزود: «باید در کنار تقویت اهالی نشر، جایی ویژه برای کتابخوانان ایجاد کنیم. حلقه‌ای که اگر فعال شود، بقیه حلقه‌ها نیز فعال می‌شوند و حاصل نهایی آن کمک به همه اهالی نشر است.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه از نمایندگاندان مجلس شورای اسلامی خواست، سهم فرهنگ را آنطور که شایسته است بپردازند.

وی ایراد امیدواری کرد در سال آینده شاهد جهشی در رویکرد بخش فرهنگ باشیم.

دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چاپ

گروه خبر کتاب هفته، دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چاپ، از سوی اتحادیه چاپخانه‌داران در بهمن ماه سال جاری برگزار می‌شود. این نمایشگاه، هر ساله در شهر بومرگ برگزار می‌شود، اما با توجه به اینکه هنوز مجوز چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منسوب نشده، امسال برگزار می‌شود. این نمایشگاه با تلاش اتحادیه چاپخانه‌داران در بهمن ماه منوگول انجام شده است.

بنا به اعلام اتحادیه چاپخانه‌داران، فعالان و دست‌اندرکاران صنعت چاپ می‌توانند همه‌روزه با مراجعه به خیابان شهرداری جنوبی، خیابان شهید ملایری، در مجمع امور صنعتی، برای شرکت در این نمایشگاه ثبت نام کنند.

این نمایشگاه از تاریخ ۲۵ تا ۲۸ بهمن ماه امسال در تهران برگزار می‌شود اما اتحادیه چاپخانه‌داران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مکان برگزاری این نمایشگاه را اعلام نکرده است.

۳۰ عنوان کتاب در راه

۳۰ عنوان کتاب در هفته منتهی به بیست و پنجم آبان ماه مجوز گرفته که آمار موضوعی آنها بدین شرح است: علوم دانشگاهی (۸۳ عنوان)، علوم اجتماعی (۶۹ عنوان)، ادبیات (۳۵ عنوان)، کمک‌درسی (۳۳ عنوان)، دین (۲۷ عنوان)، هنر (۱۹ عنوان)، روانشناسی (۱۱ عنوان)، تاریخ (۱۰ عنوان)، علوم سیاسی (۷ عنوان) و کلیات (۶ عنوان).

همچنین در هفته مزبور، تعداد ۳۹ عنوان کتاب هم در چاپ اول یا چاپهای بعدی، به دیر خانه نظارت بر اجرای ضوابط نشر کتاب، اعلام وصول شده است.

پنج نشست تخصصی در خانه کتاب

پنج نشست تخصصی، آردام سال جاری از سوی کتاب ماه انبیاات و فلسفه در خانه کتاب برگزار می‌شود. در اولین نشست که اول آردام برگزار می‌شود، کتاب «تاریخ و تطور علوم بلاغف» نوشته شوقی ضیف و ترجمه محمدرضا ترکی با حضور فرزاد سجودی، ناصرقلی سارلی و مترجم اثر، نقد پورسی می‌شود. دومین نشست نیز با عنوان «کائنات و تراغ بر سر مسئله وحدت وجود» (نوبه فلسفه در دهه آخر قرن ۱۸ در آلمان) هشتم آردام برگزار می‌شود. در این مراسم کریم مجتهدی به سخنرانی می‌پردازد.

افره، پناه گلار فلسفه جدید، عنوان سومین نشست است که ۱۵ آردام با سخنرانی شیاء موحد برگزار می‌شود.

پنول مشکین فام در چهارمین نشست با عنوان «افاده‌اللسان و مسیمن دانشوره» که ۲۲ آردام برگزار می‌شود، سخنرانی می‌کند.

گادامر و زیست‌شناسی نیز عنوان آخرین نشست است که ۲۹ آردام با سخنرانی محمدرضا بهشتی برگزار می‌شود. این نشست‌ها ساعت ۵ بعد از ظهر در ساختمان خانه کتاب برگزار می‌شود.

نمایشگاه کتاب بروجرز در هفت نشست کتاب

همزمان با هفت کتاب و کتابخوانی، نمایشگاه دائمی راه‌های کتاب در کتابخانه عمومی شهید محمودصاوسی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی بروجرز گشایش یافت. در این نمایشگاه، بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب از تازه‌ترین موضوعات کتاب و از انتشارات سراسر کشور در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است.

نشست‌های انتخاباتی انجمن اسلامی ناسران

انجمن اسلامی ناسران نشست‌های انتخابی خود را برای حضور فعال در انتخابات هجرت مدیره محامیه ناسران و کاترول‌شان تهران آغاز کرده است. محمدرضا سبزی مسئول انجمن اسلامی ناسران تهران در گفت‌وگو با خبرنگار سایت کتاب اعلام کرد: انجمن اسلامی یکی از تشکلهایی است که در زمینه انتخابات انجادی، صاحب نظر است و تعداد دار در انتخابات آینده حضورى محسوس داشته باشد. به همین دلیل، اخیراً جلسات و نشست‌های را با برخی از دوستان برگزار کرده اما تا زمانی که نتیجه تعیین صلاحیت‌ها مشخص نشود، نمی‌توان دربارهٔ نتایج این نشست‌ها نظر قطعی داد. گفته وی، بعد از مشخص شدن نتیجه تعیین صلاحیت‌ها، لیست افرادی که انجمن اسلامی در انتخابات از آنان حمایت می‌کند، مشخص می‌شود.

حضور چشمگیر نماینده ایران در نمایشگاه کتاب آلبانی

غرفه بنیاد فرهنگ سعیدی شیراز، نماینده ایران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب آلبانی ۲۰۰۵، استقبال چشمگیر بازدیدکنندگان مواجه شد.

این نمایشگاه از ۱۰ تا ۱۵ آبان‌ماه و با حضور بیش از ۱۳۰ مؤسسه و مرکز نشرانی داخلی و ۳۵ ناشر خارجی در مرکز سان نمایشگاه‌های تیرا برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، فاطمیور لنگسکی، وزیر فرهنگ و جهانگردی آلبانی، در بازدید از غرفه این بنیاد، ضمن تقدیر از خدمات آن، از چاپ آثار انجیم فرانسوی، شاعر و

حضور ایران در نمایشگاه کتاب بصره

گروه غیر کتاب هفته، بیش از ۲۰۰۰ عنوان کتاب از سوی انتشارات بین‌المللی الهدی و هشت ناشر دیگر ایرانی در نمایشگاه کتاب بصره به نمایش گذاشته شده‌است.

در این نمایشگاه که از ۲۲ تا ۳۰ آبان ماه توسط معاونت فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات بین‌المللی الهادی پیش از ۲۰۰۰ عنوان کتاب به زبانهای عربی و انگلیسی و با موضوعات نقدی، فرهنگی، سیاسی، دانشگاهی و دیگر آثار فرهنگی و

فراخوان نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانسه

نمایشگاه بین‌المللی کتاب پاریس از ۲۶ اسفندماه ۱۳۸۲ تا ۲۹ فروردین ماه ۱۳۸۵ (۲۲ تا ۲۷ مارس ۲۰۰۶) در فرانسه برگزار می‌شود.

براساس گزارش این نمایشگاه، غرفه‌های به‌متراژ ۱۶ متر مربع در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌گیرد و هزینه هر متر مربع آن بین ۵۳۳۲ تا ۳۸۰ یورو متغیر

فراخوان نمایشگاه کتاب رابض

گروه غیر کتاب هفته، نماینده بین‌المللی کتاب ریاض ۱۲ اسفندماه سال جاری (۲۲ فوریه الی ۲۷ مارس ۲۰۰۶) در فرانس برگزار می‌شود. در این نمایشگاه که از سوی وزارت آموزش عالی فرانس برگزار می‌شود، متر از دفتر گرفته شده برای

فراخوان جشنواره دوسالانه ادبی دانشجویان

گروه غیر کتاب هفته، ششمین جشنواره دوسالانه ادبی دانشجویان سراسر کشور در چهار بخش اصلی شعر (کلاسیک و آزاد)، داستان کوتاه، طنز، نقد و پژوهش ادبی و نیز بخش ویژه و بخش زبانهای بومی ایران زمین برگزار می‌شود.

این جشنویان برای شرکت در جشنواره می‌توانند آثار

آب و آتش در کتابخانه دانشکده حقوق

کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشکده تهران، صبح روز ۲۵ آبان ماه در آتش سوخت. در اثر این حادثه به بخش کتابخوانی و مرجع کتابخانه، روابط عمومی دانشگاه تهران روز چهارشنبه، بیست و پنجم آبان ماه با صدور اطلاعیه‌ای دربارهٔ آتش‌سوزی دانشکده

خقوق و علوم سیاسی و این دانشگاه اعلام کرد: «در جریان

این آتش‌سوزی بخشی از سالن مرجع و مطالعه کتابخانه یادشده دچار حریق شد.»
استاد این اطلاعیه می‌افزاید: «ناخواه به علت کثرت تعداد فضاهای کتابی دانشکده، مانعاً به روز چنین حروبی دور از انتظار بوده‌است. از این رو دانشکده تهران براساس کارشناسیهای انجام شده نسبت به بروز این گونه حوادث هشدار داده و پیشنهادهای لازم را برای این‌سازی ساختمانهای قدیمی دانشکده به مراجع ذی‌صلاح ارائه کرده‌است.»

آگر ننگی بخشهای دیگر مسئول کتابخانه دانشکده حقوق دانشکده تهران، مجید قیامی در بیان دلایل حریق، بخش تشریفات که توسط مرجع قرار دارد نیز به علت آتش‌سوزی بخش مرجع، دچار

آگر ننگی شده‌است و تشریفات داخلی و خارجی که در آنجا نگهداری می‌شد، جیس شده‌اند.

است. کتابخانه فاقد سیستم اطفای حریق و اعلام هشدار

دهنده بوده‌است.»

روابط عمومی دانشگاه

روابط عمومی دانشگاه تهران روز چهارشنبه، بیست و پنجم آبان ماه با صدور اطلاعیه‌ای دربارهٔ آتش‌سوزی دانشکده

خقوق و علوم سیاسی و این دانشگاه اعلام کرد: «در جریان

این آتش‌سوزی بخشی از سالن مرجع و مطالعه کتابخانه

یادشده دچار حریق شد.»

استاد این اطلاعیه می‌افزاید: «ناخواه به علت کثرت تعداد فضاهای کتابی دانشکده، مانعاً به روز چنین حروبی دور از انتظار

بوده‌است. از این رو دانشکده تهران براساس کارشناسیهای

انجام شده نسبت به بروز این گونه حوادث هشدار داده و

پیشنادهای لازم را برای این‌سازی ساختمانهای قدیمی

دانشکده به مراجع ذی‌صلاح ارائه کرده‌است.»

آگر ننگی بخشهای دیگر مسئول کتابخانه دانشکده حقوق دانشکده تهران، مجید قیامی

در بیان دلایل حریق، بخش تشریفات که توسط مرجع قرار دارد نیز به علت آتش‌سوزی بخش مرجع، دچار

آگر ننگی شده‌است و تشریفات داخلی و خارجی که در آنجا نگهداری می‌شد، جیس شده‌اند.

نویسنده شهر معاصر و چاپ نفیس کتاب «دیوان کریملا» ابراز خوشنودی کرد

رضا کریمی، رییس بنیاد فرهنگی سعیدی شیرازی در نشست اعضای هیات تجویبه و برنامه علمی و

فرهنگی پرلا در نمایشگاه کتاب آلبانی، فرهنگ و نشر کتاب فرهنگی را عامل اصلی پیوند میان ملتها دانست و گفت: «ایران مشترکات فرهنگی بسیاری با کشورهای مردم آلبانی دارد و حضور ۱۰ ساله بنیاد فرهنگی سعیدی شیرازی در نمایشگاه کتاب این کشور گواه این مدعااست.»

هنر ارانه کرده‌است.

دارالکتب الاسلامیه، انتشارات مجمع جهانی اهل بیت (ع)، انتشارات مجمع جهانی تقرب، مؤسسه اسلامی، مکتبه الامام (الصادق(ع)، دارالمشرق، انتشارات فدوی تقریبی، انتشارات بین‌المللی سازمان تبلیغات اسلامی و دارالآینده، دیگر ناشران ایرانی شرکت کننده در نمایشگاه بصره هستند. در این نمایشگاه، ناشرانی از کشور عراق و کویت و چند کشور عربی دیگر نیز حضور دارند.

خواهد بود.

آخرین مهلت ثبت نام برای شرکت در این نمایشگاه، اول ژانویه ۲۰۰۶ اعلام شده‌است. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر، می‌توانند با شماره تلفن ۰۰۰۰۳۳۹۸۲۰۰۰ یا ۰۰۱۳۳۹۸۲۰۰۱ دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی امور نشر بین‌الملل تماس بگیرند.

غرفه‌ها ۱۲۰۱۸ و با ۲۲ متر است.

ناسران و علاقه‌مندان برای شرکت در این نمایشگاه، حداکثر تا ۱۶ آردام می‌توانند با شماره تلفنهای ۰۰۰۰۳۳۹۸۲۰۰۰ یا ۰۰۱۳۳۹۸۲۰۰۱ دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی امور نشر بین‌الملل تماس بگیرند.

خود را حداکثر تا پایان آبان ماه، به همراه کپی کارت دانشجویی و دو قطعه عکس پرسنلی (۳×۴) به دفترخانه جشنواره ارسال کنند.

علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع بیشتر به سایت www.6omin.com مراجعه کرده و یا با شماره تلفنهای ۰۰۰۰۶۶۹۹۵۳۳۲ یا ۰۰۱۶۶۹۹۵۳۳۲ تماس بگیرند.

توسعه فرهنگ اقامه زمان

تخت‌نشین همایش منتقدای مؤلفان و ناشران عرصه نماز، بیست و چهارم آبان ماه از سوی ستاد اقامه نماز استان قم برگزار شد.

حجت‌الاسلام احمدحسینی با اعلام این خبر افزود: «ستاد اقامه نماز استان قم با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، همایشی را با عنوان مؤلفان و ناشران کتب پیرامون نماز برگزار کرد. وی هدف از برگزاری این همایش را ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز عنوان کرد و گفت: «تاکنون بیش از یکصد ناشر، دو هزار عنوان کتاب درباره نماز به چاپ رسانده‌اند.»

برگزیدگان

مرحله اول داوری پلدا

۱۲۵ اثر داستانی راه یافته به مرحله دوم داوری جایزه ادبی پلدا، معرفی شدند.

دوره چهارم جایزه ادبی پلدا پس از بررسی ۱۹۸ داستان کوتاه و ۳۷۷ اثر، منشر شده در سال ۱۳۸۳. آثری را که به مرحله دوم داوری رسیده بودند، معرفی کرد.

اساساً ۲۱۵ راه‌یافته به دور ششم نهایی این جایزه بدین شرح است: آبی اثر کاظم محمدحسینی، قنبر قنبر، آداب بی قراری اثر یعقوب یادعلی، نشر نیلوفر،

انجیرهای سرخ مزار اثر محمدحسین محمدی نشر چشمه، با کار دیوار اثر حسین ستایز نشر چشمه، نشر و ترگس اثر ناعید طباطبایی (نشر قطره)، نگادیم اثر بهزاد علویور گسگری (نشر چشمه)، باگودا اثر محمدحسین شهبواری (نشر افق)، پایان درخت سبب اثر نوشین سالاری (نشر مروارید)، نوحیدشیر فرحیم احدی (نشر مروارید)، دیدار در جلب اثر جعفر مدرس (نشر مرکز)، ارنگ کارگ اثر فرهاد ریبار (نشر مرکز)، اسرای همه اثر فرشته احمدی (نشر قطره)، شب سواده اثر محمد زین (وقف)، صداهای سوخته اثر سعید عباس، نشر (نشر قطره)، عادت می‌کنم از رویا پرداز (نشر مرکز)، علاقت در پارگی اثر مصاحب علی (نشر چشمه)، فراموش این زمستان اثر محمد رحیمی (نشر چشمه)، کویکاثر فرشته توانگر (انتشارات قدوسی)، امامی هادر (نشر مروارید)،

مردهای که حالت خوب است اثر احمد آرام (نشر افق)، من قائل برسان هستم اثر احمد دهقان (نشر افق)، مکث آخر اثر پویس اثر کیمه (نشر قطره)، هتل مار کویولو اثر خسرو درومی (نشر نیلوفر)، وقت قصیر اثر محمدرضا کاتب (نشر نیلوفر)، کیمیاخاون اثر سعیده، قدس (نشر چشمه)

وی همچنین بیان کرد: بیش از ۲۵ هزار عنوان کتاب در بخشهای مختلف این کتابخانه نگهداری می‌شود که بالاترین مأموران آتش‌نشانی از اسریت آتش به دیگر بخش‌های حریق‌درد جلوگیری شده است.
همپا بخش مرجع مش از ۷۰ درصد آسیب دیده است.»

فاطمه مستخدمی، کارشناس فهرست‌رسی کتابخانه دانشکده تهران نیز میزان خسارت وارد شده را جبران‌ناپذیر دانست و گفت: «کتابهای مرجع کتابخانه در دو قسمت نگهداری می‌شدند. کتابهای که در ایمن‌تر مشرفی داشتند، از نظر علمی و مالی ارزشمند بودند. دو قسمت اصلی سالن

در دسترس بودند که به طرز کامل در آتش سوختند. بسیاری از این کتابها، مراجع ارزشمند و کتبیه شده حقوق بودند

که برخی از آنها تنها در اختیار این کتابخانه بوده‌کتابهای زبان اصلی که در طول سالها هزینه‌های گزاف برای این کتابخانه خریداری شده بود. دیگر کتابها که مراجعه کنند، زیادی نداشتند. در مخزن نگهداری می‌شد که آسیب‌انجالی ندیده

و دچار سوختگیهای شدیدی شده‌است.»

کارشناس کتابخانه دانشکده تهران دربارهٔ وضعیت تاسیساتی کتابخانه‌های این دانشگاه، بیان کرد: سیستم برقی این ساختمانها، بسیار قدیمی است. از زمانی که رایانه‌ها و دیگر وسایل برقی به این کتابخانه‌ها وارد شده‌اند، این سیستم

رفته‌اند. خطی نوده و ارزش تاریخی نداشته‌اند.

خبرهای کوتاه

تازه‌های نشر

مهرشوری، مجموعه «کیهان‌شناسی» در هشت جلد با ترجمه دکتر لیلا قاسمی برای کودکان و نوجوانان، توسط نشر نور افکن منتشر خواهد شد.

مهر کتاب شهید شرفی «در برگزیده گزیده غزلیهای شاعران خراسانی است که به کوشش زهرا محبتی خراسانی و توسط نشر حوزه هنری منتشر شد.

میراث خیره، رمان اثری که منظر بوده اثر آندره مکن برنده جایزه ادبی انکورو و مینیسو او از کالبدی‌های مطرح جلیونوبل در سال گذشته، بزودی از سوی نشر مروارید منتشر می‌شود. مترجم این اثر پری مصوری است.

میراث خیره، حسن ذوالفقاری، محمد غلام، تقی پروندمداریان و علی محمد حق‌شناس کار تدوین و گردآوری دیوانه‌معروف داستانهای ایرانی قبل و بعد از مشروطه را آغاز کردند. این دیوانه‌معروف از سوی نشر چشمه چاپ و منتشر خواهد شد.

فارس، واهه آرمن، شاعر ارمنی برای اولین بار مجموعه شعر «باز هایش را کنار عرم جا گذاشت» رفته به زبان فارسی سروده که از سوی نشر منگنی وارد بازار کتاب شد.

مهر، تاکنون چند جلد از سری داستانهای الهی انکتیزه توسط نشرین کیلی ترجمه و از سوی نشر صدراهای بازار کتاب شده‌است. قرار است به زودی دیگر داستانهای این مجموعه نیز به زبان فارسی ترجمه شود.

ایستگاه، امال‌هاو یادیدوها، اناکار و پهلوی آلیف مؤرخه، شهنشاه پور از سوی نشر اختر در تیریز منتشر شد.

میراث، کتاب «آغاز روشنی» و «آمدنی بر مهرانه‌های ایرانی»، به کوشش علی نهارندی به رشته تحریر درآمد.

مهر، کتاب «آفتاب خیزان، دریا طوفان» با موضوع زندگی احمد آشروریون، شاعر و مترجم ایرانی، به پیشخوان کتیفر و شیپاراه یافت.

نمایشگاه

ایوان نمایشگاه انواع کتابهای آسمانی، چهارشنبه ۸ آبان در کتابخانه ملی فرانسه گشایش یافت. این نمایشگاه تا ۳۰ اردیبه‌سال ۲۰۰۶ برپاست.

نشست

کارانجمن حکمت و فلسفه ایران به مناسبت روز جهانی فلسفه با همکاری کمیسیون ملی یونسکو، ساعت ۱۵ روز پنجشنبه ۲۶ آبان، میزگردی با عنوان «لورم فلسفی نظریه تکامل» برگزار کرد.

مهر، سومین جشنواره سراسری شعر و داستان جوان با عنوان «خلیج فارس» به‌منام «امام بندر عباس برگزار خواهد شد.

کار میزگرد بررسی ادبیات اسلامی با حضور استادان، محققان و دانشجویان دوره دکتری زبان فارسی

در خانه فرهنگ ایران در دهلوی برگزار شد.

ایوان بیست و چهارمین نشست تخصصی نقد شعر شکوفه‌های خیال روز پنجشنبه ۱۹ آبان در سالن مصلى قدس قم برگزار شد.

ایوان سومین همایش بسیج و رساله سه‌شنبه ۲۴ آبان، هیرمان آناظر هفته بسیج با حضور خبرنگاران حوزه بسیج و اصحاب رسانه و جمعی از مسئولان برگزار شد.

جوان نخستین جشنواره اختصاصی فیلمنامه‌نویسان بین‌المللی، داستان سال آینده به مدت چهار روز در شهر چلچشمه بریتانیا برگزار می‌شود تا نویسندگان غرضه سینما هم برای اولین بار صاحب جشنواره شوند.

مهر، کتاب «مسافر طریقه صفر» نوشته «مهدی احراری»، ۲۸ آبان در کانون ادبیات ایران، توسط محمد تقوی و محمدرضا گودرزی مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

مهر، پنجمین کارگاه تخصصی دلشجوی شعر و ادبیات با عنوان تقدیر بررسی امیر مدرسه و سبک‌شناسی آثار زنده‌مد «جلال احمد» است و چهارم آبان در سالن شماره ۵ دانشگاه تربیت معلم کرج برگزار شد.

مهر، کارگاه تخصصی «آشنایی با مکتب پارناسیسم» از سوی اداره فعالیت‌های ادبی و هنری معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم کرج برگزار شد.

کار دو مین جلسه از سری نشستهای شاعران شهرستان به همت معاونت اجتماعی منطقه آزاد کیش برگزار شد.

میراث خیره، صد و هفتاد و نهمین نشست کتاب ماه ادبیات و فلسفه به نقد و بررسی آثار برانگان اختصاص داشت که با حضور حسین پاینده و مصطفی مستور روز سه‌شنبه ۲۴ آبان در خانه کتاب برگزار شد.

ایستگاه همایش بین‌المللی دین و رسانه با همکاری دانشگاه صدا و سیما، صدای جمهوری اسلامی ایران و دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه تهران از ۲۲ آبان کار خود را در دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه تهران آغاز کرد.

ایستگاه، شاپور جوینکش آثار کاشی شعر معاصر از میدان دید تا زوینما را ۱۹ آذر در نگارخانه وصال شیراز بررسی می‌کند.

فارس، نمایشنامه «له پادر بیچاره من تو را در گنجه آویزان کرده و من خیلی دلم گرفته» نوشته آرژون کویت در فرهنگسرای نیلوران بازخوانی می‌شود.

بان هم خیر

مهر، خسرو آقاباری، نویسنده و سردبیر نشریه ادبی «آهوا» در حوزه هنری در آستانه پذیرش سردبیری ماهنامه ادبی «کتب ماه کودک و نوجوان» است.

مهرشوری، با هدف احیا و ترویج فرهنگ و تمدن ایران اسلامی و توجه به جلوه‌های نسخ خطی به‌عنوان گنجینه‌ای ارزشمند و غنی که با گوشتن میراث فرهنگی ایران جهان اسلام است، بانک نسخ خطی فارسی راه‌اندازی شد.

ایستگاه با راه‌اندازی دوره‌های داستان‌نویسی، فیلمنامه‌نویسی و روزنامه‌نگاری، نخستین مدرسه اسلامی هنر در قم افتتاح شد.

ایوان چهاردهمین کنگره سراسری شعر دفاع مقدس و اواخر دی‌ماه سال جاری با حضور شاعران عرصه دفاع مقدس در کرمانشاه برگزار می‌شود.

ایوان همدومان یافته کتاب و کتابخوانی، یک دوره سابقه کتابخوانی در این شهرستان برگزار می‌شود.

میراث خیره، مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی ۷ ساله شد.

مهرشوری، جوایز مجلی، در کارگاه داستان‌نویسی مؤسسه کارنامه داستان خوانی کرد. این جلسه ۲۲ آبان با حضور علاقه‌مندان و نویسندگان جوان در مؤسسه فرهنگی و هنری کارنامه برگزار شد.

شرق، پرفسور ریچارد سوئین استاد فلسفه دین در دانشگاه آکسفورد، به‌لوان آندروی که یکی از بزرگ‌گفتارترین فیلسوفان دین در دهه‌های اخیر است، چهارشنبه ۲۵ آبان از ساعت ۱۵ تا ۱۷ در مؤسسه حکمت و فلسفه ایران سخنرانی کرد.

جوان، ضرب‌المثل‌ها و حکایات کهن فارسی برای آشنایی بیشتر نوجوانان با ادبیات دوران معاصر و کهن زبان فارسی در قالب زندگی‌نامه خیالی علی‌اکبر هخدا به صورت یک سریال تلویزیونی برای مخاطبان به تصویر کشیده می‌شود.

فارس، روز جهانی فلسفه ۱۷ نوامبر، توسط یونسکو در کشور شیلی برگزار شد. در ایران نیز گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبائی، انجمن حکمت و فلسفه، مؤسسه گفت‌وگوی تمدنها، کانون اندیشه جوان، فرهنگسرای دانشجوی و پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با برگزاری جلسات سخنرانی، این روز را پاس داشتند.

ایوان مراسم معرفی ترجمه جدید و کامل قرآن کریم به زبان ترکی آذری و با الهامی لاین هم‌راه با آلودگی یک محقق و نویسنده ایرانی، جمعه‌یستم آبان در کاخ برگزار شد.

مهر، مسابقه نمایشنامه‌نویسی «فقههای عاشقانه» که فراخوان آن از سوی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران چندماه پیش اعلام شده بود، قرار است طی مراسمی که هنوز تاریخ دقیق آن مشخص نیست، برگزار کند خود را معرفی کند.

میراث خیره، دهن ولش، نویسنده اتریشی، ۱۸ آبان کارگاه آموزشی خلاقیت و نوشتن را برای دانشجویان دانشگاه شیراز برگزار کرد. به نظر این نویسنده، آثار دانشجویان بسیار تاثیرگذار است.

ایستگاه همایش بین‌المللی جایگاه شخصیت و آرای ملایحه قطب‌الدین شیرازی از دیهشت ۱۵ در تهران و شیراز برگزار می‌شود.

بین‌الملل

اعتماد، موفقیت یک مجموعه تلویزیونی شبکه BBC در اساسی رمان خانه قانون زده چارلز دیکنز با بازی ستارگان سرشناس بریتانیایی، موجب افزایش فروش این رمان در بازار کتاب بریتانیا شده است.

آفتاب یزد، جایزه شعر امیلی دیکسون به الاندیس لورسونه شاعر کالیفرنایی تعلق گرفت. مبلغ این جایزه

ده هزار دلار است.

فرهنگ آشتی، با یک کارتی، گیزابست، کتابی با عنوان «بر فراز ابرها برای کودکان نوشته و منتشر کرده است.

هیستگ، اگر هارد شورده، صدر اعظم سابق آلمان قصد دارد کتابی درباره دوران نخست‌وزیری اش در دولت آلمان بنویسد.

ایران، کتاب رمان «قرن نوشته سلوا میگلون» به عنوان بهترین کتاب جوانان سال در انگلیس انتخاب شد.

ایران، رمان «جاسوسی که از سردسیر آمده» هم نوامیر سال جاری (۱۹ آبان‌ماه) از سوی اتحادیه نویسندگان جهانی بریتانیایی به عنوان بهترین کتاب این ژانر طی ۵۰ سال اخیر انتخاب شد.

مهر، همایش بزرگداشت مولانا و چهره‌های برجسته ادبیات ایران هفدهم آبان در سالن ولیپلم شهردار دانشگاه دلااس مابلی برگزار شد.

میراث خیره، شاری گریون نویسنده کالیفرنایی برنده جایزه ده هزار دلاری نوبل مفاکت شد. این جایزه به خاطر نگارش کتاب «شما و فرهنگ زیبایی» به وی تعلق گرفت.

ایوان، گشتنامه «بان هیوان» به منظور رفع تردیدهای گرامری و دستوری زبان اسپانیایی و تقویت یکبارگی آن در سطح جهان، روز پنجشنبه ۱۹ آبان در مادرید، پایتخت اسپانیا منتشر شد.

میراث خیره، مراسم بزرگداشت آرژون میلر یکشنبه ۲۱ آبان در دانشگاه هالکام با حضور نویسندگان، هنرمدان و علاقه‌مندان به نمایشنامه‌های آرژون میلر برگزار شد.

میراث خیره، شعری از جان فیرفیلد، ملکه‌الشماری سابق بریتانیا که دانش آموزان نیز آن را در کتابهای درسی خود خوانده‌اند، به عنوان محبوبترین شعر دربی انتخاب شد.

میراث خیره، نویسندگان غیر بریتانیایی از این پس حق شرکت در رقابت جهانی نویسان جایزه سه هزار پوندی خنجر بریتانیا را نخواهند داشت.

مهر، مراسم بزرگداشت «فیل لاهوری» روز جمعه یستم آبان از سوی خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در پشاور پاکستان برگزار شد.

میراث خیره، دابل استیل با کبکهای نیولاین هوم به توافق رسید و امتیاز اقتباس سی‌رمان خود را جمله «بنگر که امن» گرفت و «دومین فرصت» را به این کبکهای فروخت.

ایوان، رمان «موسوئونه» اثر سمین دانشور که یکی از شاهکارهای ادبیات معاصر فارسی به‌شمار می‌رود توسط «دوکتورین رودریگز واراگاس» به زبان اسپانیایی ترجمه شده و به‌عنوان اثری منتشر می‌یابد.

ایوان، بای جدید «قری دهری» (دیندی) شاعر پارسی‌گوی و مرثیه‌سرای اهل بیت در شهر ادرینه، جمهوری افغانستان مورد پویمه‌رادی قرار گرفت.

ایوان، در مراسمی با حضور سفیر جمهوری اسلامی ایران در زیمبابوئه وزیر هنرهای عمومی و تعدادی از شخصیت‌های دانشگاهی این کشور، صلح‌ها جلگه کتاب با موضوعات تاریخ و تمدن اسلامی و ایران از طرف رایتی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران به دانشگاه زیمبابوئه اعاد شد.

سوزمین دوره هفته کتاب از شنبه (۲۸ آبان‌ماه) به مدت ۱۰ روز آغاز شد. در طول این هفته ده روزه سازمانها و مراکز فرهنگی سراسر کشور به منظور ترویج فرهنگ مکتوب روند کتابخوانی در میان اقشار مختلف جامعه برنامه‌های متفاوتی را مطابق با نامگذاری روزها برگزار خواهند کرد.

در شماره هفته گذشته به ارائه برنامه‌های برخی سازمانها و استانی‌های مختلف در این شماره نیز برنامه‌های دیگر سازمانها و استانهای معرفی می‌شود.

توجه به کتابخوان تبدیل چرخه نشز

اسلام‌آباد، وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی در حوزه کتاب تأکید بر کتابخوانی خواهد بود و این امر به معنای تکمیل چرخه نشر اعم از پدیدآورنده، نشر و کتابخوان است. محمدعلی معامی، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن بیان این مطلب در جمع خبرنگاران اظهار داشت: «ده روزیادروزگ مراسم انتخاب کتاب سال با محوریت پدیدآورنده و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با محوریت ناشران در طول سال برگزار می‌شود. تلاش ما این است که در هفته کتاب، کتابخوان مورد توجه قرار گیرد.»

وی با اشاره به برگزاری نمایشگاه گسترده کتاب در مدارس ابتدای هشتاد یکی از افتخار که در سالهای اخیر شکل گرفته است، برگزاری نمایشگاه گسترده کتاب از سوی وزارت آموزش و پرورش و مشارکت وزارت ارشاد است که می‌توان از آن بعنوان یکی از مؤثرترین روشهای ترویج کتبخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نام برد»

وی در ادامه اظهار امیدواری کرد که این رویدادها بیژت نمود را بیابند و پیش از این میان مردم اسلام استعداد بالا رهن شاخص تعداد کتابدار، ناشران، آموزگاران و آموزش و پرورش، ساز و کار و ترویج کتابخوانی را مشخص کنند.
کتاب معامی به برگزاری «۳۰ نمایشگاه در ۳۰۰ کشور» در هفته شهابی با عنوان «کرد و گفت» این نمایشگاهها با هدف اطلاع‌رسانی و معرفی تازه‌های نشر در یک سال اخیر برگزار می‌شود»

وی در ادامه اضافه کرد: «سالانه ۱۱ هزار عنوان کتاب چاپ اول در کشور منتشر می‌شود که حداقل ۱۰ هزار عنوان آن برای کتابخوانان شناخته‌اند. می‌دانیم این نمایشگاهها شاخص اطلاع از کتابهای جدید را برای علاقه‌مندان در سراسر کشور ایجاد کند.»

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی، مسائلمعی بارانه‌های حوزه نشر را از دیگر اهداف برپایی این نمایشگاهها دانست و اعلام کرد: «تحقق اهداف مورد نظر منوط به اجرای یک طرح پژوهشی در کنار این نمایشگاهها با موضوع سنجش نیاز واقعی کتابخانه‌ها، مراکز فرهنگی و پژوهشی کشور به کتاب است تا بارانه‌ها بر اساس این نیاز به مناطق مختلف اختصاص یابد.»

وی خاطرنشان کرد: این کار خرید واقعی از ناشران و طرح ترویج محصول آن نوع بیهای کتاب برای خرید کتاب و برگزاری نمایشگاهها، مسائلمعی خواهد شد.»
معاون فرهنگی بارانه‌ای در بودجه معاونت فرهنگی وزارت ارشاد به منظور تبلیغات کتابخوانی خرد دادو گفت: «در این رابطه بارانه‌ای در بودجه معاونت فرهنگی در نظر گرفته شده که امید است با حمایت مجلس این بودجه تخصیص یابد.»

وی افزود: «استفاده صنعت نشر از تبلیغ کتابخوانی از دیگر برنامه‌های این وزارتخانه است که با همکاری سازمان صدا و سیما انجام می‌شود تا ضمن تولید برنامه‌های مشترک برای ترویج عمومی کتابخوانی، شهلاهی تیزبیری ناشران به تبلیغ کتابهاشان فراهم شود.»
شماهی در ادامه اعلام کرد: «ده منظور دفاع از حقوق کتابخوانی و ترویج آن در این وزارتخانه پیشگاهداسیس بنیاد ملی کتابخوانی را مطرح کرده و از هیات دولت درخواست می‌کند که به این امر توجه کند.»

وی ضمن شاخص و معیار کتابخوانی برای برطرف کردن نقاط ضعف را ضروری دانست و گفت: «انجام کار پژوهش برای برطرف کردن نقاط ضعف و گنک به نوسنگدان و ناشران می‌تواند در این کار راهگشا باشد.»
شماهی در ادامه بر اجرای طرح معاونت ملللی کتابخوانی تأکید کرد و گفت: «وزارت ارشاد اعتبارات محدود مجوز به کتابخوانان و به انجادهی ناشران و کتابفروشان و افکار

کرده است و برای تحقق معاونیت مالیاتی پیگیرهای لازم را انجام می‌دهد.»
وی با اشاره به دیگر فراين در ترویج کتابخوانی گفت: «فانن اصلاح ساز و کارهای مالیاتی از دیگر مواردی بود که با عنوان معاونیت مالیاتی برای خرید کالا‌های فرهنگی از سوی اصجاهی، ارشاد و صنعت مواجه شد که امید است ساز و کارهای اجرایی آن نیز با دستورنات وزارتخانه‌ها هر چه زودتر ابلاخ شود.»

معاون وزارت ارشاد بر حضور نویسنگان در امر ترویج کتابخوانی تأکید کرد و گفت: «برای رشد کتابخوانی، باید نویسنگان با مخاطبان خود ارتباط داشته باشند زیرا این نویسنده است که بهترین مبلغ اثر خود خواهد بود.»
وی فراهم کردن شهلاهی را به منظور تأسیس ۲۰۰ کتابفروشی در کشور، از دیگر برنامه‌های این وزارتخانه دانست و اعلام کرد: «ارائه شهلاهد تخصیص شهلاهی برای تأسیس ۲۰۰ کتابفروشی از بودجه سال ۸۵ از دیگر برنامه‌های این وزارتخانه است زیرا با این اقدام یکی از مهمترین نواقص مربوط به دسترسی به کتاب برطرف خواهد شد.»

دفتر جماع و فعالیت‌های فرهنگی

دفتر جماع و فعالیت‌های فرهنگی نیز معاون ستولی روز کتاب ایران در جهان، برنامه‌های را آغاز می‌کند.
برپایی نمایشگاهتخصمی کتاب علوم اسلامی در شاه‌عوی

محمد علی شعاعی، نو رویداد بزرگ مراسم انتخاب کتاب سال با محوریت پدیدآورنده و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با محوریت ناشران، در طول سال برگزار می‌شود و تلاش ما این است که امسال در هفته کتاب، کتابخوان مورد توجه قرار گیرد.

مختلف با ده‌هزار عنوان کتاب منتشر شده در سه سال گذشته (از ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۵) از جمله این برنامه‌هاست.
مجموعین در این روزمجموعین بسیاری از عنوان نشرینی غیر فارسی در ایرانه چاپلنشا و رویکردها، با هدف بررسی نتیجهی نشر غیر فارسی در حوزه در این زمینه تبیین جایگاه صادرات کتابهای دینی در توسعه بین‌المللی نشر ایران، آسیب‌شناسی ترجمه‌های موجود در آثار پدیدآورندگان ایرانی در حوزه درین و جایگاه نشر دینی ایران در جهان اسلام، در قم برگزار می‌شود.

در این مسیر با حضور یوروسورینشار دادو فرانسه و تعدادی از ناشران روسجه کشورهای عربی، و جمعیت اقتصادنشر، جنبی و نشر کتاب ایرانی در صادرات کتاب، و جمعیت ترجمه و ویرایش کتاب و وشو‌های اطلاع‌رسانی و تبلیغ در خارج از کشور بررسی می‌شود.
نخست بررسی جایگاه کتابهای ایرانی در نمایشگاههای بین‌المللی کتاب با تکیه بر نمایشگاه کتاب فرانکفورت و منظور بررسی فعالیت‌های مورد نظر در نمایشگاه‌هاو شناسنت راهکارهای برتری برای حضور در آنها و دستیابی به شیوه‌های عملی تبادل کتاب نیز در سالن جلسات ساختمان فجر خانه کتاب برگزار می‌شود.

اداره کل فرهنگ و ارشاداسلامی استان تهران
مهرمان با هفته کتاب طرح فرهنگی جهانه، به منظور ایجاد سبب بهشت کتابخوانی در تهران، توسط این اداره به اجرا در می‌آید.

در این طرح باید ضمن مطالعه هر کتاب (به غیر از کتابهای درسی) خلاصه آن همراه با شناسنامه کامل کتاب و مشخصات خلاصه کننده، از ابتدای هفته کتاب تا پایان آذرماه سال جاری به نزدیکترین کتابخانه عمومی محل سکونت خود در تهران و شهرستان‌های آن ارسال شود.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ۵۰۰ مرکز کتاب

و سیار و دستاپ، شهری و کتابخانه شبلی و با ۳۰۰ فروشگاه عرضه محصولات فرهنگی در روز کتاب کودک و نوجوان برگزار می‌کند.
(آذرماه) «در سطح کشور برنامه‌های عمومی را برگزار می‌کند و برگزاری جشن کتابخوانی در کلیه مراکز، نقد و اعضا و مهربان کتابخوانان و جشن شادیهایی کودکانه با همکاری کتدوهای آلمان و فرانسه در تهران از جمله جشنواره‌هایی است که کانون پرورش فکری برگزار می‌کند.

مراکز این کانون در استانها نیز برنامه‌های خاص خود را اجرا می‌کند.
از آن جمله برگزاری جشنواره کودک و روستا با محوریت سلام بر کتاب در استان کردستان و جشن کتاب کتابخوانان در کرمانشاه، استند در این جشن کتاب، جهاده کلومبر

مراکز استان به نمایش گذاشته می‌شود.
جنگ کتاب و ادعای غرورسنگهای دارا سالار به برگزیدهگان نیز در استان ایلام برگزار می‌شود.
مراکز کانون پرورش فکری کودک و نوجوان در سراسر کشور در مراکز استانها نمایشگاه کتاب کودک و نوجوان را برپا می‌کند. این مرکز در حوزه کودک و نوجوان، از تورهایی چون نمایش فیلم در قالب کتاب، فیلم‌نمایش کتاب و تئاتر و انتشار کتاب به زبانهای مختلف نیز دارد.

اسمال کتابخانه‌های فراگیر در استانها تأسیس می‌شود و کودکان و نوجوانان دارای معلولیت جسمی در کنار کودکان سالم از امکانات بهره‌مندی می‌برند.

مسافله کتاب‌سازی، ارسال کتاب برای تعدادی از مسئولان شهر، معلمان، والدین و دانش‌آموزان، نشست تخصصی کتاب کودک و نوجوان، اجرای طرح پار مهربان، ادعای کتاب به بچه‌های روستا، عضویت رایگان برای کودک و نوجوان در این روز در مراکز فرهنگی هنری، راه‌اندازی انوموسی سراسر فروش کتاب در کرمان، راه‌اندازی کتابخانه کودک در ادارات صنایع و معادن و کار انشاد کرمان، معرفی کتابهای که خواننده در قم، برگزاری دومین کارگاههای محققان نوجوان در سیستان و بیلوچستان و ادعای کتاب به بچه‌های روستا از طریق کتابخانه کتاب برای ایلام از دیگر برنامه‌های کانون در روز کتاب کودک و نوجوان است.

انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان
جشن کتاب، کودک، کار و صنعت» مهرمان با دومین روز هفته کتاب (۲۹ آبان‌ماه) برگزار می‌شود.

در این مراسم، حضور معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی، پنج نفر از خادمان فرهنگ و صنعت معرفی می‌شوند و از آنان تقدیر به عمل می‌آید.
مجموعین در این برنامه جنبی، فردوسی خانه صنعت و معدن استان تهران، صدور، ریسج خانه صنعت و معدن جوانان ایران، فردوسی، عضو هیات مشوره انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان، سخنرانی می‌پردازند.
مجموعین به سه تن از دانش‌آموزان مخترع جوایزی اهدا می‌شود.

بنیاد کتابخانه‌های عمومی

تهاد کتابخانه‌های عمومی نیز در روز کتابدار اطلاع‌رسانی، شناسی زاد سال مسائلمعی وزارتخانه برگزار می‌کند.
در این نشست از خادمان فرهنگ، مهربان کتابخانه‌ها، کتابداران نمونه، انجمن نمونه استان و شهلاهد تجلی می‌شود.
مجموعین در این مراسم از کلیه کتابداران کتابخانه‌های عمومی کشور نیز تقدیر و تشکر می‌شود.

سمنان

مؤسسه پژوهشی و انتشاراتی کوشش در استان سمنان قرار است ۲۰۰۰ جلد کتاب نفیس خود را به مناسبت هفته کتاب ملی مراسمی به کارمدان اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما، دانشکده ادبیات دانشگاه سمنان، معلمان و دبیران مدارس آموزش و پرورش و اداره کل میراث فرهنگی این استان اهدا کند.

مازندران

در مازندران نیز همدان با هفته کتاب، برنامه‌هایی از سوی سازمانها و ارگانههای مختلف برگزار می‌شود از جمله این برنامه‌ها، برپایی نمایشگاه و فروشگاه کتاب در شهرستان هفت شهر محمودآباد، نوشهر، بایلسر، بابل، ساری، رامسر و پهنجر از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی این استان. مسافله کتابخوانی با همکاری سازمان صدا و سیما برگزار

می‌شود.
مجموعین اداره کل فرهنگ و ارشاداسلامی می‌داند، که به منظور گذرشن و تعمیق فرهنگ عمومی و ترویج کتابخوانی، مسافله مقاله‌نویسی، طراحی و جلاجه نویسی کتاب را در دو گروه سنی جوانان (۶ تا ۱۰ سال) و بزرگسالان (۲۰ تا به بالا) برگزار می‌کند.

کابل

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، اداره‌های کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، زیرخانه کتابخانه‌های عمومی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان، کتابخانه معاونت فرهنگی سیبج، صدا و سیما، دانشکده گنگون، سازمان بازرگانی و جهاده دانشگاهی این استان، برای هر چه باشکوهتر برگزار شدن جشن کتاب، برنامه‌های خاصی باند، برگزاری نمایشگاه کتاب با حضور بیش از ۳۰۰ شرکت‌کننده و نیز عضویت رایگان در کتابخانه‌های عمومی استان و یکی از روزهای هفته کتاب از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی این استان از جمله این برنامه‌ها است.

مجموعین اداره کل ارشاد این استان از موفقان برتری، نشان نمونه، کتابداران نمونه، کتابداران بازگشته، اعضای انجمن نمونه کتابخانه‌های عمومی و اعضای فعال آن در کابل، نشریات فعال در زمینه معرفی کتاب، نیز در این مدت معرفی می‌شوند.

اسمال مجوعین از فرهنگان نمونه که بشنشن تقدیر و در عشق شدن دانش‌آموزان در کتابخانه‌ها باشند.
ان نقد

در روز ۱۵ آذرماه نیز همایش گرامیانت هفته کتاب برگزار می‌شود و از خادمان نشر، کتابداران نمونه و مدیران آموان کتاب و کتابخوانی در این مراسم تقدیر می‌شود.

چهارمحال و بختداری

در هفته کتاب رنگ مطبوعه و کتابخوانی در مدارس چهار محال و بختداری به صدا در می‌آید.

نمایش شده است. نمایشگاههای کتاب در حد توان شهلاهد ستاره‌ها یا شود. در مراکز استان نیز نمایشگاه‌ها برگزار می‌شود.
در مجمع فرهنگی هنری غدیر برگزار می‌شود.
از دیگر فعالیت‌های این استان هفته کتاب، تجلیل از کتابداران نمونه اداره کل فرهنگ و ارشاد، آموزش پرورش و پرورش و دیگر دستگاه‌ها است. آموزش پرورش، چهار محال و بختداری نیز برنامه‌های مشترکی را برگزار می‌کند که اهدافی ۱۰۰ دوره تاریخ و ادبیات و ویل دورت و فرهنگ معین به مدارس مناطق شرقی، مسافله برنامه‌گذاری و جهاده کتابخانه‌ها، دبیرستان شهلاهد پیشرو، بایلسر ۱۰۰ هزار کتابدار، در ۱۰ هزار مدرسه نقد و کتابخوانان و کتابداران دانش‌آموزان فعال در امر کتاب تدوین طرح ابلاش کتابخانه‌ها، جذب کتابدار، برپایی دوره آموزش کتابداران از جمله این برنامه‌ها است.

معاونت امور کتابخانه‌های عمومی استان نیز برنامه‌های خاص خود را در برخی از آنها اجرا کند. از برپایی نمایشگاه کتاب در کتابخانه‌ها، عضویت رایگان، ترویج کتاب در مدارس و مراکز فرهنگی از طریق کلیه کتاب، معرفی کتابدار در جشن کتاب تهران، تقدیر از مهربان کتابخانه‌ها،

اصفهان

در جشن کتاب که در این استان برگزار می‌شود، از خادمان کتاب و کتابخوانی تقدیر می‌شود.
تقدیر از فعالان عرصه‌های تولید، ترویج و مصرف کتاب شامل نویسنده، مترجم، ویراستار، صحاف، ژئوگراف، چاپخانه داد و از دیگر برنامه‌های استان اصفهان در هفته کتاب است.

همچین در این استان با مشارکت نهاد کتابخانه‌های عمومی استان، از کتابداران نمونه و نجمن کتابخانه‌ها و اعضای کتابخانه‌های عمومی تجلیل می‌شود.
تاریخچه کتاب و تشنه‌ی علمی در شهرستانها نیز در هفته کتاب‌آصفهان برگزار می‌شود.

ایلام

دستگاهها و سازمانهای فرهنگی استان ایلام برنامه‌های خاصی را برای هر یک روزه‌های هفته کتاب در نظر گرفته است.اداره کل فرهنگ و ارشاداسلامی،سازمان آموزش و پرورش، جهاد دانشگاهی، صدا و سیما، کانون پرورش فکری کودکان ونوجوانان،صنایع ومعدن و دیگر سازمانها، اقدام به برگزاری برنامه‌هایی در سیزدهمین دوره هفته کتاب خواهند کرد.

در این مدت فعالان عرصه کتاب و کتابخوانی ایلام معرفی وشناخته می‌شوند.برگزاری مسابقات کتابخوانی از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد استان جشن فخری از کودکان و نوجوانان کتابخوان تجلیل از کارکن موظف و فعل در عرصه نشر استان،توسعه ونهضت کتابخانه‌های واحدهای کارگرمی، تهیه و بخش برنامه‌های تفریحی با موضوع اهمیت کتاب و کتابخوانی از جمله برنامه‌های استان ایلام در هفته کتاب است.

در این ایام همچنین از دانشجویان کاتلار کتابخانه‌ها، کتابداران نمونه، اعضای نمونه کتابخانه‌ها، کتابخوانان نمونه و کتابداران بازنشسته تجلیل و تقدیر می‌شود.

استان قزوین ضوی

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مراکز اسناد استان قزوین روشی به مناسبت هفته کتاب، مناسب با نامگذاری هر روزبرنامه‌های را اجرا خواهد کرد.

در روز اول هفته کتاب از ده نفر از مؤلفان که کتاب خود را به سازمان اهدا کرده‌اند تقدیر می‌شود. همچنین کتابهای فرانسوی و انگلیسی قدیمی موجود در کتابخانه مرکزی استان قزوین، در محل

دانشگاه ادبیات دانشگاه قزوینمی به نمایش گذاشته می‌شود. در این روز مسابقات نقد و بررسی کتاب، نیز در کتابخانه مرکزی برگزار می‌شود. در روز دوم، روز کتاب صنعت و کارگر نیز کارگاههای مختلف آموزشی با انواع پایگاههای اطلاعاتی نرم افزار کتابخانه‌ای سازمان، در محل ادارات و کارخانجات متقاضی در سطح شهر مشهد برپا می‌کند.

در روز کتاب و دانش آموزان نیز این مرکز، مسابقه پرسش و پاسخ مربع برای جوانان ونوجوانان را در کتابخانه مرکزی برگزار می‌کند.

آشنایی بایوب و می‌دی نمایه در کتابخانه مرکزی در روز کتاب و دانشجو برپا می‌شود.

در روز کتابدار اطلاع‌رسانی نیز جشن کتاب برگزار می‌شود و طی آن کتابخوان و کتابدار نمونه انتخاب می‌شوند.

در روز ششم، روز کتاب، خادمان نشر و حامیان نسخ خطی نیز از اهلاکندگان نسخ خطی و کتب چاپی به سازمان و ناشران و کارگزاران همکار سازمان تقدیر می‌شود.

در روز کتاب و رسانه نیز نمایشگاه رسالت علیه شامل نسخ چاپ سنتی و چاپی در کتابخانه مرکزی برپا می‌شود.

در روز کتاب در ایران و جهان نیز کارگاههای مختلف آشنایی با پایگاههای اطلاعاتی نرم‌افزار کتابخانه‌ای سازمانی برگزار می‌شود.

در روز نهم نیز که روز کتاب کودک و نوجوان نام دارد، نمایشگاهی از رسالت علیه برپا می‌شود و ادامه مسابقه پرسش و پاسخ مربع برای جوانان نیز در این روز برگزار می‌شود.

و بالاخره در روز دهم، کارگاههای مختلف آشنایی با انواع پایگاههای اطلاعاتی نرم‌افزار کتابخانه‌ای سازمان، در محل سازمانها و ادارات متقاضی در سطح شهر مشهد اقامه پیدا می‌کند.

مراکز فرهنگی تهران

کتابخانه امام خمینی فرهنگسرای سالمند در این ایام، دومین دوره مسابقه اطلاعات تخصصی کتابداری را برگزار می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع بیشتر به سایت www.sabmand.farhang.saza.ac.ir مراجعه کنند.

فرهنگسرای بهمن نیز با هدف نهادینه کردن فرهنگ مطالعه و کتابخوانی، از کارمندان کتابخوان خود تقدیر می‌کند. کارمندی که در طول سال پیش از ۲۰۰ جلد از کتابهای مختلف قش و قشمی، با نیمی یا نیمی اجسامی، مسمی و…را مطالعه کرده باشد، مورد تشویق قرار می‌گیرد.

پایان خانه به دوشی

گزارشی از افتتاح ساختمان شماره ۲ کتابخانه مجلس

محمدرضا حدادی

همزمان با بروز کتاب و کتابخوانی (۲۲ آبان‌ماه)، کتابخانه شماره ۲ مجلس شورای اسلامی در محل جدید، بازگشایی شد.

مراسم بازگشایی کتابخانه شماره ۲ مجلس شورای اسلامی با حضور غلامعلی حداد عادل رئیس مجلس شورای اسلامی، سید محمدعلی احمدی ابهری؛ رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، کامران فانی، نجفعلی حبیبی و اسناد حائری در ساختمان کتابخانه برگزار شد.

ابراهیم خورشیدی از بازگشایی کتابخانه

در ابتدای مراسم محمدعلی ابهری ضمن ابراز خورشیدی از بازگشایی کتابخانه در مکان سابق آن گفت: وجود کتابخانه‌ای با تخصص اسلام‌شناسی، ایران‌شناسی و شرق‌شناسی در کنار مجلس شورای اسلامی از ابتدای تاسیس قوه قانونگذاری از مفاخر ملت ایران است که به دست فرهنگ دوستان صورت گرفته.

وی وجود چنین کتابخانه‌ای را در مجلس شورای اسلامی نشانه علاقه‌مندی سیاستمداران ایران به کتاب و علم دانست و دربارهٔ ادامه راه آن‌ها گفت: «ما به ملت متعهدیم و فرد این کتابخانه همواره اعصاب معشقتان داخلی و خارجی‌ها را پرتلخه است. افراد بسیاری در جهت ایجاد جمع و حفظ این آثار زحمات کثیده‌اند از جمله دکتر زریاب خوبی، دکتر جهانگیری و دکتر حبیبی.»

محمدعلی ابهری

رئیس کتابخانه مجلس توضیح داد: «در همه‌های گذشته همچون سابق سعی شده منابع مورد نیاز کتابخانه خریداری و نگهداری شود و ارتباط کتابخانه را با ناشران بین‌المللی قدیمی و همچنین سایر مراکز فرهنگی برای دریافت آخرین آثار منتشر شده آنها حفظ کنیم.»

ابهری همچنین بیان کرد: «ناگفته نماند که عظمت کتابخانه مجلس نباید ما را از پرداختن به وظیفه اصلی‌مان که تهیه «نیاز کتابی» نمایندگان مجلس شورای اسلامی است، غافل کند.»

اهمیت مجموعه

کامران فانی که سابقه ۲ سال فعالیت در زمینه فهرست‌نویسی کتابخانه مجلس را در کارنامه خود دارد، سخنران مهمی این مراسم بود.

وی که موضوع سخنانش اهمیت مجموعه کتابخانه شماره ۲ بود، با اشاره به اینکه بنیانگذار اصلی کتابخانه، سید حسن نفی‌زاده است، گفت: «کار با نفی‌زاده شروع شد. در دوره ریاست دکتر زریاب اقدام به خریداری کتاب شد و پس از انقلاب با همکاری افرادی چون مه‌ری صدیقی، جمیله دیربای و هما افراسیابی کتابخانه راه خود را ادامه داد. نجفعلی حبیبی در اوان انقلاب، نقش مهمی در حفظ مجموعه دانشنامه است. پس از وی ریاست کتابخانه به عهده حائری گذاشته شده و پس از ایشان، ابهری اقدام به ایجاد تحولات عظیمی در کتابخانه مجلس کرد.» وی در ادامه توضیح داد: «اهمیت این کتابخانه‌ی تخصصی بودن آن و مخصوصاً مجموعه ایران‌شناسی آن است.»

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

گزارش

حفظ کتابخانه کمک خواهد کرد.

کتاب: اعجاز اسلام

عبدالحسین حائری از دیگر سخنرانان این مراسم، دربارهٔ «تاریخ کتابخانه شماره ۲ مجلس شورای اسلامی» به این سخن پرداخت: «وی گفته: «اعجاز بزرگ اسلام کتاب است. البته نه‌تنها قرآن کریم، بلکه بهره بردن از توشیح، از معجزات پیغمبر اسلام است.»

وی ضمن اشاره به حضور خود در کتابخانه مجلس شورای اسلامی در مورد جابه‌جاییهای ساختمان کتابخانه گفت: «جابه‌جایی برای چنین کتابخانه‌هایی، بالاترین ضرر هاست. پیشنهاد می‌کنم دیگر کتابها را جابه‌جا نکنید و اگر با کمبود فضا مواجه شدید، سعی کنید مکانهای نزدیک و متصل به اینجا برای آن در نظر بگیرید.»

تدوین آیین‌نامه برای اعضا

هما افراسیابی که حدود ۲۰ سال کتابدار کتابخانه مجلس شورای اسلامی بوده است، در ادامه با اعلام گزارشی در مورد وضعیت فعلی منابع کتابخانه پیشنهاد کرد: «با توجه به ارزشمند بودن منابع کتابخانه باید برای استفاده کنندگان این کتابخانه، آیین‌نامه تدوین شود.

این مهم نیست که تعداد مراجعه‌کنندگان این کتابخانه زیاد باشد بلکه اهمیت مسئله در این است که چه کسانی و در چه زمینه‌هایی بتوانند از آن استفاده کنند.»

مسئله و همخانگی مجلس

غلامعلی حداد عادل، رئیس مجلس شورای اسلامی، آخرین کسی بود که دربارهٔ این کتابخانه سخنرا کرد. وی گفته: «در همه جای دنیا اگر قرار باشد قانونگذاری از سر بصیرت صورت بگیرد باید

کتابخانه‌ای در دسترس نمایندگان آن پارلمان باشد. شورای اسلامی یکی از قدیمی‌ترین و شایسته‌شده‌ترین کتابخانه‌های کشور است. کتابخانه‌ای که دارندگان مجموعه‌های ارزشمند، به این دلیل که مجلس را نهادی پایدار می‌دانند، مجموعه‌هایشان را به این کتابخانه اهدا کرده‌اند.» حداد عادل با اشاره به حفظ جایگاه کتابخانه مجلس است و من نگران کشور، بیان کرد: «کتابخانه مجلس جایگاه خود را در داخل و خارج کشور حفظ کرده است و من نگران مراجعه نمایندگان پارلمان به این کتابخانه نیستم، بلکه وظیفه ما این است که این کتابخانه را از مسیر ۱۰۰ ساله خودش خارج نکنیم.» رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: «بهبود سخت‌کنند که یکی از انگیزه‌های انتقال مجلس از ساختمان فانی به پارس‌خان، این بود که می‌توانیم مجلس و کتابخانه همسایه و همخانگی شویم.»

گزارشی درباره وضعیت بارنه کاغذ (۳)

اگر کاغذ آزاد شود...

علی تارلی

در شماره‌های پیش‌گرازیهای درباره وضعیت تخصصی بارنه کاغذ که از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به ناشران داده می‌شود، بیشتر شد. در گزارش‌های پیشین اشاره به ناشران ۱۵۰ تا ۱۶۰ ناشر و بهاد دولتی در تمامی شهرستان‌ها از قبیل بارنه کاغذ شد. همچنین با جمعی از ناشران موافق و مخالف بارنه صحبت شد تا مسئولان بتوانند از نظرات هر دو گروه استفاده کنند.

در گزارش‌های قبلی بعضی از ناشران درباره قطع بارنه و آزاد شدن واردات کاغذ صحبت کردند در این شماره با سوال «اگر کاغذ آزاد شود» به سراغ ناشران رفتم تا بارنه را به ناشران این شماره نظر بفرستم و در باره وضعیت ناشران و در باره وضعیت بارنه‌های فرهنگی به خصوص بارنه کاغذ بگویم.

توزیع عادلانه

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدحسین صفار هرندی درباره وضعیت بارنه کاغذ و نامه ناشران برای حذف بارنه می‌گوید: درخواست حذف بارنه توسط بعضی ناشران، نظر همه آنها نیست. من در صحبت‌هایی که با ناشران مختلف داشتم

با دو گروه عقیده نظر سواجیه داشتم. بعضی از آنها معتقد بودند بهتر است بارنه کاغذ را برطرف کرد تا توزیع بارنه به این شکل باشد. ولی عده دیگری به عدالت و راسته، بارنه هستند. وی درباره زبانی که ناشران مختلف از حذف بارنه کاغذ فرمودند، توضیح می‌دهد: نظر حقیقت فعالیت ناشران ضعیف با حذف بارنه قطع می‌شود و جوهر بارنه در این ناشران بسیار نایاب نگذارد. است. من به همه دوستان نیز گفتم که به هیچ وجه معتقد به حذف بارنه‌های فرهنگی نیستم و عقیده دارم که باید بارنه‌ها بیشتر شود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره کیفیت توزیع بارنه‌ها می‌گوید: «دیده توزیع در حال حاضر با انتقاداتی روبه‌روست که در حقیقت درست است. ولی هنوز ساز و کاری پیدا نشده که بتوانیم با اجرائی آن، بارنه را توزیع کنیم به طوری که این توزیع در جای مناسب خود انجام بگیرد. هنوز به جمع بندی نهایی درباره شکل توزیع نرسیده‌ام. صحبت‌هایی شده و پیشنهادهایی نیز شده ولی هنوز دقیقاً نمی‌دانم بارنه در کجا و به چه مشکلی باید توزیع شود.

صفار هرندی در پاسخ به این سوال که برای انجام توزیع عادلانه بارنه چه فعالیت‌هایی صورت گرفته است، اضافه می‌کند: این فعالیت‌ها در حدارونی و نظرخواهی از صاحبان نظر این حرفه بوده است.»

بدهی ناشران به ارشاد

علی غفری، مدیر نشر انوار درباره آزاد کردن واردات کاغذ و تأثیر آن روی قیمت کتاب می‌گوید: در حال حاضر ناشران ناشران کاغذ را دولتی می‌گیرند. اما کشتن را بر اساس کاغذ آزاد قیمت گذاری می‌کنند. اگر مسأله‌ای را که در قیمت کتاب مؤثر است بررسی کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که قیمت کتاب مطابق با قیمت کاغذ دولتی نیست. بنابراین اگر بارنه کاغذ حذف شود، ناشران بزرگ مقصود نمی‌شوند. وی معتقد است که پس از آزاد شدن واردات کاغذ و وزارت ارشاد باید روی قیمت کتاب نظارت داشته باشد. تا به پهنای حذف بارنه، ناشران قیمت کتاب را بدون پایه و اساس، بالا بزنند.

غفری درباره افرادی که از حذف بارنه ناظر و مقصود می‌شوند، توضیح می‌دهد: فردی که از حذف بارنه آسیب می‌بیند، اول کارمندان دولت، دیگر ناشرانی که به ارشاد بدهی کاغذ دارند. در حقیقت این گروه افرادی هستند که از ارشاد حواله کاغذ گرفته‌اند. ولی کتابی منتشر نکرده‌اند. این افراد به پهنای چاپ کتاب و پهنای های دیگر حواله‌های زیادی گرفته‌اند.

مدیر نشر انوار برای این باور است که ارشاد به جای بارنه می‌تواند از راه‌های دیگر به ناشران کمک کند و می‌گوید: به نظر من وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند برابر با تعداد کتابها و شمارگان آنها از ناشران حمایت مالی کند. ارشاد می‌تواند با کار ناشران نظارت دقیق و جدی داشته باشد و پس از هر دوره‌ای که ناشر کتاب منتشر کرده، مبلغی را به عنوان کمک به آنها بپردازد. برای

تعیین این مبلغ، وزارتخانه می‌تواند از یک فرمول ساده ولی ساده استفاده کند تا محاسبی زیر پا گذاشته نشود. مدیر نشر انوار در ادامه می‌گوید: اگر قرار است بارنه کاغذ حذف شود، باید شکل تکنیکی که دولت می‌خواهد به جای بارنه کاغذ در اختیار ناشران نگذارد، دقیقاً مشخص شود تا جلوی سوءتفاهم‌ها گرفته شود.

پخش آگهی کتاب و کارخانه کاغذسازی

علیرضا منوچهری، مدیر نشر رویش در تکمیل جمله «اگر کاغذ آزاد شود» می‌گوید: «اتفاقی نمی‌افتد. تنها مسئله‌ای که پیش می‌آید کم شدن تعداد ناشران است. ما در حال حاضر حدود هفت هزار ناشر داریم. افراد مختلف به پهنای های مختلف مجوز مؤسسه گرفته‌اند و به پهنای داشتن مجوز، سوء استفاده‌های مالی می‌کنند.»

منوچهری معتقد است که حذف بارنه باعث افزایش کتابخوانی می‌شود و استقلال خود را بیکسره بیان می‌کند. «به‌طور حسی و تجربی می‌توانم بگویم که در حال حاضر حدود ۸۰ درصد کتابهایی است. وقتی قرار می‌دهد بارنه حذف شود، قیمت کتاب افزایش پیدا می‌کند.

حسین صفار هرندی:

باز حذف بارنه مخالفم

ولی هنوز به جمع بندی

نهایی درباره شکل توزیع

بارنه نرسیده‌ایم.

در نتیجه افراد در خرید خود وقت بیشتری می‌کنند و به نظر من آمار خواندن کتابها مفید و بارزتر نیز بیشتر می‌شود.

منوچهری دو دینیه کمک به ناشران را پیشنهاد می‌دهد تا جایگزین بارنه کاغذ شوند. وی می‌گوید: «به نظر من دولت می‌تواند از دو راه به ناشران کمک کند: پخش آگهی در تلویزیون و تأسیس کارخانه‌های کاغذسازی. منوچهری در ادامه می‌افزاید: یکی از راه‌های ارشاد به ناشران، پخش آگهی کتاب در تلویزیون است. این مسئله باید با هماهنگی دقیق ارشاد و صدا و سیما انجام شود. اگر صدا و سیما در چارچوب قانون اساسی عمل کند، منوچهری برای کتابهایی که ارشاد به آنها مجوز داده قائل نشود، این امر شدنی است.»

مدیر نشر رویش با اشاره به ساخت کارخانه‌های کاغذسازی توضیح می‌دهد: ما در حال حاضر کارخانه کاغذسازی خوب نداریم. دو کارخانه کاغذسازی مازندران و پارس داریم که کارخانه مازندران کاغذ روزانه هزار تا ۱۰۰ تن می‌کند. ما روی کاغذهای چینه کش، کارخانه پارس نمی‌شود. باید رنگی کار کرد. به نظر من بهتر است بارنه کاغذ ۱۰ تا ۱۵ سال قطع شود و هزینه

آن صرف ساخت یک کارخانه کاغذسازی خوب بود که کاغذهای مطلوب تولید کند. و گرنه حذف بارنه بدون فکر و برنامه‌ریزی قبلی، می‌تواند ناشران را به دنبال خواهد داشت.

اشباع بازار

مدیر نشر نامک، محمد حبیب کاران معتقد است حذف بارنه کاغذ، عیبها و چسبناکی دارد. حبیب کاران این است که کسانی که ناشر واقعی هستند و هدفشان کاری فرهنگی، تولید کتاب و فرغی است در این کاری باقی می‌ماند. این افراد که ناشر حرفه‌ای هستند می‌توانند کار خودشان را می‌تاز از وجود بارنه ادامه دهند. ولی عیب کار در اینجا است که گروهی از ناشران به این بارنه تیار دارند.

وی درباره ناشران تیارمزد به بارنه می‌گوید: «بیک گروه از کتابهای پایه، تاریخی، فرهنگی و... شمارگان کم و مخاطب خاصی دارد ولی چاپ این آثار برای توسعه فرهنگ و حفظ آن ضروری است. به نظر من بارنه باید به این گروه ناشران اختصاص داده شود و دیگر ناشران باید خودشان هزینه شان را تأمین کنند.»

مدیر نشر کاران در ادامه می‌افزاید: «اگر واقعاً قرار است حمایتی صورت بگیرد، بهتر است در زمینه خرید کتاب باشد به نحوی که سودی به تمام ناشرانی که کتاب چاپ می‌کنند برسد.»

مدیر نشر نامک درباره تولید آتیه کتاب می‌گوید: «الان به علت عواملی مانند وجود بارنه، کتابفروشی در کشور به طرز غیر عادی زیاد شده است. کتابهایی تولید می‌شود که تنها بازار را از نظر حجم و تعداد اشباع می‌کنند ولی اصلاً در تعریف مفهوم واقعی اشباع نمی‌کنند. حذف بارنه باعث تولید و چاپ این کتابها می‌شود.»

گران شدن کتاب

مدیر نشر مجرب نشر، مهدی سید صالحی در این باره توضیح می‌دهد: «به نظر من آزاد شدن کاغذ، اصلاً وضعیت مطلوب و خوشایندی به وجود نمی‌آورد. آزاد شدن کاغذ تا سویی حذف بارنه را به دنبال دارد و حذف بارنه باعث گران شدن کتاب می‌شود. سید صالحی برای باور است که بارنه کاغذ باید وجود داشته باشد ولی منوچهری توضیح می‌دهد: «نظرم تغییر یافته و این بارنه برای ناشران چهار برابر توزیع بارنه می‌تواند. وی درباره گران شدن کتاب پس از حذف بارنه می‌افزاید: «کتاب در حال حاضر از گرانترین کالاهاست. آلا تصور می‌کنند که بارنه‌ای نیز که برای کاغذ آن داده می‌شود قطع می‌شود. کتاب خیلی گرانتر از حد معمول می‌شود و این گران شدن باعث پایین آمدن فروش آن خواهد شد.»

ثبات قیمت

امیر قلی‌زاده، مدیر نشر اورست درباره آزاد شدن کاغذ می‌گوید: «آزاد شدن کاغذ به معنی شدن ثبات کمک

زیادی می‌کند. این کار باعث می‌شود که نشر صنعتی شود. در حقیقت ناشرانی که حرفه و شغلشان نشر است باقی می‌مانند و بقیه حذف می‌شوند.»

وی در ادامه اضافه می‌کند: «در حال حاضر حدود و سال است که ما از ارشاد کاغذ دولتی گرفته‌ایم. این هم موهبی که بابت کاغذ داشته‌ایم. ارشاد تا بسته آید تا زمان را رفع کند و در نتیجه کاغذ را از بازار آزاد گرفته‌ایم. وقتی بازار کاغذ آزاد شود دست همه ناشران می‌ماند که به چه قیمتی، چه کاغذی را از کجا باید تهیه کنند و این موضوع به ثبات رسیدن قیمت کاغذ را به دنبال خواهد داشت.»

فایده حذف بارنه

مدیر نشر نسیم دانش، محمد یوسف کبابی در تکمیل جمله «اگر کاغذ آزاد شود...» می‌گوید: «فکر می‌کنم در شروع حذف بارنه کاغذ و آزاد شدن واردات آن قیمت کتاب بسیار زیاد شود. به گمانم این افزایش قیمت باعث دو یا سه برابر شدن قیمت کتاب می‌شود. با این همه من موافق حذف بارنه هستم.»

وی معتقد است افزایش قیمت کتاب در ابتدای حذف بارنه باعث گد شدن شمارگان هم می‌شود. زیرا وضعیت مالی مخاطبان با خرید این کتاب که افزایش پیدا کرده است و تنها قیمت کالا که هوادان کتاب است بالا رفته باید. به این مسئله هم توجه کرد که مقنن هزینه‌ها، در تولید کتاب کاغذ است. اگر قیمت آن بالا رود تأثیر زیادی در قیمت کتاب می‌گذارد.

کبابی در خصوص ثبات رسیدن قیمت کاغذ اضافه می‌کند: «قیمت کاغذ در ابتدا بسیار زیاد می‌شود پس از مدتها به ثبات می‌رسد و پایین می‌آید. این بهترین فرایند حذف بارنه و آزاد شدن کاغذ است.»

نکات صنعتی

مدیر نشر کتاب آرمان، فرشاد کاظمی در این باره توضیح می‌دهد: «وجود بارنه کاغذ باعث افزایش پهنای و تنوع ناشران شده است. ما پیش از حقیقت هزار ناشر داریم و این تعداد به نسبت کتابهایی که در سال تولید می‌شوند زیاد است. حذف بارنه و آزاد شدن کاغذ باعث حذف بیکسره ناشران می‌شود.»

کاظمی برای این باور است که با آزاد شدن کاغذ، ناشرانی که کار حرفه‌ای، صنعتی و فرهنگی می‌کنند این عرصه باقی می‌مانند و دیگر ناشران حذف می‌شوند. وی در ادامه توضیح می‌دهد: «نظرم تغییر یافته و این قیمت کاغذ در بازار آزاد نظارت داشته باشد و از عدم ثبات آن جلوگیری کند. این پیشترنی کمک است که ارشاد می‌تواند به مسئله کاغذ بکشد.»

ضرورت وجود بارنه

مدیر نشر کانون گسترش علوم، محمدرضا سالکی، معتقد است که ناشران قوی با آزاد شدن کاغذ مشکل برایشان پیش نمی‌آید.

وی در توضیح این مسئله می‌گوید: «تأثیر قوی که در طرف سالکی، کتابهایی زیادی چاپ می‌کنند. در حال حاضر نیز بسیاری از کتابهایشان را با کاغذ بازار آزاد تولید می‌کنند. یعنی آنها در هر حال خود را موظف به چاپ کتابشان می‌دانند و به علت وجود مخاطب برای کتابهایشان ترس از گران بودن کتابشان ندارند. در حال حاضر قیمت کتاب این ناشران از دیگر کتابها بیشتر است.»

سالکی در ادامه توضیح می‌دهد: «آزاد شدن کاغذ و جذب بارنه برای ناشران ضعیف و متوسط مشکل ایجاد می‌کند و آنها که وابسته به بارنه‌اند زیاد می‌بینند و این اصلاً مطلوب نیست.»

مدیر نشر کانون گسترش علوم برای این باور است که بارنه کاغذ حتماً باید وجود داشته باشد و گرنه تکنیکی به ناشران به هر شکلی که باشد مفید و ارزنده است. وی همچنین می‌گوید: «نظرم تغییر یافته و این موضوع و فکر می‌کنم اوضاع بهتر نیز می‌شود. قطع باید کمی صبر کرد.»

یک شیوه برای بقا

گفت و گو با دکتر مریم مشرف

رها شادخوار

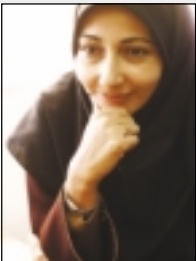
دکتر مریم مشرف، استاد زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه شهید بهشتی است. او اهل تالش است شعر می‌گوید و در ترجمه نیز تجربه‌های خوبی دارد. دو مجموعه شعر به نام «ساحلهای شاور» و «بلور طربگاه» ترجمه «سخره براین» اثر گرامام گرین (از انگلیسی)، «مرغ بهشتی در بویطفای شعر شهریار و ادبیات رمانتیک»، «نقد اشعار و آثار مسجد فضولی» (شاعر عصر صفوی) و ترجمه «بها،ولد» از آلمانی، از جمله آثاری است که تاکنون از وی به چاپ رسیده است. «بها، ولد» به ترجمه دکتر مریم مشرف، سال در شمار آثار تشویقی قرار گرفت و اسام طبق روال همیشه در اولین روز هفته کتاب، در حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در کنار مؤلفان دیگر آثار تشویقی، مشرف نیز لوح تقدیر و جایزه ترجمه «بها،ولد» را دریافت خواهد کرد.

برای گفت‌وگو با او این امکان وجود داشت که به سراغ موضوعات دیگری هم برویم اما آخرین اثر منتشر شده‌اش یعنی «نشانه‌شناسی تفسیر عرفانی» که اسامال به چاپ رسیده، بهانه این گفت‌وگو شد. پاسخ مشرف به پرسشهای ما درباره عرفان و بخشهای مختلف «نشانه‌شناسی تفسیر عرفانی» حاصل گفت‌وگویی است که هم اکنون پیش رو دارید.

بحث را با یک سؤال کلی شروع کنیم. اصولاً فایده عرفان چیست؟
هیچ وقت بین عقل و احساس، یک انتخاب دقیق و نهایی صورت نگرفته. اگر چه همواره بین این دو فاصله‌ای هست اما هر دو برای کامل شدن وجود ما لازمند. اگر عقلانیت را از دنیا بگیریم و به فضالتا تنها از یک بعد هنری و Emotionalنگاه کنیم، طبیعتاً فایده تمدن عقب می‌مانیم و این اتفاق است که دقیقاً در دوره قاجار رخ داد. یعنی وقتی دنیا انقلاب بزرگ صنعتی را از سر می‌گذراند ما در شعرخوانی و ماده تاریخ ساختن مانده بودیم. حالا از آن طرف به فقیه‌ها نگاه کنیم، شما جهانی را تصور کنید که فقط یک بعد عقلانی و مادی داشته باشد و هیچ اثری از تربیت قوای روح، احساس، روحی و صفا در آن نباشد، چنین فضایی، بحران شخصیت و بی‌هویتی جمعی را به دنبال خواهد داشت.

آدونس، تعریفی از عرفان دارد «البته اولین بار دکتر شفیعی کدکنی در ایران این تعریف را ارائه داده اند» که «عرفان نگاه هنری است به دین، یعنی در نگاه به بعد عقلانی و تشریح هست که به ما آداب و تکالیف عبودی را می‌آموزد و برای یک فرد مؤمن، وجود یک خرد متعالی وادرسپ حوادث عالم مشخص می‌کند که از آن در قالب ناهمای متعددی یاد کرده‌اند؛ حق تعالی، خدا، تکرری و یا به تعبیر کانت Transcendent Reality.... اما این کافی نیست، جهانهای که دچار شوند، عواطف در

آنها عمیق است و نیازمند تجربه‌ای ژرف و عاشقانه در ارتباط با هستی و دین هستند. در این رابطه، همیشه نمی‌توان پاسخهای منطقی برای پرسشهایی که در حیات مطرح است، پیدا کرد. مثلاًیکی از این پرسشها، مسئله گناه و علم حق تعالی است. اینکه اگر خدا از گناه ما خیر دارد، چرا جلوی آن را نمی‌گیرد؟ اگر نمی‌داند، پس چرا می‌گوید او عالم است؟ آنها پرسشهای پارادوکسکال هستند که در تشریح و تکرش عقلانی به دین جایی ندارند. کسانی که سعی می‌کنند پاسخهای منطقی به این پرسشها بدهند، راه به جایی نمی‌برند. زیرا پاسخ این سوالات را تنها در برخورد هنری با دین می‌توان یافت. این برخورد هنری شیبه فریبی است که عقل را قانع

خردگرایی و ملی‌گرایی
فردوسی با مبانی اقتدار حکومتیایی که پس از سامانیان روی کار آمدند در تعارض بود
و به همین دلیل محلی برای رشد پیدا نمی‌کرد.

نمی‌کنند اما آن را ساکت می‌کنند. عارف، انسان را از چوون و چرای عقلانی منصرف می‌کند و از راه قلبی، در او یک نگاه هنری انقاصی نسبت به دین پدید می‌آورد. این یک نوع رابطه قلبی با جهانی است که نمی‌توان همه چیز آن را تبیین عقلانی کرد.

عده‌ای بر این باورند که عرفانمداری موجب‌ضعف و سستی اندیشه را در کشور ما فراهم کرده است؟ نظر شما در این باره چیست؟

جریانها را مدنظر داشته باشید. ما یک جریان عقلانیت فلسفی در قرن چهارم داریم که غربیها آن را دوران اومانیسم و راسیونالیسم اسلامی نامیده‌اند. منظوم محققانی مثل «آدام مرتز» است. در این قرن ما فارابی، کندی، ابویعقوب سجستانی و ابن سینا را داریم. یاد حوزۀ ادبیات ، فردوسی را داریم که متأثر از باورهای

خردگرایانه است. این نهضت فلسفی، یک زمانی در کشور ما سرکوب شد. حالا یک عده گناه را به گردن یک فرد می‌اندازند و می‌گویند امام محمد غزالی که در آثار خود رده‌های مهم علیه فلاسفه نوشت، در سرکوبی فلسفه و عقلانیت ما مقصر است. به هر حال ما در قرن ششم و هفتم تلاش دوباره‌ای در این زمینه داریم. به‌خصوص مرقن ششم که عین القضاة و سه‌روردی سعی می‌کنند آن نگاه عقلانی را سعی داشتند بین جریان فلسفی و جریان عرفانی که در طول قرن‌ها موضوع منازعات بود، آشتی برقرار کنند و به خاطر همین آشتی است که سه‌روردی فلسفه اشراقی را به وجود می‌آورد. آنچه که به ضربه دیدن عقلانیت در کشور ما بسیار کمک کرد، معاصیبه مثل حمله مغول یا سرکوبی نهضت‌های ناسیونالیستی از سوی حکومت‌های غیرایرانی حاکم بر ایران بود که در مجموع نگاه فلسفی را در کشور ما و در ادبیاتمان ضعیف کرد. این جریان‌ها است که در طول قرن‌ها اتفاق افتاده و اگر ما الان پیش از همیشه بر این مسئله تأسف می‌خوریم، به این دلیل است که پیش از همیشه می‌بینیم که فقدان یک نگاه عقلی چقدر باعث شده از دنیا عقب بمانیم. اینکه امروز این فقدان عقلانیت تا این اندازه دل ما را می‌سوزاند، معنی‌اش این نیست که الان به وجود آمده بلکه باید به این فقدان به صورت جریانی که از قرن‌های پیش آغاز شده، نگاه کرد. عده‌ای از اندیشمندان معتقدند اگر ملت ایران این روحیه انتعاف‌پذیری را نداشت و در برابر مصیبتی‌ها که بر سر او آمد، با نرمش رو به رو نمی‌شد، تا الان دوام نمی‌آورد. مثل خیلی از ملت‌هایی که همین طور از بین رفتند.

البته این نگرش، عواقب منفی هم داشت. این یک تئوری اجتماعی است که باید با احتیاط به سراغ آن رفت. ما می‌بینیم که پیش‌گیری و تسلیم‌پذیرانه و رضا دادن به قضا و قدر، در این زووانی ریشه داشته. برابروهای زودستی سایه افکننده و تمام‌ناویت را پوشانده. این چیزی نیست که عرفای ما باعث به وجود آمدن آن شده باشند. از زمانی که انسان خود را شناخته، آثاری در رابطه با متافیزیک به وجود آورده و تمام ادیان و اقوام، هر کدام به نوعی دارای عرفان هستند. عرفان خاص ایرانیها نیست. ریشه عرفان در اروپا بسیار قدیمی است و آثار مکتوب آنها در حوزۀ عرفان بسیار قدیمی‌تر از آثار عرفانی مکتوب ماست که می‌توانیم قدمت تاریخی شان را ثابت کنیم. اما می‌بینیم که عقلانیت از جامعه آنها رخت برنشته. ما همیشه می‌گوییم که نهضت‌های عرفانی ادامه پیدا کرد و در مقابل عقلانیت از بین رفت. باید ببینیم چرا این طور شد.

شاید یک دلیل آن عربی نوتش اندیشمندان ما بود. مردم ما عربی نمی‌دانستند، در نتیجه از متون علمی فاصله گرفتند.
خیلی از اینها را خود ایرانیها نوشتند. نقطه شروع فلسفه که از زبان عربی نبود. شروع فلسفه در ایران، متون یونانی، سریانی و پهلوی بود که قبل از اینکه به عربی نوشته شود، وجود داشت. بهتر است به این مسئله از دید جامعه‌شناختی نگاه

کنیم. من فکر می‌کنم عرفان نوانسته به یک پیشش تاریخی و وجدانی ملت ایران پاسخ دهد که فلسفه نوانسته.

یعنی یک سراب و فریب، یا یک حقیقت؟
یک شیوه برای بقا. من اسمش را این می‌گذارم. یعنی روشی برای تحمل این همه مصیبت. ما از نظر جغرافیایی در جایی قرار گرفته‌ایم که بسیار در معرض تاخت و تاز و مورد طمع دیگران واقع شده‌ایم. الان هم همینطور است. طمع بیگانگان به کشور ما از بین نرفته تارپان هست. این مسئله هم هست ایرانی باید بتوانند یک جوری خود را در برابر این مسائل حفظ کنند.

چون حلاج، برداشته شده؟

من این را قبول ندارم. هر چند خود فردوسی هم با همه خردگرایی، تقدیرگراست زیرا بسیار تحت تأثیر متون به جای مانده از پیش از اسلام است. همانطور که گفتیم جبرگرایی در پیش از اسلام هم در این مرز و بوم ریشه داشته. در عین حال فردوسی در جاهایی که از خرد و اراده انسانی صحبت می‌کند، به تعقل اهمیت زیادی می‌دهد. ما می‌بینیم که علاوه بر خردگرایی، اندیشه‌های ملی‌گرایانه او نیز به تدریج نفروشم می‌شوند. در حقیقت خردگرایی و ملی‌گرایی فردوسی با مبانی اقتدار حکومتیایی که پس از سامانیان روی کار آمدند، در تعارض بود و به همین دلیل محلی برای رشد پیدا نمی‌کرد. من فکر می‌کنم ساختار سیاسی حاکم بر جامعه ما در طول قرن‌ها، در این امر دخالت دارد. اما در عین حال می‌بینیم که مردم ما فردوسی را رها نمی‌کنند و خیلی پیش از آنچه به حلاج توجه دادند، به او می‌پردازند.

شما به خط فاصله‌ای بین عرفان ایرانی و عرفان اسلامی قائل هستید؟

شما تا چه اندازه می‌توانید دوره بیگیتان را از دوره بلوغتان جدا کنید. این حرکت فکری است که ملت ایران داشته و می‌توانیم بگوییم، عرفان اسلامی آن را کاملتر کرده و به بلوغی تازه رسانده است.

آیا چیزی به عنوان عرفان اسلامی با عرفان ایرانی آمیخته شده، یا اینکه ایرانیها با شناخت اسلام، مبانی عرفانی را از دین استخراج کردند؟ در واقع می‌خواهم نقش ایرانیها را در تبیین مبانی عرفان اسلامی بدلم.

این دقیقاً همان مسئله‌ای است که معماری اسلامی داشته که نمونه بارز آن مساجد است. شما می‌بینید که مساجد را در آندونری یک جور می‌سازند. در آفریقا، اسپانیا و ایران یک جور دیگر. یعنی به این معماری یک رنگ و بوی اقلیمی و قومی داده‌اند. عرفان ما هم همینطور است. در این کشکی نیست که شالوده‌هایی که ادبیات عرفانی ما بر آن بنا شده، مهمترین شاخصه‌هایش را از قرآن و حدیث گرفته، اما در عین حال بسیاری چیزها را هم خود ما ایرانیها

داشته‌ایم که با آن شاخصه‌ها یکی کرده‌ایم یا اصلاً یکی بوده و تعارضی باهم نداشته‌اند. مثلاً «ضره ایزدی» در عرفان پیش از اسلام، همان «نور ایزدی» در عرفان اسلامی است و این دو با هم منطبق شده‌اند.

حالا که صحبت از واژه‌ها و نشانه‌های عرفانی چون «نور» شد، فکر می‌کنم بهتر است سراغ «نشانه‌شناسی تفسیر عرفانی» برویم. به‌طور خلاصه درباره پیشینه و تاریخچه نشانه‌شناسی توضیح دهید.

واژه سمیو (Semio) که یک واژه کهن یونانی است به معنای نشانه و رمز است. از همین واژه، سمیولوژی یعنی شناخت نشانه با نشانه‌شناسی، ساخته شده است. عرفای اسلام و همچنین حکیمان و فلاسفه از دیرباز به این مسئله پرداخته‌اند. مثلاً حکیم ترمذی که کتاب وجوه قرآن را نوشته، به وجوه کلمه و مدلولهای گوناگونی لفظ بسیار اهمیت داده و در مورد آن کنجکاو بوده است. در اصل، خودحرف منقحه در قرآن نوعی نشانه‌اند و از همان صدر اسلام اندیشمندان علوم تفسیری و ادبی به دنبال تبیین این نشانه‌ها بوده‌اند. علم «هفتر» که آن را به حضرت امام جعفر صادق(ع) نسبت می‌دهند و «پل کراس» در این باره تحقیقی انجام داده، ناظر به همین حوزه است. بنابراین ریشه این بحث نشانه‌شناسی از آخرین سدهای قرن ۱۹ با «پیرس» آغاز شد. او آن وقتها دانشجوی جوانی بود. پس از آن «فایکوسین» درباره نظریه‌های «پیرس» مقالاتی نوشت و اهمیت کار او را به جهانیان یادآور شد. در واقع مسئله نقابهای لفظی در نشانه و در سیمتیم، اول باری پیرس در سدهای قبل از ۱۹۲۰ مطرح کرد، اما کسی که بحث کرد، «فردیناد دوسوسور»، دانشمند سوئیسی است که در کتاب «درهایی» در زبان‌شناسی همگانی (general linguistics)، (Course)، درباره مسئله نشانه و بررسی درزمانی و هم‌زمانی و محور همنشینی و محور جانیشینی و موارد دیگر بحث کرد. در واقع ساختگرایان بحث نشانه را از «دوسور» گرفتند. در تئوریهای خودمورد استفاده قرار داده. حتی کسانی مثل «بروان پارت» که اول ساختگرا بود و بعد به نهضت ساساختگرایی پیوست و از شتاور بودن و لغزانی مدلول نشانه، موضوع آثار خود را بیرون کشید. یکی از کسانی است که در بخش از حیات علم خودمتأثر از «دوسور» بوده است. به این ترتیب نشانه وارد حوزه تقدادی شد و هر گروه و قوه به یک روش با آن معامله کردند. ساختگراها به نحوی، شالوده‌شکن‌ها به نوعی و پیروان نقد هرمنوتیکی به نوعی دیگر.

من در این کتاب، سعی کرده‌ام از آرای هر سه گروه، در مواردی که به کارم می‌آمده، استفاده کنم.

آیا در هر دوره از ادبیات عرفانی، با نشانه‌های خاص آن دوره مواجهیم یا اینکه این نشانه‌ها از ابتدای به وجود آمدنشان تا الان بار معنایی یکسانی داشته‌اند؟

به همان نسبتی که فکر و تجربه عرفانی پیچیده‌تر می‌شود، زبانی که برای انتقال این تجربه و تفکر به کار می‌رود نیز، پیچیده‌تر می‌شود و نشانه‌هایی که در این زبان تعبیه شده، دلالت‌های متحول‌تر و متعددتری پیدا می‌کند. کلماتی مثل «اسلام» و «توحید» در قرن اول یک جور معنا می‌شود، در قرن سوم یک جور دیگر.

به همین دلیل است که شما ناچارید برای فهم این نشانه‌ها به سراغ تأویل و هرمنوتیک بروید؟

بله! برای اینکه کار ما ذوقی نباشد بلکه به عکس اساس آن علمی باشد، ناچاریم این نشانه‌ها را تبیین تاریخی کنیم و با توجه به ظهورشان در متن آنها را طبقه‌بندی کنیم. هدفی که من در این کتاب دنبال کرده‌ام، طبقه‌بندی نشانه‌ها، هم بر اساس زمینه‌شان در متن و هم بر اساس سیر تاریخی‌شان بوده است. ما در بررسی یک متن مربوط به قرن چهارم، به اصطلاحاتی مثل «مجاهده»، «حب»، «مشاهده» و… می‌خوریم که در یک متن مربوط به قرن هفتم هم دیده می‌شوند. اینها تفاوت‌های ظریفی با هم دارند که باعث می‌شود ما، زمانی توانیم متن مربوط به قرن هفتم را فهمیم که سیر تحول این نشانه‌ها را دریافته باشیم و بدانیم چه چیزی باعث پیدا شدن چنین مدلول‌هایی برای این نشانه‌ها شده است. یعنی هم مطالعه تاریخی و درزمنی (Diachronical) لازم است و هم مطالعه همزمانی (Cynchronical).

بیض از شما هم کسی به‌طور جدی و رسمی به بحث نشانه‌شناسی عرفانی پرداخته بود؟
«ماسینیون» و «پل نوپا»، بررسی تفسیر عرفانی را مورد توجه قرار داده‌اند و «احمد ایش» نیز در ترکیه کتاب «تفسیر اشاری» را تألیف کرده است. اما روش من در این کتاب یعنی بررسی منتهای کهن یا منتهای نقد نوین و تبیین ساختارهای حاکم بر این متون، کاری سابقه‌ای در این حوزه بوده است.

میانی فکری و روش کار شما در این کتاب بر چه اساسی استوار بوده است؟

در این کتاب به تئوریهای ساختگرایی چون «دوسور» در تبیین زبان به عنوان یک نشانه نظر داشتم. روش من، همان روشی است که ساختگراها در درک نشانه دارند. در عین حال که نقد هرمنوتیکی را هم با آن آمیختم. زیرا اگر ساختگرایی را به تنهایی قیاد قرار بدهیم، در بعضی جاها جواب نمی‌دهد و بایستی حتماً از تئوریهای مربوط به هرمنوتیک هم در این حوزه استفاده می‌شد.

در حوزه نقد هرمنوتیکی از نگاهی که مثلاً «هایدگر» به وجود و مسئله زمان دارد و نیز نگاهی که «ریکور» به مسئله متن دارد، بسیار استفاده کرده‌ام. و مشابهت‌های اندیشه آنها را با اندیشه عرفای ایرانی مورد بررسی قرار داده‌ام.

در تدوین فصل «تأویل نکات دستوری، علم معانی تا چه حد تأثیرگذار بوده است؟
علم معنی در واقع کاربرد هری دستور است که علمای شرقی آن را بلاغت می‌نامند و می‌توان گفت شاخه‌ای است از رتوریک (Rhetoric) غربی. در واقع بلاغت اسلامی و رتوریک غربی بچه‌های یک پدر و مادر و هم‌خانواده و هم‌ریشه‌اند. طبیعی است که نگاه هتری به دستور زبان، فصل مشترکی با معانی و به طریق اولی با رتوریک پیدا کند.

در این بخش شما بیشتر به نکاتی درباره دستور زبان عربی پرداخته‌اید، چرا؟

خب، به این دلیل که بخش اعظم و اصلی متون مورد بررسی من، متون عربی بود و به همین دلیل به‌طور مستقیم دستور عربی را مورد بررسی قرار دادم. منبع اصلی من، نسخه «تحقیق التفسیر» سلمی بود که تا به حال به‌طور کامل تصحیح نشده و به چاپ نرسیده است.

البته بخشهایی از این کار تصحیح شده، مثلاً «پل نوپا» بخش مربوط به امام جعفر صادق(ع) را تصحیح کرده، یا قسمت مربوط به حلاج را

«ماسینیون» کار کرده است. اما چون روش من، روشی متفاوت بود پژوهش را از آغاز براساس نسخه خطی حقایق التفسیر شروع کردم و در جنب آن از کار «نوپا» و «ماسینیون» هم هم بهره بردم.

در تدوین مقابل این کتاب برای نسخه خوانی وقت زیادی صرف کردم و به‌طور کلی برای تألیف کتاب «نشانه‌شناسی تفسیر عرفانی»، سه سال وقت گذاشتم تا به روش درست و مطلوبم در پیاده کردن تئوریهای بحث نشانه‌شناسی و تطبیق آن با میانی نقد جدید، برسم.

هدفی که من در این کتاب دنبال کرده‌ام، طبقه‌بندی نشانه‌ها، هم بر اساس زمینه‌شان در متن و هم بر اساس سیر تاریخی‌شان بوده است.

وقتی از نام پیامبران و اولیا نیز در زمره نشانه‌های تفسیر عرفانی یاد می‌کنید به شخصیت تاریخی آنان نظر دارید یا به خود واژه که به عنوان یک نشانه در تفاسیر عرفانی به استقلال رسیده است؟

چهره اسطوره‌ای پیامبران در طول زمان، از چهره تاریخی آنها فاصله بسیاری یافته است و این مسئله بیش از همه انبیاء، درباره حضرت رسول(ص) صدق می‌کند. «نیکلسون» در کتاب «تصوف اسلامی و رابطه انسان و خد» که دکتر شفیع آن را ترجمه کرده‌اند، به خوبی این فاصله تاریخی- اسطوره‌ای را بررسی می‌کند.

در منتهای عرفانی و شیوه بررسی که من داشتم، کاربرد نشانه و عمل نشانه در متن مورد نظر من بوده و این متن حاصل تجربه‌های ذوقی و عرفانی است که بر سیرت تاریخی پدید نیامده و ارتباط آن با تاریخ به‌طور غیرمستقیم است. بنابراین آنچه مورد توجه بوده، همان بعد اسطوره‌ای است.

مخاطب شما در کتاب «نشانه‌شناسی تفسیر عرفانی» چه کسانی هستند؟

سؤال بسیار خوبی است. اولین چیزی که در دپد آرزودن آثاری از این دست باید به آن فکر کرد، مخاطب است. چون فایده یک اثر در آن است که پاسخی باشد برای پرسشهای یک سری افراد. در نوشتن این کتاب، در وهله اول، دانشجویان ادبیات مورد نظرم بود.اند.وقتی کتاب «کشف الاسرار» را تدریس می‌کردم، می‌دیدم که برای فهم درست دانشجوی ادبیات از متن، ناچه اندازه به تعریف و توضیح این نشانه‌ها نیازمندیم. این کار در صورتی انجام می‌گرفت که دقیقاً زندگی این نشانه‌ها را در متن تجربه کرده باشیم. من با تطویر این تجربه سعی کرده‌ام زبان عرفانی را به منزله یک سیستم علمی تعریف کنم و از تعاریف

ذوقی یا ضد و نقیضی که نمی‌توانند یک پرسش را به طریق علمی پاسخ بدهند، فاصله بگیرم. البته من کار خاصی نکرده‌ام و مطمئناً دیگران بهتر از من در این زمینه کار کرده‌اند.

می‌خواستم درباره نظر یک عده، از شما بپرسم که معتقدند برای اینکه جامعه از نظر فکری متحول شود، باید عرفان‌زادی کرد.

یعنی باید شخصیت‌های عرفانی همچون مولانا را که برای ملت ما حالت اسطوره پیدا کرده‌اند، بشکنیم تا تحولی در ذهن و فکر مردم ما به وجود بیاید. نظر شما در این باره چیست؟

اگر قرار باشد آنچه را که برایمان باقی مانده نیز بشکنیم، در واقع سرمایه و نقد هستی خود را به آتش کشیده‌ایم. ابراز چنین عقیده‌ای، در واقع یک واکنش احساسی و نوعی تخلیه عصبی است. این باور را یک ذهن بالغ و پخته بعد است.

با طرح چنین میاحی درباره شخصیت‌های عرفانی، آیا از شان و ارزش آنها و آثارشان چیزی کاسته می‌شود؟

من عقیده ندارم که بااین قبیل کارها، کسی مثل مولانا در نظر مردم ما شکسته می‌شود. زندگی مولانا و کار و رفتار او کاملاً نوشته شده و در برخورد و رفتار او با خانواده اش یا قدرت سیاسی حاکم مکتب شرم اوری وجود ندارد. هم ما امروز حتی با ملاحظه قرن بیستم هم می‌توانیم از تود و نه درصدمش مولانا بی‌سوزی کنیم. زیرا مولانا عارفی اجتماعی است و با عرفای گوشه‌نشین و عزت‌طلبه قابل مقایسه نیست. حتی سعدی به عرفان گوشه‌نشین اعتراض می‌کند و معتقد است چنین افرادی نمی‌توانند به درد درد مردم برسند.

شما روش زندگی مولانا را حتی در عصر حاضر، قابل تقلید می‌دانید. آیا همین نکته ضرورت پرداختن به مباحث عرفانی را ایجاد نمی‌کند؟

اگر به دنیای اطرافمان نگاه کنیم، می‌بینیم که تمام بدبختیهای بشر ناشی از فروپاشی اخلاقی است. در دنیای مدرن، نفت یک ملت را که ثروت اوست، می‌دزدند و غنایی را هم که قرار است در مقابل آن بدهند، به اختلاس می‌کنند. حکومت‌هایی که دست به چنین کارهایی می‌زنند، اتفاقاً عقلائی‌نشان بسیار عالی است. اما آیا با این علنایت می‌توانند پاسخی در قبال کارهایشان برای بشر داشته باشند؟ آنها کسی مثل «گاتنه» را داشته‌اند اما به عقاید او توجهی نکرده‌اند. اخلاق را خوب تعریف کرده‌اند اما به آن عمل نمی‌کنند. در عصر فروپاشی اخلاق، پرسش عرفان می‌تواند به داد بشریت برسد.

از کارهای در دست یافتن بگویند.
کتابی با عنوان «شیوه‌نامه نقد علمی شعر و داستان» نوشته ام که آماده چاپ است. هدف از نوشتن این کتاب معرفی راهکارهای عملی نقد شعر و داستان است. همچنین کتابی در زمینه مقایسه بلاغت اسلامی و بلاغت غربی از غربی به فارسی ترجمه کرده‌ام که نوشته دکتر «محمد عباس» است. موضوع این کتاب، مقایسه بلاغت اسلامی و نظریات بلاغیونی مثل «مخشری» و «پرجانی» است یا بلاغت غرب و نظریه‌های افرادی چون «دوسور»، «فایکوسین» و «جامسکی». این کتاب به زودی با افزودن شرح و توضیح برخی ابهامات اثر، آماده چاپ می‌شود.

درک مفهوم صنعت نشر

نمایشگاه کتاب فرانکفورت و نشر کتاب کودک در گفت و گو با حمیدرضا شاه آبادی

یکی از برنامه‌های جتین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت برگزاری دوره‌ای آموزشی برای ۱۷ دانش‌آموز ۷ کشور اسلامی بود. این برنامه به منظور آشنایی با شرایط نشر در کشور آلمان، آشنایی و گفت‌وگو با ناشران کتاب، مسیبت، توزیع و شیوه جدید کتاب براساس تقاضای تدارک دیده شده بود. از این ناشران کودک و نوجوانان و انتشارات شایز در این دوره آموزشی شرکت داشتند. انتخاب انتشارات کانون آموزشی نگرین به عنوان یکی از مدعوین در این دوره در شرایطی صورت گرفت که معمولاً از دعوت ناشران دولتی به این بخش برهیز می‌شود، اما این بار با در نظر گرفتن ویژگیهای خاص کانون پرورش فکری این ناشر اشتنا برای شرکت در این برنامه انتخاب شد. لازم به ذکر است غیر از ایران ناشران شش کشور مصر، اردن، ترکیه، فلسطین، لبنان و اندونزی نیز در این برنامه شرکت داشتند. آنچه می‌خوانید حاصل گفت و گویی است با حمیدرضا شاه‌آبادی، مدیر انتشارات کانون پرورش فکری که به عنوان نماینده این انتشارات در دوره مذکور حضور داشت.

پیش از هر چیز فرمایید که به عنوان یک مدیر نشر، این دوره چه تأثیری بر ذهن شما گذاشت و دیدگاه‌هایان بعد از این سفر دستخوش چه تغییراتی شده است؟

فناوت عمده‌ای در تکرش من به وجود نیامد اما برای منی از فرضیه‌های خودم و چیزهایی که به آنها فکر کرده بودم، مصداقهای بزرگی پیدا کردم که می‌توانست ثابت کند در زمینه نشر، ما در چه شرایطی به سر می‌بریم و فاصله مان با کشورهای پیشرفته چقدر است، طی این سفر با فضای عمومی نشر در آلمان و ایده‌های تازه در مورد بازاریابی و توزیع کتاب آشنا شدم. ضمن اینکه حضور داشتن در کنار نمایندگان کشورهای اسلامی این امکان را ایجاد می‌کرد که وضعیت نشر خودمان را با آنها مورد مقایسه قرار دهم.

وضعیت کتاب کودک و نوجوان ما در قیاس با کشورهای پیشرفته چگونه است؟

در کشورهای صنعتی پدیده‌ای به نام صنعت نشر به وجود آمده و کاملاً جا افتاده است. فرایند تولید و نشر کتاب، فرایندی کاملاً صنعتی است و براساس دیدگاههای اقتصادی، تعریف کاملاً روشنی دارد. کتاب کودک در کشورهای اروپایی به مثابه یک کالای اقتصادی تلقی می‌شود و در تمامی مراحل تولید، عکس العمل بازار و خریداران نسبت به کتاب، مورد توجه قرار می‌گیرد. پس از تولید کتاب نیز شاهد هستیم که با شیوه‌های حرفه‌ای، بازاریابی لازم انجام می‌گیرد و کتاب به دست مخاطب می‌رسد. اما در کشور ما در واقع چیزی به اسم صنعت نشر وجود ندارد و نگاه‌هایی که ما به تولید کتاب داریم در خوش‌بینانه ترین حالت، نگاه فرهنگی است. چند آدم فرهنگی دور هم جمع می‌شوند و تصمیم می‌گیرند که کتاب چاپ کنند بدون اینکه از جوانب حرفه‌ای نشر مطلع باشند و به این توجه کنند که چطور می‌توان پرسوس تولید کتاب را به شیوه‌ای سامان داد که سودآور باشد.

اگر بخواهیم وضعیت نشر کتاب کودک را در ایران نسبت به کشورهای کمتر توسعه یافته

بسنجیم چه جایگاهی به ما تعلق خواهد گرفت؟ در این تردیدی نیست که کتابهای ما از لحاظ متن و تصویرگری از کشورهای مشابه بالاتر است ولی همچنان از لحاظ صنعت نشر عقب هستیم. جالب است بدانید که در کشوری مثل ترکیه ناشران نه تنها کمکی از دولت نمی‌گیرند که سالیانه حدود ۲۰ درصد مالیات نیز به دولت می‌پردازند. این در حالی است که ما هنوز مشکلات بسیاری برای صنعتی شدن نشر در ایران داریم. ناشران ما به معمولاً کمکهای دولتی کاملاً وابسته اند. آنها معمولاً خود آموخته اند. یا به طور ناگهانی و بی مقدمه وارد بازار نشر شده اند یا اینکه در واقع با شاگردی کردن و شرایط سنتی با موضوع نشر آشنا شده اند و به هر صورت کمتر نگاه علمی و تخصصی به

موضوع نشر دارند و کمتر فرصت حضور مؤثر در بازار را پیدا می‌کنند. در بخش توزیع نیز چرخه مناسبی در ایران وجود ندارد و صرفاً مجموعه‌ای ارتباطات درون گروهی موجب توزیع کتاب می‌شود. همه این‌ها دست به دست هم می‌دهند تا از صنعت نشر روز فاصله داشته باشیم.

مشکل اصلی نشر در ایران در راه تبدیل شدن به صنعت نشر چیست و ناشران خارجی برای رسیدن به وضعیت فعلی چه فعالیتها و برنامه‌هایی داشته‌اند؟

برای رسیدن به صنعت نشر باید زمینه‌های لازم فعالیت فراهم شود. پیش از هر چیز باید اقتصاد بیماران رو به احضار نشر درمان شود. ناشران باید بتوانند به طور عادلانه در بازار حضور یافته و جدا از زده بندهای گروهی، کتاب خود را عرضه کنند و به سود خود از فروش کتاب بیندیشند. باید فعالیتها مناسبی در جهت توسعه کتابخوانی انجام شود. بنا به دلایلی چنین شرایطی در کشور ما وجود ندارد. اما شاید بد نباشد مثالی در مورد یکی از ناشران بزرگ خارجی بزنم. انتشارات «کارلسن» در شهر هامبورگ در سال ۱۹۵۵ یعنی درست مدت کوتاهی پس از اتمام جنگ جهانی دوم، فعالیت خود را شروع کرد. این ناشر در زمانی که مردم اروپا به ویژه آلمان در شرایط بد اقتصادی به سر می‌بردند، به چاپ کتابهای کودک در قطع مربع (۱۰×۱۰) با جلد مقوایی و عنوان book mini اقدام کرد. این انتشارات امروز پس از گذشت ۵۰ سال موفق به فروش ۲۵۰ میلیون نسخه از همین کتابهای کوچک شده. یعنی به طور متوسط چیزی حدود ۵ میلیون نسخه در سال. انتشارات کارلسن که ناشر کتابهای هری پاتر در آلمان نیز هست، کم کم فعالیت خود را گسترش داد و

امروز یکی از غولهای نشر در آلمان به حساب می‌آید. جالب است بدانید که گردش مالی این ناشر در سال گذشته، ۷۷ میلیون و یکصد هزار یورو بوده است.

این ناشر آلمانی برای رسیدن به جایگاه امروزی خود چه تدابیری را در دستور کار خود قرار داده بود؟

این ناشر به شکل کاملاً تخصصی روی بازاریابی کار کرده است. مدیر این انتشارات می‌گفت در این انتشارات گروههای مختلفی وجود دارد که مدام در حال مطالعه وضعیت بازار نشر و داغه مخاطبان هستند آنها مخاطبان اصلی کتاب کودک را به سه دسته تقسیم کرده‌اند: والدین، معلمان و خود بچه‌ها. درست است که دو دسته اول بزرگ‌سالند و مخاطب مستقیم کتابها نیستند اما در واقع سبایک بزرگسالانه خود را نیز در خرید کتاب برای کودکان دخالت می‌دهند. انتشارات کارلسن، کتابهایش را در مجموعه‌های مختلف منتشر می‌کند و مجموعه‌ای که هر کتاب در آن چاپ می‌شود، اهمیت خاصی دارد. وقتی کتابی برای چاپ در اختیار انتشارات کارلسن گذاشته می‌شود پیش از همه به این فکر می‌شود که کتاب مذکور می‌تواند در کدام مجموعه قرار بگیرد. به طور کلی، هر مجموعه از کتابها در توه ارائه مطلب، شکل ظاهری و سایر ویژگیها، یونیفورم خاص خود را دارد و برای هر مجموعه، بازاریابی جداگانه و مخصوصی عمل می‌آید. در این خصوص تیم ۲۰ نفره‌ای وجود دارد که از اولین مرحله تولید تا مرحله نهایی در مورد بازار و فروش کتاب اظهار نظر و کارشناسی لازم را انجام می‌دهند.

مهمترین برنامه‌هایی که در این دوره آموزشی طی ۱۰ روز داشتید، چه بودند؟

دیدار از مراکز نشر کوچک و بزرگ، دیدار از کتابخانه‌ها و کتابفروشیهای مختلف و گفت‌وگو با متخصصان آنها. دیدار از موزه هاینریش هافمن که از پیشگامان ادبیات جدید کودک در آلمان بوده است، ملاقات با سردبیران نشریات کودک و نوجوان، ملاقات و گفت‌وگو با مؤسسات کلونهای فعال در زمینه ترویج کتابخوانی در آلمان، دیدار از غرفه‌های چند ناشر آلمانی و حضور در چند برنامه سخنرانی و میزگرد.

به نظر من ما نیروهای آزاد شده خود را در جهت مناسب به کار نمی‌گیریم و امکان استفاده مناسب از آنها را فراموش نکرده‌ایم.

کدامیک از این برنامه‌ها برای شما جذابیت ویژه‌ای داشت؟

دیدار از ناشران و بازدید از موزه هاینریش هافمن به دلیل علاقه یهودی که به تاریخ ادبیات کودک دارم. یا توجه به حضور شما در نمایشگاه فرانکفورت فکری می‌کنید ما در کتاب کودک و نوجوان چه پتانسیلهای پنهانی داریم که هنوز از آنها استفاده نکرده‌ایم؟

من متفقد به پتانسیل نهفته‌ای نیستیم. به نظر من ما نیروهای آزاد شده خود را در جهت مناسب به کار نمی‌گیریم و امکان استفاده مناسب از آنها را فراموش کرده‌ایم. به همین دلیل نیروها را می‌روند و امکان

پیوند دادن نیروهایی که به طور جداگانه آزاد شده‌اند به وجود نمی‌آید!

درباره شیوه‌های تبلیغ کتاب در کشورهای پیشرفته به ویژه آلمان صحبت کنید.

تبلیغات کتاب در آلمان قوتی نیست چون تبلیغات چه در تلویزیون و چه در مطبوعات به خودی خود هزینه بالایی را می‌طلبد و با وجود حجم وسیعی از تبلیغات رسانه‌ها را به خود ناشران کمتر خود دارد. بنابراین ناشران هر یک شیوه‌های خاص خود را در تبلیغات دنبال می‌کنند مثلاً تولید ساک، کارت پستال، پاک‌کن، که آرم ناشر یا تصویر کتاب بر آنها چاپ شده یا انتشار بروشور و پوستر. نکته‌ای که در این خصوص باید به آن توجه داشت ارتباط قوی و مؤثر ناشران و کتابفروشان است. مثلاً انتشارات «فیشره» در آلمان اخیراً کتاب «پنتونینو» را منتشر کرده که انتظار دارند فروش همپایه هری پاتر داشته باشد. برای معرفی این کتاب به کتابفروشیها شیوه جالبی در نظر گرفته‌اند. نسخه‌هایی را که در تمام صفحات آنها ذکر شده بود کتاب مخصوص فروش نیست و تنها برای مطالعه چاپ شده است. به کتابفروشیهای مختلف فرستاده شد تا آنها کتاب را بخوانند و با آن آشنا شوند. در کنار کتاب جزوه‌ای نیز به کتابفروشان داده شده که درباره ویژگیهای کتاب و نحوه صحبت با مشتریان در معرفی کتاب، توضیح داده بود. در کنار همه اینها پانلهای تبلیغاتی، بروشور و پوستر تبلیغی نیز برای کتابفروشیها فرستاده شد. به این ترتیب با فروش برای معرفی کتاب به مخاطب، به آمادگی ذهنی مطلوب می‌رسد.

معمولاً در ایران اگر فروش کتاب مدنظر باشد از کیفیت کار کاسته می‌شود و کتاب به واسطه بازاری و کاروانی شده می‌افتد. کشورهای پیشرفته برای پرورش شدن یک کتاب چه تمهیداتی در نظر دارند؟

در غرب دو موضوع کاملاً از هم تفکیک شده است؛ ادبیات (literature) و سرگرمی یا نوشته‌های سرگرم کننده (Entertainment) هر کدام از این دو حوزه تعریف و کتابهای خاص خود را دارد. نویسنده‌های این دو حوزه نیز مشخصند و جد و جود خود را می‌شناسند. معمولاً کسی که نویسنده کتابهای سرگرم کننده است ادعای ادیب بودن ندارد و حتی در حوزه ادبیات اجازه اظهار نظر به خود نمی‌دهد و نویسنده ادیب نیز طبیعتاً انتظار فروش بالایی کتابش را ندارد. بنابراین در غرب، بخش مهمی از عرضه نشر کتاب کودک را چند کتاب پر فروش موجبات سرپا آمدن بدنه نشر در فراهم می‌کند و در کنار آن کتابهای دیگر نیز به فروش مشخص خودشان ادامه می‌دهند. مثلاً ۱۵ درصد گردش مالی بازار کتاب آلمان به هری پاتر اختصاص داشته، گر چه یکی از منتقدان، فروش بالای هری پاتر را علتی دانسته برای اینکه ناشران فکری می‌کنند ما در کتاب کودک و نوجوان چه پتانسیلهای پنهانی داریم که هنوز از آنها استفاده نکرده‌ایم؟

من متفقد به پتانسیل نهفته‌ای نیستیم. به نظر من ما نیروهای آزاد شده خود را در جهت مناسب به کار نمی‌گیریم و امکان استفاده مناسب از آنها را فراموش کرده‌ایم. به همین دلیل نیروها را می‌روند و امکان

جواب تریز چیزی که در این نمایشگاه دیدید یا به آن رسیدید چه بود؟

درک مفهوم صنعت نشر.

مشکل اصلی ایران در رسیدن به صنعت نشر چه می‌باشد؟

مشکلات متعددی داریم از جمله اقتصاد وابسته به نفت، عدم برخورداری از چرخه توزیع مناسب، عدم برخورداری از علم نشر، عدم آشنایی با اقتصاد نشر...

توزیع کتاب در آلمان به چه ترتیبی انجام می‌گیرد؟

بیشتر ناشران ترجیح می‌دهند با موسسات بزرگ توزیع وارد عمل شوند، اما بعضی نیز خودشان مستقیماً با کتابفروشیها ارتباط دارند و از ۲۵ تا ۳۵ درصد قیمت پشت جلد را سهم کتابفروشی از کتاب قرار می‌دهند، البته گاهی نیز تنها چند نسخه اضافی در اختیار کتابفروش قرار می‌دهند و به این ترتیب سهم او از فروش کتاب تأمین می‌شود. در مجموع توزیع کتاب در آلمان تعریف شده است و دور از دسترس نیست، حتی نویسندگان می‌توانند شخصاً به کتابفروشیها مراجعه کنند و برای کتابشان بازارهایی کنند. به خصوص با شیوه جدیدی که در آلمان برای سیستم تولید کتاب در نظر گرفته شده است، تولید کتاب براساس تقاضا (Book on demand).

مسکن است در این باره بیشتر توضیح دهید؟
در این شیوه چاپ کتاب که با دستکاه چاپ دیجیتال انجام می‌گیرد و صرفاً نیاز به یک فایل کامپیوتری دارد، نشر می‌تواند هر شمارگانی که

وقتی کتابی برای چاپ در اختیار انتشارات کارلسن گذاشته می‌شود پیش از همه به این فکرمی‌شود که کتاب مذکور می‌تواند در کدام مجموعه قرار بگیرد.

مایل بود یک جلد نا‌صدا یا هزار جلد کتاب رادر نوبتها و زمانهای مختلف مورد نیاز چاپ کند. به این ترتیب نمونه‌ای از کتاب در اختیار کتابفروش قرار داده می‌شود یا توسط کاتالوگ مورد تبلیغ قرار می‌گیرد و بعضی آنکه خریدار یا خریدارانی برای کتاب پیدا باشد، کتاب در شمارگان مورد نیاز چاپ می‌شود.

این شیوه چاپ، نیاز به ریسک و سرمایه‌گذاری بالایی ندارد و این امکان را فراهم می‌آورد که نویسندگان با هزینه خود کتابشان را چاپ کنند. در این سیستم تا ۳۵ درصد قیمت پشت جلد می‌تواند به نویسنده اختصاص یابد. به این ترتیب نویسنده هم شوقی می‌شود تا در بازارهایی کتابش مشارکت کند. مزیت استفاده از این سیستم، بی‌نیاز شدن از هزینه‌های انبار، انبارداری و... است.

چرا در ایران چنین سیستمی در چاپ کتاب شکل نمی‌گیرد؟

شاید برای اینکه انبارداری و نقل‌ونقل هزینه‌های آن از ارتباط داشتن با کتابفروش و مشتری و توزیع سریع کتاب، برای ما راحت‌تر است. در آلمان هم تازه ۵ سال است که این سیستم راه‌اندازی شده.

فکرمی‌کنید شرکت گروههای مختلف فعال در حوزه کتاب کودک و نوجوان اعم از مدیر، نویسنده، شاعر، تصویرگر و... در چنین برنامه‌هایی، چه دستاوردهایی برای نشر کتاب در ایران به دنبال خود داشت؟

می‌توان با دستاوردهای دیگران در بخش نشر کتاب آشنا شد و از تجربه‌ها بهره جست. ضمن اینکه می‌توان ایده‌ها و فکرهای جدیدی پیدا کرد. اما نباید فراموش کرد که نکته مهم در این سفرها، دانستن یک زبان خارجی است که در صورت عدم تسلط، امکان استفاده و بهره‌گیری کاهش می‌یابد.

تازه‌های کودک و نوجوان انتشارات سروش

رضا رضا

توشه فریا کلهر

رضا رضا، بر اساس زندگی نامه (رضاع) نوشته شده است. این کتاب در مجموعه کتابهای نوجوان انتشارات سروش در سال ۸۴ چاپ رسیده است. در این داستان که زندگی امام (رضاع) را تا لحظه شهادت روایت می‌کند. دو شخصیت داستانی نیز حضور دارند؛ ابرو و گنجشک

در جای‌جای کتاب و در لابه‌لای اتفاقاتی که می‌افتد شاهد ارتباط و گفت‌وگوی ابرو و گنجشک هستیم. این دو شخصیت در واقع با داستان اصلی مرتبط می‌شوند و در مواردی نیز اطلاعات لازم را از زبان آنها می‌شنویم؛ گنجشک آمد، خوشحال و پر نشاط آمد. باد زیر پره‌های من‌کسرتراش نشسته بود و او را بزرگ‌تر و چاق‌تر نشان می‌داد. گنجشک به نشر سرخ موی گفت: فهمیدم. بالا بصره فهمیدم. شهر بعدی امام، کرمان است. این را از روستای‌های میان راه شنیدم. امام در هر روستا کسب توکلف کرده و جانانه مشیرونی از خودش گذاشته است. اما بخش اعظم داستان همچنان که گفته شد به روایت زندگی امام (رضاع) می‌پردازد و خط اصلی داستان براساس حوادثی که برای ایشان پیش می‌آید شکل می‌گیرد. سرانجام مأمون گفت: خسته‌اید باین رسول‌الله. بروید استراحت کنید. امام که معراه دو غلام از تالار قصر بیرون رفت، ام حبیبه از مأمون پرسید: به راستی می‌خواهید خلافت را به او واگذار کنید؟ مأمون روی به فضل کرد و گفته: وای بر من که حتی افراد خانواده‌ام هم حرفهایم را باور ندارند. و سره هفتادش شد...

رضا رضا با انتشار کتاب سه هزار نسخه و قیمت ۹۰۰ تومان در ۱۲ صفحه منتشر شده است.

دنیای شگفت‌انگیز زنبورهای عسل

کتاب ادنیای شگفت‌انگیز زنبورهای عسل همچنان که از نام کتاب برمی‌آید، به معرفی و شناخت زنبورهای عسل اختصاص دارد. اما این معرفی به شکلی روایی و توسط رویارویی کودکی به نام علی با یک زنبور عسل انجام می‌شود. «زنبور عسل» من می‌خواهم تو را بشناس.

می‌خواهم با تو دوست شوم. علی، واقعاً؟ خوشحالم که این را می‌شنوم. زنبور عسل، بگذار خود را معرفی کنی. من زنبور عسل انگیزه‌م. می‌بایم به دوستم که هزارها زمین‌زنده‌تره آن درخت زندگی می‌کنه، علی که طی گشت و گذاری در جنگل با زنبور عسل آشنا شده بعد از بازگشت به خانه سریع‌الیه‌المعارف می‌رود و اطلاعات بیشتری درباره زنبورهای عسل کسب می‌کند. ادنیای شگفتی‌انگیز زنبورهای عسل با شمارگان سه هزار نسخه و قیمت ۶۰۰ تومان در ۳۳ صفحه روانه بازار کتاب شده است.

دنیای شگفت انگیز مورچه‌ها

شگفت‌انگیز مورچه‌ها به معرفی زندگی مورچه‌ها اختصاص دارد. در این داستان نیز اطلاعات لازم از زبان مورچه‌های می‌شنویم که با علی (شخصیت داستان) شگفت‌انگیز زنبورهای عسل () برخورد می‌کند.

علی گفتی زیربرگ‌ها پنهان می‌شوند؟ چرا مورچه‌های برگ بر حس می‌کنند که باید زیربرگ‌ها پنهان شوند؟ مورچه‌های برگ‌بر گاهی باید مراقب باشند. مثلاً کارگرهای برگ‌بر تقریباً

تمام روز را بیرون از لانه سیری می‌کنند و به حمل برگ می‌پردازند. در این شرایط محافظت از خودشان برایشان می‌شود است چون آنها برگ‌ها را با آرواره‌هایشان حمل می‌کنند که هنگام دفاع از خود نیز باید از آن‌ها استفاده کنند.

کتاب دنیای شگفت‌انگیز مورچه‌ها، نیز با شمارگان سه هزار نسخه و قیمت ۶۰۰ تومان منتشر شده است.

سنگ‌های یخی (سدسازان ماهر)

توشه هارون یحیی

ترجمه علیرضا عیاری

کتاب سنگ‌های یخی، برای سوزن کتابهای آموزشی است که حیوانات مختلف، از به کودکان معرفی می‌کند. در این کتاب نیز به شیوه کتابهای دیگر این مجموعه، به وسیله شخصیتی به نام کریم که دوست دارد اطلاعات بیشتری درباره سنگهای آبی داشته باشد، به پاسخ سوئالها می‌رسیم. «کریم... از این که سنگهای آبی می‌توانند چنین مساحتی را ایجاد کنند، بر این قدر متعجبانه عمل می‌کنند متعجب هستم. البته گنج‌کننده هم هست. چرا او دخالت را مسدود می‌کند تا خانه بسازد؟ آیا دندانهایشان با خوردن پوسته درختان ساینده نمی‌شود و از بین نمی‌رود؟ من پرسش‌های زیادی درباره این موضوع دارم و می‌توانم تمام شب را درباره‌شان حرف بزنم.

کتاب سنگ‌های آبی در ۲۸ صفحه با شمارگان سه هزار نسخه و قیمت ۹۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

گل صدبرگ و تانک

سروده آفتاب علا

تصویرگر: محسن حسن‌پور

کتاب گل صدبرگ و تانک، شعر بلندی است که در حدف نشان دادن جایگاه والایی شهید فهیده سروده شده. در این شعر اشاره‌ای به این پرسش هلدنی که با فرار دادن انگشت در سوراخ سد، مردم را نجات دهد آشنا می‌شویم و سپس با مقایسه‌ای بین او و شهید فهیده در اقتاد به اینکه چرا نامی از شهید فهیده در کتابها نیست رویه‌رو می‌شویم. «د. گریچه افسانه شهادت او/ در جهان بزرگ پیچیده/ از پطرس بزرگ‌تر داریم/ داستانی پر از حماسه و عشق/ ماجرای حسین فهیده/ اوکل حیدربرگ و تانک/ با قیمت ۶۰۰ تومان/ شمارگان سه هزار نسخه و ویر ۱۲ صفحه/ در دسترس مخاطبان خود قرار گرفته است.

هیولا!

توشه بنسی بابارس

ترجمه پروین علی‌پور

«کتاب هیولا» داستانی برای نوجوانان است. نجی و دوستش ایزه، اغلب دیروز، رویاروی با پشاده‌های غیبی و منظره ماند رویه‌رو شدن با مسخام، مشت، پا، درافکل و چیزهایی نظر اینها با هم بحث می‌کردند. اما ناگهان نجی ناگهیز می‌شود با هیولایی وحشتناک‌تر از همه!

اینها چکنند؟ با جرم، پروتگترین شاکرد مدرسه. از به خاطر هم‌بصرم جرم کجی. تازه اگر سروی که ایشی پیدا شد، می‌توانی بگویی کراسه به خواب‌افروشی روی و دوسمود کنی که داری چیزی می‌خوری. ادنگی کتک کرد و با لشندنی غقیف اضافه کرد. مثلاً چسب زخم» هیولا» ۱۲ صفحه دارد و قیمت ۷۰۰ تومان و شمارگان دو هزار نسخه، به چاپ رسیده است.

یادداشت

بجراح تألیف و ترجمه

هر قانونی

از بی قانونی بهتر است

محسن مؤمنی

به گمان من ترجمه، نقش مؤثری در پیشروی ادبیات ما به ویژه در بخش کودک و نوجوان داشته است. منتها واقعیتی هست که این روزها کمتر به آن توجه می‌شود؛ اینکه کدام کتابها ارزش ترجمه شدن دارند؟ آنچه در سالیهای اخیر شاهدش بوده‌ایم، ترجمه‌هایی بوده که اگر کتابهای تألیفی ما از آنها برتر نبوده باشند، قطعاً کمتر ترسینند. عقل حکم می‌کند کارهایی ترجمه شود که در لحاظ کیفی فراور از آثار تألیفی باشد. نه پشت پر، نه همین دلیل در سالیهای اخیر، کتابهای ترجمه، کمکی به پیشرفت ادبیات کودک و نوجوان نکرده است.

قریب بیست سال تجربه بنده نشان می‌دهد که اگر حسارت نباشد، تعداد قابل توجهی از ناشران با پیشات فرهنگی نداشته و فقط به پرکت سرمایه سود نظر دارند. طبیعی است که کتابهای ترجمه در بخش کودک و نوجوان از لحاظ تصویری آماده و مناسب و چون ما معتقد به قانون کبی رایت نیستیم، ناشر یا پرداخت اندک مبلغی به مترجم می‌تواند کتاب را با هزینه پایین چاپ کند. گذرش مترجمان غیر حرفه‌ای که صرفاً اطلاعات مختصری در زبان دارند و وجود اینترنت که دسترسی به متن خارجی را سهل می‌کند، منجر می‌شود که دچار حرجان تألیف باقیم و خیالان راحت باشد. اگر اوضاع همینطور بمانی بماند، در سالیهای بعد شاهد خوابم بود که خیلی کتابهای ترجمه بازار را فرا می‌گیرد.

در این بحث یک نکته دیگر هم وجود دارد. تقریباً یک دهه است که ادبیات کودک و نوجوان ما از جایگاه واقعی‌اش پایین‌تر آمده و دلایل مختلفی برای این اتفاق وجود دارد؛ یکی از مهمتین دلایل می‌تواند این باشد که شاعران و نویسندگان ماجراجو نوعی سردرگمی هستند و نمی‌دانند که با موضوعات جدید که در زندگی امروز درگیر آنها شده‌ایم (مثلاً اینترنت) بطور برخورد کنند. به همین دلیل برای یافتن ناقله مخاطب، مدام در حال آزمون و خطا، بند و فرستادن دادن به این آزمون و خطا هم طبیعی است. البته اگر ناشران انگیزه فرهنگی داشته باشند!

اما اینکه راه حل چیست، گمان می‌کنم وزارت ارشاد باید تدبیری بیندیشد که تعادلی در این زمینه به وجود بیاید. اما سالیهای خیلی پیش‌تر، سختگیری‌هایی در دادن مجوز ترجمه به ناشران وجود داشت که منجر به ایجاد تعادل می‌شد. بماند اینکه آن زمان هم مسئولان وقت ارشاد از تصمیمات کمینه‌ها نخطمی می‌کردند و به بعضی ناشران اجازه چاپ کتابهای نظیر ای کی یوسان را می‌دادند. ولی به هر صورت ممانعی وجود داشت و مثل امروز انجام‌گسیخته نبود. شاید مطلب‌تر آن باشد که از لحاظ کیفی نظارت و شرایطی برای چاپ کتب ترجمه تعیین شود؛ یا اینکه ناشران از درازی چاپ کتب ترجمه به چاپ تعدادی کتب تألیفی موفق کنند. به هر حال فکر می‌کنم هر قانونی باشد از این رهایی بی‌فایده‌گی بهتر است!

پلی میان آسمان و زمین

معرفی دو فصلنامه مطالعات هنر اسلامی

لانه خرابی

هنر زیاده سرشاری است؛ سرشاری یک انسان از عاطفه‌ای آمیخته با فکر که از نگاهش متغلی به هستی، سرچشمه می‌گردد. این نگاه متمنی را حتی در آثار هنری به جای نهدن از اعتبار پیش از تاریخ هم می‌توان دید. نگاههایی متفاوت به هستی که در دک بشر اولیه از غلوت خود با دیگر موجودات ریشه دارد. در تعریف هنر مفهوم زیبایی نقش محوری دارد. همه می‌دانیم که در تمام آثار هنری، حتی آنجا که هنر، دینت زلفشیا و لطفه‌های درونک هستی است. زیبایی چون عنصری حیاتی جریان دارد. این زیبایی آنجا پیشتر نمایان می‌شود که نگاه هنرمند با ماتفریک‌یک دیگر می‌شود. یعنی هنرمند فرای هر رنگ، هر حرکت و هر صدا درپچه‌های تازه‌ای را کشف می‌کند که او را به عوالم آن سوی ناسوت رهنمون می‌شود. این کشف و شهود، اشتیاقی را در پی دارد که انعکاس آن در آفرینشهای هنری به لذت و زیبایی منتهی می‌شود.

بسیاری از هنرمندان در جست و جوی این درپچه‌ها به مذهب پناه می‌برند. یعنی به چیزی که نشان از جهان لاوهوت گشوده دارد و چه بسیار هنرمندانی که خود را موع لاهوتی اند و آثارشان پناهی است میان آسماان و زمین اسلام یکی از ادینی است که زمینه ظهور بسیاری از آثار هنری را فراهم کرد. هنرمندان مسلمان همواره تلاش کرده‌اند، مفاهیم و نمادهای دینی را با روحیه و اندیشه‌های قومی و لیلی‌شان آما آمیزند که نتیجه آن پنداری زیرمجموعه‌ای از هنر با عنوان هنر اسلامی است. بسیاری از هنرهای و چهارصدسال از اسلام هنر اسلامی آن قدر گسترش و پیدیدگی یافته که بسیاری از هنرمندان و اندیشمندان عرضه هنر نیست و توضیح مبانی و سوله‌های آن را لازم دانسته و به این کار پرداخته‌اند.

دو فصلنامه «مطالعات هنر اسلامی» نیز که شماره دوم آن به ناگهی انتشار یافته در حقیقت حاصل رویکردی تحقیقی به جلوه‌های هنر اسلامی است. در سرازان این شماره می‌خوانیم هنر اسلامی یعنی درک اینکه جهان از یک مثبت حکیمانه پدید آمده است. هنر اسلامی با تیزی منطق و علم و استدلال حیادیت می‌شود و در هر ذره از ذرات یک اثر هنری، دالایی پر وجود خدای حکیم علیم هست. هنرمند هنر اسلامی می‌گوید تا قضایی به وجود آورد تا کلمه عبادت و کعبه‌ت، مفاد معنوی و رامعنی سازد و از این طریق آسماان را به مشاهده و رامعنی‌سازد.

دو فصلنامه «مطالعات هنر اسلامی» که ممبرسول است و سرپرید آن دکتر مهناز شایسته‌فر است، چهار سرفصل عمده دارد که عبارتند از: هنرهای تجسمی، معماری، هنرهای کاربردی و پژوهش هنر. بررسی نمادهای نور و قرشت راضمنا با پیر فرزانه» است. سنتی در معماری امروز و «جلیگانه» فوره‌خانه در هنر ایران» برخی از عناوین مطالب شماره دوم این دو فصلنامه است. اعضای هیات تحریریه این شماره را دکتر صادق آینه‌پورند، دکتر سیدابوتراب احمدپناه، مهرداد قیومی بیدهندی، دکتر محمد خرابی، دکتر مهناز شایسته‌فر، مهندس علی ناصر شیرازی، حمید جمعی و دکتر بهمن نامور مطلق تشکیل می‌دهند. شماره دوم «مطالعات هنر اسلامی» آروز بهار و تابستان ۱۳۹۲ را سوزی انتشارات مؤسسه مطالعات اسلامی، در ۳۳۵ صفحه با قیمت چهار هزار و ۸۰۰ تومان به بازار نشر عرضه شده است.

چهار گفت و گوی مهم در تاریخ موسیقی ایران

راستین همایون

گفت‌وگو با داریوش طلایی، مجید کیانی، حسین علویاده و محمدرضا درویشی؛ گفت‌وگوکننده: سیدمحسن شهرزادپور، تهران، نشر نی (۹ جلد)

عنوان هر چهار جلد کتابی که بالاخره بعد از هفت سال، به گوشش سیدمحمّد شهرزادپور و نشر نی به بازار آمده، عنوانی است مشترک: گفت‌وگو با... دربارهٔ موسیقی ایران. چشم‌پوشی از هرگز، نه عنوان استعاری و تبلیغ‌کننده و استفاده از تاریخ صریح و ساده، با عکس کوچک که در طرح جلدی هوشمندانه (کار پویزیبایی استفاده شده، پرتره‌ای سفید و کم‌ترین، می‌تواند ارزش مجرایی این چهار جلد کتاب را نشان بدهد. این گفت و گوها بر پایه یک فدفده فرهنگی شکل گرفته‌اند. فدفده فرهنگی از سوی کسی که با طرفین مورد گفت‌وگو، گوش‌نویس سی سال اختلاف سن دارد.

در این گفت و گوها، از سه چهره شاخص موسیقی سنتی استفاده شده و تقریباً چهارم (محمدرضا درویشی)، سیدمحمّد کیانی و سیدمحمّد شهرزادپور هستند. است و بر تروانشان هیچ سبزی از سازه‌های موسیقی نیز شهود نیست، به خاطر لطف و ملاحظه‌اش به موسیقی‌های برآمده از سنت بومی و سنت شهری. در این مجموعه‌های جای گرفته است. شهرزادپور، گفت و گوهای را با دیگران انجام داده که هنوز منتشر نشده است و نیگوست که بدون وقفه با این چهار جلد، منتشر شوند. همچنین جای در تن از بزرگترین چهره‌های سرنوشته‌ساز موسیقی سی سال گذشته نیز در این گفت‌وگوها جالی است و هر کدام می‌توانند کتاب مستقلی را به خود اختصاص دهند. معدود شاخصی و محمدرضا شهرزادپور.

به این در تن می‌توان نهای دیگری را نیز افزود و جمله پویزیبشتگان همه این موسیقیدانها کمپلیت از یک نسل هستند. از فضاها و محیطهای مشابهی برآمده‌اند و در یک مقطع زمانی معین، مطرح شده‌اند. این موسیقیدانان با همه تفاوت‌هایی که از هنر نظر با یکدیگر دارند در بسیاری از موارد اشتراک نظر و عمل دارند. نظریه‌پردازی دربارهٔ انواع مفاهیم فرهنگی و موسیقایی از قبل نیست، تجدد، اصالت، نوآوری، آموزش، رویارویی یا قرب و... یکی از

صحنه‌های این نسل از هنرمندان است. موسیقیدانان تخصص‌گرا و اهل علم و علاقه‌مند به مطالعه، آن هم در حوزه‌ای بسیار محدود به این امور می‌یادانند؛ نظیر زنده یاد روح‌الله خالقی یا پروفیسر هرمز فرمت. دیگر اینکه موسیقیدانان مورد نظر شهرزادپور در این گفت و گوها، هنرمندانی هستند دارای جهت‌گیری و سنت و سوی سیاسی، هر چند که بارها و بارها اعلام کنند که وابسته به حزب و گروه و دسته خاصی نبوده و نیستند (که حتماً چنین بوده و هست) اما به عنوان هنرمند مسئول در قبال اجتماع، مطالعه و طرح سیاسی دارند و اکثر آنها در مصیبات آذری و روسی، تصمیم‌گیرنده برای سبزو حیات موسیقی ایرانی بوده‌اند، چه در مقام مدیرسول و چه در مقام مشاور. انتخاب شهرزادپور از افراد و سؤالات طرح شده او از منطقی دقیق پیروی می‌کند و همین هاست که کتابهای او را واقعاً از نام کتابهایی که قبل از آن منتشر شده‌اند، جدا می‌کند و به آن امتیازی مخصوص می‌دهد و چه بسا که لگو و مدلی شود برای روزنامه‌نگاران آینده که با هویشاری و

مطالعه افزونتری به سراغ موسیقیدانان برون و فاضلان از گفت‌وگو، تنها ایجاد جایگاههای روزپایستی از نوع صرفاً سرگرم‌کننده آن باشد. از این چهار جلد، موضوعات مشترکی از هر چهار نفر مورد نظر (کیانی، طلایی، علویاده و درویشی) سبب شده است و صاحب‌جمالی که هر کدام از این افراد در سایر مطروحات کشور داشته‌اند، نشان می‌دهد که این موضوعات فدفده و مشورت‌کنندگاری آنها بوده و هست. اما برای نخستین بار، این مجموعه چهارجلدی است. این نظریات این چهره‌های سرنوشته‌ساز موسیقی معاصر را به صورت مدون و آماده، با یادآوری روان و جذاب در دسترس قرار می‌دهد. هیچ دور نیست روزی که این چهار جلد و جلدهای بعدی آن، از مراجع و مامد مهم تحقیق دانشجویان موسیقی باشد. به ویژه در آینده دوری که هیچکدام از این هنرمندان در قید حیات نخواهند بود.

در مقدمه جلد اول آمده کتابها آمده، آنچه در این گفت و گوها مد نظر بوده انعکاس آینه‌وار دیدگاههای این نسل از نگارگر است. به همین سبب، در روند گفت‌وگو اصلاً چالش صورت نمی‌گیرد و دیدگاه معصاحب‌شونده مورد نقد و ارزیابی قرار نمی‌گیرد. هدف، ارائه گزارشی از دیدگاههای این افراد است و هر چند از زمان گفت و گوها، شش‌سال می‌گذرد اما چون روند گفت‌وگو، آرای کلی و دیدگاههای نظری آنان منعکس شده و تاکنون تغییر زیادی را نشان نداده، همچنان کاربرد و کارکردهای ارجحی خود را حفظ کرده

است. این دیدگاههای می‌توانند محصول شرایط تاریخی، اجتماعی و فرهنگی ایران در چند دهه گذشته نظیر شوند. سیدمحمّد شهرزادپور در روند این بحث و پاسخ‌ها با بهره‌گیری از مفاهیم موزایی و همسوزی به سود استفاده از تاریخ بند در علوم اجتماعی با گرایش اموزی، این دو مفهول از هم جدا نیستند و در ارتباط گانگنا با همدیگر مطرح می‌شوند. حتی در رده‌بندی اطلاعاتی سیستم کتابشناسی (بایبلیوگرافی) نیز مقاله‌های تاریخ و نقد را یک‌گانه می‌کند و مداخله‌های مربوط را نیز آن می‌نویسد. گفته‌های هر چهار

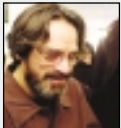
موسیقیدان، هم نظرها او (به نظریه‌های او) و هم روش خودشان است. هم دیدگاههای اقتصادی و هم رویکرد شخصی از تاریخ موسیقی معاصر نشان می‌دهد که از تاریخ موسیقی گذشته، او نیز ناگزیری جلدی از شرح جاشان که برخلاف رسم معمول مصاحبه‌گران کلیتاً بی‌ارتباطی کتاب و آخر مصاحبه‌ها آمده است. روشن است که این چهار جلد برای استفاده مردمی نیست که از موسیقی، به نوع عامیانه‌اند تا دل‌خوش شوند یا از موسیقی‌های فرهنگی و جدی تنها به خرید بلیت کنسرت و جمع کردن سی دی اسناید و هنرمندان پرداخته‌اند. همچنین در احصاء دانشجوین رشته موسیقی نیز که از قضا دانش‌آموزان علاقه‌ای به مطالعه کتابهای مربوط به رشته خود ندارند (نیز نیست این کتابها برای کسانی است که ارتباطی فرهنگی و هوشمندانه و سرگشته‌گر با حیات موسیقی در کشور نشان دارند، تحولات اجتماعی، فرهنگی آن را دنبال می‌کنند. زبان این گفت‌وگوها اقتدا تخصصی نیست که آماتورهای علاقه‌مند را از مطالعه محروم کند و در حال حال از عوارض دیگری هم فاصله بسیار واضحی دارد. تجربه سالها روزنامه‌نگاری شهرزادپور و گفت و گوهای حرفه‌ای با موسیقیدانان نیز آشنایی عملی او با موسیقی (در نوازندگی سه‌تار و تعلیم از استاد داریوش طلایی) به وی امکان داده

داریوش طلایی

مجید کیانی

حسین علویاده

محمدرضا درویشی

است تا پاره‌ای از بهترین مباحث موسیقی معاصر در ایران را از طریق سؤالاتی که مطرح کرده است، پیش چشم نگارگر، کیفیت «آینه‌وار» که وی در مقدمه کتاب خود مطرح کرده است به همین موضوع باز می‌گردد. نکته اینجاست که آینده یکی است ولی تصاویر متفاوتی را ارائه می‌دهد، چرا که افراد متفاوتی پیش روی او ایستاده‌اند. از آنجا که موسیقیدانان از این عادت به نوشتن ندارند، با قدر و کافایت‌یکانه‌اند. شاید رقم گفت‌وگو بتواند جایگزین این بیگانگی آنها باشد و کتاب باشد چرا که هنوز تا رسیدن به زمانی که موسیقیدانان به مطالعه و عادتند به نوشتن داشته باشند، راه درازی مانده است. در این گفت‌وگوها، حرفهای بسیاری را می‌خوانیم که جزو بخشهای ارامتنی زندگی موسیقیدانان ماست؛ بخشهایی که در آثار موسیقایی و منتهای سبنداریشان یافت نمی‌شود.

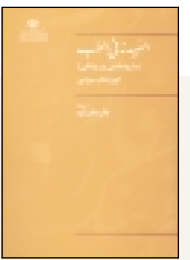
فراخوان طراحی جلد

مدیریت هنری «کتاب هفته» از تمام گرافیست‌های کشور دعوت می‌کند تا در طراحی جلد هفته‌نامه «کتاب هفته» همکاری و مشارکت جدی داشته باشند. دوستان هنرمندان آثار خود را با موضوع کتاب در قطع ۱۸×۲۳ بروی لوح فشرده (با فرمت TIFF) به ضمیمه آدرس و شماره تلفن، به نشانی دفتر کتاب هفته ارسال کنند. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۲۹۵۷۹۷۳ تماس بگیرید.

گفت و گو با باقر مظفرزاده

برای شروع کسی از زندگی و آثار زبان بگوید؟
در سال ۱۳۱۲ شمسی به دنیا آمدم. سال ۱۳۲۶ ش بر رشته شیمی از دانشکده علوم و فناوری‌های عالی دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شدم. همان سال دو میرمنستان مشغول به تدریس شدم و از سال ۲۹ تا بازنشستگی، کارشناس کتابهای شیمی بودم. آثار زیادی را ترجمه کرده‌ام: تنها و تعریفا و مسئله‌های شیمی (۱۳۳۶)، روشنی‌های علم شیمی (۱۳۳۷)، عناصر جهان با همکارای احمد حاج‌عباس تقی‌پورسی (۱۳۳۹)، مسائل مسافت‌ها (۱۳۴۰)، سرگیمهای شیمی (۱۳۵۳)، شیمی زندگی هوش (۱۳۵۳)، ذرات بنیادی شیمی (۱۳۵۳)، زندگی شیمی (۱۳۵۳)، دارو (۱۳۵۶)، تاریخ جامع شیمی (۱۳۵۷)، عصر پیام زندگی و آثار (۱۳۶۳)، کتاب الفبای صیدینه فی الطب، کتبی هم به نام نمونه‌هایی از فولکلور ایرانی تألیف و تفسیر و ترجمه‌اشکی (برنشاسی)، به‌مطابق نشر ایران دکتر عبدالحسین نوابی، سپس وقت سازمان کتابهای درسی ایران برای وزارت فرهنگ و هنر آن زمان ترجمه کردم.

کندی پیش این اثر با نام *الطباع عامیانه* ایران به اهتمام

الصیدنه فی الطب (داروشناسی در پزشکی)
تألیف **ابوریحان بیرونی**
ترجمه باقر مظفرزاده
ویس‌استان، بیروت، مقدم و مجتبی قاسملو
فره‌نگستان ایران و ادب فارسی، گروه نشر آثار ۱۳۴۴، صفحه، پانزده هزار تومان.

الصیدنه آخرین اثر ابوریحان بیرونی است که به صورت نسخه خطی اصلاح شده‌ای به زبان عربی به دست مازیسید است. الصیدنه مهم‌ترین اثر سده‌های میانه ایران زمین در علم داروشناسی است. پیش از هزار داری گنجی، حیوانی و معدنی در آن معرفی شده است. بیرونی در مقدمه این اثر می‌گوید: صناد که در اول نام صیدنه و صیدانی قرار دارد، نشان آن است که معرب صید است. به همین جهت سخن اصطلاحی‌اش را در این باره که صیدانی عربی چندجمله‌ای است، مردود نمی‌شوم زیرا شیفتگی همدان به درخت سندان پیش از شیفتگی آنان به دیگر دودهای معطر مواد خوشبوست و آنها آن را بچندان چندان می‌نامند. در زبان عربی امروز، صیدله به معنی دافروشی و صیدلانی به معنی دافروشی است. این اثر دارای پینکنگذار مفصلی است که به سه مورد بزرگ مقدمه و فصل اول است. بیرونی پس از تعریف صیدنه به مطالعه علم داروشناسی می‌پردازد و جایگاه آن را در میان دیگر رشته‌های پزشکی مشخص می‌کند. در فصل اول توضیح داده است که حرف هند، پارسی و ترکی عربی به صحن تبدیل می‌شود و چنانچه مثل این فاعله آورده و در پایان گفته است که صیدلانی عربی چندجمله‌ای ناچیز صندل است که از

گزارش‌های اصیدینه فی الطب (داروشناسی در پزشکی) اثر ابوریحان بیرونی

صحیح و توضیح دکتر عبدالحسین نوابی چاپ و منتشر شده است.

از اهمیت الصیدنه و نقش آن در داروشناسی جدید بگوید.

صیدنه گرانبهاترین منبع در تاریخ داروشناسی سده‌های میانه خاور زمین است. در آن پیش از هزار منبع دارویی گیاهی، حیوانی و معدنی توصیف شده است و در این میان منابعی از مشاهدات بیرونی و نتایج آنها در سرزمینهایی که به مناسبتی در آنها قامت می‌گرد اندک نیست. بنابراین گیاهان دارویی بارزش، اما از یادرفته می‌توان بر پایه اطلاعاتی که بیرونی می‌دهد، مشخص کرد. یعنی همان چیزی که داروشناسی آنجک پیش از پیش به آن توجه دارد.

وگویش ذکر کرده است؟
در نوشته‌های پزشکی قدیم نام داروها به زبانهای مختلف در نوشته‌های فراوان بوده که اهمیت واقعی آنها هر هر پزشک و داروشناس آشکار نبود. مثلا یک دارو در جاهای گوناگون را به نامهای گوناگون نامیده می‌شد. و یا به عکس، یک نام برای چیزهای گوناگون می‌دادند. به همین دلیل بیرونی برای پزشکان و پژوهش‌ها، نام داروها را به زبانهای گوناگون آورده است. دلگهی در صیدنه برای بسیاری از گیاهان و داروها، نامهای محلی استانها و شهرهای آسیای میانه، افغانستان و ایران ذکر شده است. این نامها نه تنها از نظر تاریخ و گویش شناسی زبانهای اریلی جالب است، بلکه بر پایه آنها می‌توان تصور معینی از انواع

داروهای تولیدشده و به کاررفته در این سرزمینها را به دست آورد.

ابوریحان دشنام دادن به زبان عربی را بهتر از ستایش به زبان فارسی و همچنین زبان فارسی را ویژه قصه‌های خسروانی و قصه‌های شب دانسته است در این باره نظر شما چیست؟

کریموف هم تنها اشاره کرده است که ابوریحان، الدرینه یعنی زبان دری را دو برابر، اما با الفارسی یعنی به زبان فارسی را بارها آورده است. شاید آنها دو زبان بودند.

بیرونی درباره زبان عربی چه نظری داشته؟
بیرونی آثار خود را به زبان عربی می‌نوشت. در آثار الباقیه، ناپیود کردن فرهنگ خوارزم بارها مرزشش کرده است، با این حال بیرونی به عنوان یک دانشمند، با پیروی از اصل عینیت در کارهای خویش، مرزش و غنای زبان عربی را به شایستگی ارجح می‌نهد و به آن همچون زبان علمی ملتفا می‌نگرد.

از ترجمه خودتان از این کتاب بگوید.
در ترجمه فارسی صیدنه، سه نسخه فارسی ترجمه کاسانی در سده ۱۹، تصحیح آقایان افشار و ستوده، تصحیح عربی زنده یاد زریاب خوبی و تصحیح روسی کریموف را گرد آوردم. ترجمه روسی مورد استفاده کریموف در نسخه مترجم روسی صیدنه را نیز در اختیار داشتم. تا آنجا که در آن داشتم، ترجمه خود

که به شاهه‌های زبانهای ایرانی، هندی، سامی و آفریقای غسیب می‌نود.
ابوکرخلین بن حلمان بن اسفراکسانی در یکی از سلهای میان ۳۲۷-۳۲۸ ق که صانفد با دوران پادشاهی ایلخانی شمس‌الدین قطب‌السلطنین هغلی است، الصیدنه را به نام همان پادشاه از عربی به فارسی برگرداند. متن فارسی الصیدنه که کهن‌ترین نسخه آن به شماره ۱۷۸۸ در کتابخانه معتصمی ترکیه است، نخستین بار توسط بویخ در ۱۹۰۲ م در مجله جمعیت آسیای پادشاهی معرفی شد. نسخه‌ای که بویخ به معرفی آن پرداخته، در ۱۹۰۰ در دهلی استخراج شده است و در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود.

متن فارسی صیدنه نخستین بار به کوشش ابریح افشار و منوچهر ستوده به مناسبت هزرمین سال تولد بیرونی جزولانه به چاپ رسیده (تهران، ۱۳۵۳ ش) و بار دیگر با مقدمه جگر شمس‌الدین قزوینی و توضیحات در ۱۳۵۸ ق. متن عربی الصیدنه ش. آ. مارعوف مقدمه الصیدنه را با ترجمه آلمانی منتشر کرد (۱۹۳۳ م). عبداللله اسرائیلویچ کریموف، خوارزمش در دانشمند ترکی، این اثر را علامه با رنج فراوان از عربی به روسی ترجمه کرد (لانتکت، ۱۹۳۲ م). کریموف در این تصحیح از نسخه منقصر به دیگر نسخه‌های استخراج شده در روی آن مثل نسخه اب استاس کرملی و نسخه ترجمه فارسی کاسانی بهره برده و با حواشی، تعلیقات و مقدمه‌ای ۱۳۳ صفحه‌ای به چاپ رسانده است. صنادق کتبی که گنجهای گوناگون فارسی را که در آن آمده است، جداگانه در سه‌جلدی به چاپ رساند (۱۳۷۵ ش). متن عربی الصیدنه توسط حکیم محمدحسین دروآحسان‌الهی به انگلیسی ترجمه شد (ترابز، ۱۹۷۲ م). در همان سال، سامی خلیفه صیدانه، توضیحات و تعلیقاتی در آن نوشت. عباس زریاب خوبی که به تقاضای فرستادگ آلمانی لغات خوارزمی الصیدنه را استخراج کرده بود (۱۳۳۱ ش) که به تشریح او علاقه مند به تصحیح این اثر شد. در ۱۳۷۰ ش متن عربی الصیدنه را با توجه به ترجمه روسی کریموف و ترجمه فارسی کاسانی با حواشی مفصلی به چاپ رساند. زریاب خوبی ابتدائی‌های متن عربی را با توجه به متن فارسی کاسانی تکمیل کرد و در مقدمه‌ای که خود نوشته آورده است که یکی از جوانان آشنا به زبان روسی دست کم مقدمه کریموف را به فارسی برگرداند که خوشبختانه آرزوی آن شادروان برآورده شد و یکی از پیران برنانه، نه مقدمه بلگ همه کتاب را به فارسی برگردانده است که به بهانه این ترجمه تا وقت و شهودی کرده‌ایم که در ادامه این صفحه می‌خوانید.

رایمان عربی مطابقت دهد. به عنوان مثال، بیرونی هنگامی کاروا زبان هندی خوش نام می‌برد می‌نویسد: «الکر علمی به آن زبان (خوارزمی) جمله شود و چنان بیگانه نباید که شتر بر تان زور زده در آید». اما الفارسیه از الفتنه‌ها به جای الکر، عربی گذاشته. فرهنگهای عربی روسی نیز کراب را به همین معنی آورده‌اند. می‌توانیم که گنج افتادگی نسخه اصلی عربی صیدنه، به وسیله متن فارسی ترجمه کاسانی تکمیل شده است. کریموف این متنها را به روش خود تصحیح و ترجمه کرده است. من نیز متن فارسی ترجمه کاسانی را در مقدمه خود، با مقابله با متن فارسی صیدنه خود گشودم. یعنی در واقع متن فارسی ترجمه کاسانی کریموف را آوردم که با متن فارسی ترجمه کاسانی نقلیهایی دارد. مثلا در عنوان جای نوشته شده است: «این کتاب از بیرونیست». که باید خواننده بیرونید... هر دو طرف را درج می‌کنم. این متن در خانه لیسان در آن موزه است که چاخوروند چانگک در زمین هندینگ را در دو موزه معلوم کرده است. در زمین هندینگ را در آن موزه معلوم به سر (پنهانی) خواننده.

نظارتان درباره ترجمه استاد زریاب خوبی و تصحیح او از متن الصیدنه چیست؟
زمنی که زریاب در دیدجیات بود و در این باره صحبت کردم و او نیز خوشحال شد. اما متأسفانه به طرز ناگهانی درگذشت. زریاب، متن عربی الصیدنه را تصحیح کرده و افتادگیهای آن را نیز با توجه به متن فارسی کاسانی برگزیده است. حواشی گزافتری در آن نوشته بود. قلم جلد دوم آن را نیز داده بود که اجل به او آمدن بود. لازم است در اینجا به اهل پژوهش اطلاع دهم که در دانشمند ادیب فارسی (ادب فارسی در آسیای میانه، ج یک، ویراست دوم ص ۱۵۹) به افضای گذاشته‌ام، به خط آمده است: «الصیدنه، کتبی به فارسی، از ابوریحان» و در ادامه آن نوشته شده که ترجمه فارسی الصیدنه را کوشش زریاب خوبی به چاپ رسانده‌ان. اما اصلاحات ویس‌استان کتاب در عربی و تنظیم مطالب آن بسیار زیارم دادند. خوب است بگویم که فرید قاسملو نماینده‌ای مسعود درباره الصیدنه نوشته و اغلب شاعران حدود ۱۵۰ شاعر(را) که شو آنها بدون اضرار در این آمده. شناسایی و معرفی کرده است.

پوزش و تصحیح

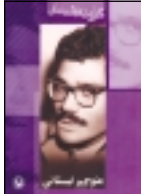
در شماره کلی کتاب هفته در همین صفحه، به اشتباه، عکس دکتر عرفان نوشاهی به جای عکس حسین نامی نصرآبادی به چاپ رسید. بدو عکس هفته از این روزگار و نیز از خوانندگان محترم، حاضرخواهی می‌کنم.

معرفی کتاب

این مرد ناشناس

این مرد ناشناس در «هوازه» های دیگر بسیار آشناست بسیاری نینسانی را آغازگر سبب چهارم غزل می‌دانند. حتی برخی با قرار نهادن او در رایش از دیگران شایسته عنوان انیمای غزل دانسته‌اند. چه اینکه نینسانی در عرصه غزل دست به نوآوری‌های زده که در سالهای اخیر مورد توجه شاعران جوان قرار گرفته است. نینسانی طی عمر کوتاه خود، چهار مجموعه شعر نینسانی منتشر کرده که به تازگی علی باباچاهی شاعر و

متفکر، گویدهای از این چهار دفتر را با عنوان «گوینده اشعار منوچهر نینسانی» و نه بار نشر کرده است.

در صفحه نخست این مجموعه به طرح او، او فرزندش توکان نینسانی «کاریکاتورست» و همچنین تصویری از دست نوشته شعر فرود اخصاص دارد. متن کتاب در حقیقت با پیشگفتاری «دفعه‌ای از باباچاهی آغاز می‌شود، باباچاهی در این پیشگفتار طی دو بخش به زندگی و شعر نینسانی پرداخته است. در بخش نخست زندگی نویسنده نینسانی و آنچنان که دیده روایت می‌کند و در این روایت از فرزندان او و همچنین گفته‌های خودش و کسانی چون محمدرضا سرشار و دیگر دوستانش کمک می‌گیرد.

باباچاهی در بخش دوم پیشگفتار به بررسی کلی و اجامی هر یک از چهار دفتر شعر نینسانی می‌پردازد. او در این بخش از مجموعه «دیروز، خط فاصله» به عنوان نشاننده شعر نینسانی یاد کرده و تعزیر و فضاسازی دلهو امیر، سیاه‌اندیشی، طنز و... را بر سه‌ترین مؤلفه‌های شعری او معرفی می‌کند. صفات پایانی این بخش نیز به نظر شاعران و منتقدانی چون محمدحرفی، منوچهر آشتی و دیگران درباره نینسانی اخصاص دارد.

گوینده اشعار منوچهر نینسانی از چهار دفتر او «چونانه‌ها، احزاب» دوم، «بامح» که پس از مرگ او به همت فرامرز سلیمیانی جمع آوری شد و «دیروز، خط فاصله» انتخاب شده‌اند که بدون ذکر نام مجموعه‌ای که به آن اخصاص دارند، دو سوم حجم کتاب را در بر می‌گیرند. کتاب «گوینده اشعار منوچهر نینسانی» که پیش و بررسی علی باباچاهی با شمارگان ۱۰۰ نسخه در ۲۰۸ صفحه و با قیمت یک هزار و ۹۰۰ تومان از سوی انتشارات مروارید به بازار کتاب عرضه شده است.

رجوع به باورهای نیاکان

گفت‌وگو با احمد شاکری، نویسنده مجموعه داستان «باران نیمروز»

سید ضیا، قاسمی

امیران نیمروز، عنوان سومین مجموعه داستان مستقل احمد شاکری است پیش از این آثارش در دو مجموعه داستان «سرزمین پدری» و «ققنس» و یک رمان با عنوان «هریان در برابر یاده» و یک کتاب نقد به نام «مازنیاب» منتشر شده است.

موضوعات و وقایع داستانهای این مجموعه در افغانستان رخ می‌دهد و شاکری در آنها مخاطبانش را به افغانستان و به زندگی مردم آن سامان می‌برد.

آقای شاکری! این مجموعه داستانهای به لحاظ موضوعی یا مجموعه‌های قبلی متفاوت است. در ساختار و تکنیک هم آیا سعی کرده‌اید که این اثر متفاوت باشد؟

بله، تجربیات این مجموعه نسبت به کتابهای قبلی بیشتر مربوط به وجه زبانی داستان است که در این محتوا به دو صورت خود را نشان می‌دهد: اولی، که کمتر مد نظر من بود، مربوط به زبان فارسی دری با گویش رایج در کشور افغانستان است و صورت دوم است و این برمی‌گردد به فضاهایی که داستانهای در آن شکل می‌گیرد. به خاطر فضای خاص و فرهنگ ویژه‌ای که مردم افغانستان دارند و بافت سنتی که جامعه افغانستان دارد و تلقی فراوانی که عده مردم افغانستان به باورهای دینی و فرهنگ و اعتقادات خودشان دارند، به نظر می‌رسد باید زبان داستانهای جرحش خاص باشد تا بتواند آن فضای سنتی را بهتر نشان بدهد. البته داستانهای این مجموعه از این لحاظ با هم برابر نیستند. چنانچه داستان «مکافات الاعمال» در این مجموعه زبان پیچیده‌تر و کهن‌تری از دیگر داستانهای این مجموعه دارد و علت آن در موضوع اضمحلال زمانه وقوع داستان که مربوط به پیش از اصدال پیش است و دیگر موضوع رمزی و نمادین این داستان که نویسنده و ناگویی می‌کند از زبان، مناسب این مضمون است. اما در مجموع داستانهای دیگر این مجموعه تلاش اصلی خود را به بیان تصویری روشن از فضای داستان اخصاص داده است. چیزی که در این زبان پیش از هر چیز مد نظر بود، وجه شاعرانگی و زیبایی‌شناسانه‌ای بوده که در زندگی مردم افغانستان و در ادب و رسمشان دیده می‌شود. این وجه شاعرانگی با این صورت زیبایی‌شناسانه رابطه و شاکتگی با شیوه زندگی و تعلقات انسان دارد. در نگاه من با وجود اشتراکات بسیار ایرانیان با مردم افغانستان، به نظر می‌رسد فرهنگ افغانها تاب‌تر و اصیل‌تر و دست‌نخورده‌تر باشد و هر چقدر این فرهنگ اصالتش بیشتر نمایان شود، نشانه‌های شاعرانگی در زندگی مردم بیشتر به چشم می‌آید.

دلیل روکرد شما به داستانهایی با موضوع افغانستان همه این صورت زیبایی‌شناسی موجود در فرهنگ افغانستان بود؟

دلیل نخست روکرد من به این موضوع، تشابه و قرابت فرهنگی میان مردم ایران و افغانستان بود. من همیشه در این فکر بوده‌ام که ترکیه جامعه امروزی با ایران داستان محقق نخواهد شد. جز با روکرد به باورهای اصیل نیاکان و گذشتگان. آنچه انسان مدرن از آن غفلت ورزیده، ریشه و اصالت فرهنگی اوست. کهنه دیگر این غفلت نیز به خلق جهان توارده که در آن سلفه اینی هر ملتی باز آفرینی می‌شود. آنچه ملت ایران و دیگر ملتی که به سوی ترقی حرکت می‌کنند، باید بدانند، در اولیاب سانی نظری موجوده در فرهنگشان است.

کنه دیگر این است که کشور افغانستان بشری‌بدیمی است برای زندگی که فرهنگ سنتی با مردمانی که نماینده دنیای لبرال مدرن هستند، به نظر من این موفقیت داستانی می‌تواند به تقابل اندیشه سنتی و اندیشه مدرن بینجامد. قابلیت ویژه‌ای برای پرداخت پیدا کند. از طرفی در نوع نگاه و ادراک مردم افغانستان

آنچه امروز بیش از هر چیز دیگر ضروری می‌نماید رویکردی واقع‌بینانه به افغانستان است که در آن هم بتوان اسقاوت و تحجر طالبان را دید و هم رشادت و اصالت فرهنگ عامه افغانها را.

نیت به باورها و سنتها گسستی روی نفاذ است. پس می‌توان ماهیت فراموش شده انسانی، مردمان جهان را در میان این التوم یافت که کرده نگاه صنعتی و زندگی ماشینی شده‌اند. در نگاه من، این مجموعه تعریف انسان مبتنی بر فهم زیبایی‌ها و در نهایت انسان است. مجموعه شما در ابامی سنتی‌هایی به افغانستان تعداد ۱۱ سپتامبر و نگاه جهانی به افغانستان تعداد زیادی از شاعران و نویسندگان و هنرمندان دست به خلق و ارائه آثاری با موضوع افغانستان زده‌اند، نگران هستید که در این فضا دغدغه‌های اینجینتی شما هم بخشی از همین رویکردهای ژورنالیستی و سوز و محور قرار بگیرد؟

بله، با شرایط جدید جهانی و حمله آمریکا به افغانستان، نویسنده‌گان و هنرمندان کثیری به موضوع افغانی که در چندین جبهه تازده بود می‌آمده، توجه کردند. این توجه از چندین جنبه قابل بررسی است. طبق وسیع و غالب این هنرمندان، برخی از آنها افغانی و برخی دیگر به عنوان ناظر این وقایع به خلق اثر پرداخته‌اند، چه‌ای گویشی و دگرگون از این فرهنگ ارائه کردند. هدف این رویکرد تریه‌ای چیزی است که در سیاست خارجی نیروهای مسلطه طلب جهانی انجام می‌شود، البته برخی دیگر که نارساپه‌لو خلق کلمه‌های مردم افغانستان را در دوران حکومت طالبان دیده بودند، با ترسیم چه‌ای تلخ از مردم افغانستان صلا بسیار از زیباییها، مقاومتها و پایبندیها را کتمان کردند. آنچه امروز بیش از هر چیز دیگر ضروری می‌نماید، رویکردی واقع‌بینانه به افغانستان است که در آن هم توان کساوت و تحجر طالبان را دید و هم رشادت و اصالت فرهنگ عامه افغانها را.

هیچ وقت در افغانستان بوداید؟

پس سوزهایان را از کجا پیدا می‌کردید؟

جرفه اولیه پرداخت به کشور افغانستان با شنیدن خاطره‌ای از زمان حکومت طالبان در افغانستان شکل

گرفته. در یکی از جلسات دفتر هنر و ادبیات ایران، یکی از خبرنگاران در نقل خاطره‌ای از شهرستان به ما سعی اشاره کرد که طی آن سرفه‌ای مردمان به طالبان بدان جدا شده و مانند میوه‌هایی به شاخه‌های درخت بلندی در میدان شهر آویخته شده بود. این حاده تلخ، صحنه‌ای فراموش‌ناشدنی بود که جرفه خلقی داستان «ققنس» را در من ایجاد کرد. داستانهای دیگر این مجموعه نیز کمابیش مایه‌هایی واقعی داشته‌اند که برخی از آنها به مقاسم اسبقرو‌ای و افغانه‌ای هم نزدیک است. در مجموع آنچه در این داستانهای به آن توجه شده ستایش از مردمانی است که در زمان حاکمیت اقتصادی و نارسایی‌های اجتماعی، زرفه‌ای فرهنگ صمیمی خود را به مخاطبان عرضه می‌کنند تا ناکمان تریه‌ها تنها دایه‌داران تمدن مدرن می‌توانند برای شریک‌های گمراهی کنند.

با توجه به اینکه تجربه مشاهده مستقیم افغانستان را نداشته‌اید، برای انتقال فضاهای و ارائه اطلاعات و مصالح بی‌شماری که لازم داشته‌اید، از چه منابع بهره برده‌اید؟

پرداخت به چنین موضوعی از سوی یک نویسنده غیر بومی مقدماتی را می‌طلبد که فراهم کردن آن به سادگی میسر نیست. از این رو برای من گفتاری در باورهای فرمی و فرهنگی مردم افغانستان به سادگی میسر نبود. از سوی دیگر نانشانی با گویش افغانها موجب می‌شد زبان داستان از سوی برخی خواننده ایرانی که لغات را به سادگی در داستانهای ما می‌گردد، دشوار به نظر آید. از سوی دیگر همین داستانهای برای خوانندگان افغانی از تعاقب و تکیاب خارج باشد. منابع مورد استفاده من در خلق این داستانهای اغلب منابع مکتوبی بوده که در قالب خاطره، تاریخ و کتابهای ادبی در ایران منتشر شده است.

آشنایی‌های احتمالی که در این سالها با مهاجران افغانی مقیم ایران داشته‌اید و آشنایی با رفتار و گفتار آنها به شما هیچ کمک کرده؟

تجربیات پراکنده‌بده از ایرانیانی که با مهاجران افغان داشته‌ام کمک زیادی به این مجموعه نکرد. چراکه گفتار مردم ایران است که مملکت افغانستان در سرزمین خود آنطوری که باید شناید زندگی می‌کنند و یک مهاجر به هر حال یک مهاجر است. اگر بخواهید یک مجموعه دیگر با همین موضوع منتشر کنید، با توجه به تفدها و واکنشهای منتقدان و مخاطبان، چه کارهای دیگری می‌کنید که برای این مجموعه کرده‌اید؟

صحنه‌های مختلفی در جمع منتقدان، مخاطبان ایرانی و تعدادی از مخاطبان افغانی شده است که نشان می‌دهد اینکه نیتها و داستانهای برای انتقال واقع‌گرایانه آنچه در افغانستان می‌گذرد، نیاز به مشاهده‌های دقیق‌تر و شناخت آشناییان با فرهنگ افغانستان دارد. در جاهایی آمده این مجموعه داستان، در صورت فراهم شدن زمینه‌ای برای چاپ این مجموعه و توزیع آن در افغانستان، باید به فکر بازبینی و یکسان‌سازی واژگان مورد استفاده در این داستانهای که اخصاص به مردم افغانستان دارد، باشد. همچنین چیزی می‌تواند در هدف راهبردی را در میان مخاطبان خود مدنظر نگردد. نیکار خوانندگان ایرانی که به گویش افغانی آشنایی ندارند و دیگری مردمی که از اغای واژگان بسیاری در فرهنگ افغانستان بهره می‌برند، می‌شود باید کث در خط میانه این دو مسیر، هر دو هدف را در یک متن جست‌وجو کرد. شاید این کتاب با ویرایش یک نویسنده افغان بتواند زبان یکدست‌تر و مناسبت‌تری به خود بگیرد.

از کارهایی که در دست چاپ با تأیید دارید

در حال نوشتن رمانی هستم با درونمای تاریخی به نام «لجنم مخفی» و این رمان روایتی متعددی از زمان مشروطه، سلطنت احمدشاه، وقایع عاشورا و حکومت شاه عباس صفوی را در بر می‌گیرد.

تصویر شیعه در دایرةالمعارف امریکانا

به قول مرحوم ادوارد سعید، شرق‌شناسی به رشته‌ای اطلاق می‌شود که درباره شرق گفت‌وگو می‌کند. می‌توسد می‌آموزد، علم است که درباره شرق قضاوت کرده و واقعیتهای آن را بررسی و تفسیر می‌کند و در یک مفهوم عینی و تاریخی این واژه برای بیان نوعی تسلط غرب بر شرق به کار می‌رود.۱۱ علوم‌شناسی و اپراشناسی نیز به عنوان شاخه‌هایی از شرق‌شناسی مطرح می‌شود. سابقه و سیر تحولات اپراشناسی و تاریخ‌اش به طور اعم و اپراشناسی به طور خاص به دوران برخورد ایرانیان با یونانیان و سپس رومیان بر می‌گردد. پس از اوج‌گیری روابط سیاسی و تجاری و دینی غرب و شرق، از سده دوازده میلادی، نخست کلیسای مسیح جنبه‌های اپرایمیستی و اصلاح دینی و بازار کتان غربی، به شرق‌شناسی توجه ویژه مبدول کردند. از آن زمان به بعد،خاورشناسی در گستره وسیعی رشد و تفسیح پیدا کرد. به طور خلاصه داری مستشرقان درباره شرق در برگیرنده جنبه‌های منفی و معروضانه و همچنین مثبت و بی‌طرفانه بوده است.

نقد و بررسی آثار مستشرقان در موضوعات متنوع به خصوص آنچه در باب اسلام و فرق مذهبی آن نوشته‌اند، با توجه به اهمیت موضوع از ظرافت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. وجود اشتباهات سهوی و عمدی در مقالات برخی از مداخل مربوط به اسلام و مذهب شیعه و دیگر فرق اسلامی در دایرةالمعارفهای غربی، همواره واکنشهایی را از سوی دانشمندان و اسلام‌شناسان غربی غیرمسلمان و نویسندگان و پژوهشگران و مراجع علمی اسلامی در پی داشته است. کتاب تصویر شیعه در دایرةالمعارف امریکانا از جمله واکنشهای علمی در قبال خطاها و اشتباهات مندرج در مداخل مربوط به شیع و شیعیان در دایرةالمعارف امریکاناست.

دایرةالمعارف امریکانا از قدیمی‌ترین دایرةالمعارفهای انگلیسی‌زبان جهان است و به لحاظ قدمت از اعتبار و اشنهاری ویژه در میان دایرةالمعارفهای عمومی جهان برخوردار است. فرانسیس لیپر در سال ۱۸۲۹ م آن را پایه‌گذاری کرد، چاپ اول، ۱۳ جلدبود که به تدریج اکنون به مرز ۳۰ جلد رسیده و حاوی ۲۵ هزار مقاله است. ۹۳ مقاله امریکانا مربوط به شیع و شیعیان است که برخی از این مقالات را اسلام‌شناسان شهره‌ای نظیر مونکمری وات و یازورت نوشته‌اند. از ۹۳ مقاله مزبور ۷۲ مقاله به طور کامل ترجمه شده و در کتاب تصویر شیعه در دایرةالمعارف امریکانا آمده است. نهیة‌کنندگان این کتاب در پایان مقالات ترجمه شده، به نقد و ارزیابی مقالات پرداخته‌اند و نقاط ضعف و اشتباهات نویسندگان را یادآوری کرده‌اند.

آنچنان‌که در مقدمه این کتاب آمده است نهیة‌کنندگان آن درصدد فراهم کردن زمینه آشنایی بیشتر محافل علمی داخلی با دیدگاههای مستشرقین و سپسی‌گشودن باب نقد و بررسی آثار و تبادل نظر با آنان هستند. همانطور که در مقدمه این کتاب آمده است بیشتر آثار مستشرقان و پژوهشگران غربی در باب شیع، متأثر از منابع اهل سنت و جماعت است، به همین دلیل بسیاری پژوهشهای آنان منتج به نایفده گرفتن بخشی از حقایق و واقعتهای مربوط به شیع راستین شده و غیای علمی لازم در آثار مذکور، وجود ندارد.

تلاش مرکز مطالعات و تحقیقات شیعه‌شناسی در ترجمه و نقد مقالات دایرةالمعارف امریکانا کوششی درخور ارج و اعتبار است و می‌تواند همچون قدمی به پیش در عرصه مطالعات زیربنایی به گونه‌ای روشنمند تلقی شود. هر چکنی که درصدد زودپون ابهامات و اشتباهات از یکی از دایرةالمعارفهای پر مراجعه و مشهور جهانی است.

فراهم کردن زمینه‌های مناسب برای تبادل نظر با پژوهشگران غربی در باب مطالعات اسلامی و شیعی، کمترین حاصلش آشنایی آنان با منابع اصیل و مراجع معتبر شیعی است که در صورت تحقق چنین امری بسیاری از دیدگاههای موجود با توجه به روشنمندی پژوهشهای علمی امروز، تصحیح و سیمایی مقرون به واقعیت و تحقیقت از چهره اسلام و شیع در نتایج مطالعات اسلامی غریبان ترسیم خواهد شد. آثار درخو توجه اندیشمندان محققانی نظیر هائری کریس، ماسینیون، استروتمان و… بی‌تردید به دلیل رجوع مستقیم آنان به سرچشمه‌های عقاید شیعی بوده است. با وجود اهمیت اقداماتی از این دست که نهیة‌کنندگان این کتاب بر آن نیک وفاقند به نظر می‌رسد برخی از نکات پژوهشی مهم در این کتاب مورد غفلت واقع شده است.

نخست آنکه برخی از نقدهایی که در باب مقالات صورت گرفته دارای بی‌نوش‌ت نیست و مشخص نیست که منتقد خود را بر اساس کدام مراجع و منابع معتبر بیان کرده است. آیا صرف انتقاد از یک موضوع و طرح آن از دیدگاهی دیگر به نام نقد، بدون استنادات و ارجاعات دقیق به منابع معتبر می‌تواند مورد وثوق و اعتماد دانش‌پژوهان قرار گیرد.

دوم آنکه در برخی از مداخل، نقد آن مدخل بسیار به اجمال برگزار شده و از آنجا که قرار است این مجموعه به ضمیمه تقدما به زبان انگلیسی منتشر شود ممکن است برای خوانندگان غیرمسلمان، مباحث به روشنی تبیین نشود و خود به خود به نقض غرض بینجامد.

۱. ادوارد سعید، شرق‌شناسی، شرقی که آفریده غرب است، ترجمه اصغر سغری خاقتاد و حامد فولادوند، تهران: عطایی، ۱۳۶۸، ص ۶-۵

از کنار فرهنگهای لغت فارسی

ابیلا علوی

از آنها شامل لغات فارسی و فاقد لغات عربی (استعمل در فارسی) است (مانند لغت فرس اسدی و صحاح فرس و برهان قاطع پویرنی مانند غیث‌اللغات و آندراج که سلاوی لغات فارسی و عربی هستند. همه لغات فارسی و عربی مستعمل را ضبط نکرده‌اند و آن مقدار از لغات هم که در آنها آمده است اغلب در ضبط صحیح تلفظ آنها دچار اشتباه گردیده‌اند. و همچنین از معانی متعدد یک لغت به یک دو سه معنی اتفا کرده‌اند. و…

یادکرد کاتبهای فرهنگهای لغت فارسی، پیش از

تدوین فرهنگ لغت دهخدا خارج از حوصله این یادداشت است. از منظری دیگر هر یک از این فرهنگها

همچون مستوفی‌جه‌ای سرشار از گهرهای لغت

فارسی هستند که در طی سالها و قرون بسیاری از واژه‌ها را از گردن فراموشی حفظ کرده‌اند و روشنگر بسیاری از مواضع برای ستوران کهن و زبان‌شناسان معاصر شده‌اند.

بی‌شک شناخت میراث کهن فرهنگ‌نویسی در زبان

فرهنگ‌نویسی در زبان

فارسی سابقه کهنی دارد. این

ندیم صاحب کتاب الفهرست

(۳۷۷ ق) قدیم‌ترین

واژه‌نامه را کتاب لغت

ابوعیسی بن علی بن داود

الجراح از بزرگان اواخر سده

سوم و اوایل سده چهارم

هجری معرفی کرده است.

فارسی، نسل امروز را با زوایا و خنهایی چند و چون فرهنگ‌نویسی معاصر و کوششهای گذشتگان در این عرصه آشنایی کند. شاید جوانی‌ها کمتر نام فرهنگهای ذیل را شنیده باشند. این فرهنگهای بازمانده کهن است که به حتم از گذشته فراموشی کهن به ششام می‌آیند. هر چند امروز شاید غیر از محققان، ارباب رجوع دیگری ندانته باشند.

فرخ‌نامه جمالی (۵۸۰ ق)، فرهنگ قواس (۹۴۸)، صحاح الفرس (۵۷۷ ق)، دستور الافاضل فی لغات الفصائل (۳۲۳ ق)، شرفنامه میرزا (۵۷۸ ق)، تحفه السعاده (۹۱۹ ق)، تحفه الاحیاب (۳۲۶ ق)، مدار الاصل (۱۰۰۱ ق)، فرهنگ جهانگیری (۱۰۰۵ ق)، مجمع الفرس (۱۰۰۱ ق)، فرهنگ سروری (۱۰۰۸ ق)، فرهنگ رشیدی (۱۰۲۶ ق)،

سراج اللغات (۱۰۱۲ ق)، چراغ هدایت (۱۰۱۲ ق)، فرهنگ مجملی (۱۰۱۸ ق)، فرهنگ حسینی (۱۰۱۳ ق)، فرهنگ فرخی (۱۰۳۹ ق)، نقایس اللغات (۱۰۵۲ ق)، برهان جامع (۱۰۶۰ ق)، فرهنگ الجمن آرای نامری (۱۰۷۹ ق)، لغت جهانشاهی (۱۰۹۵ ق)، فرهنگ محمودی (۱۰۲۶ ق)، جامع اللغات (۱۰۹۸ ق)، گلشن القاف (۱۰۳۲ ق)، محیط اعظم (۱۰۳۲ ق)، قطب‌اللسان اللغات (۱۰۳۲ ق)، زبده اللغات (۱۰۳۶ ق)، لغت کنشوری (۱۰۳۲ ق)، آصف اللغات (۱۰۳۵ ق)، و…

در باب روشهای فرهنگ‌نویسی لغت در روزگار ما، و نغوت آن با روش پیشینیان در نگارش واژه‌نامه‌ها، جای سخن فراوان است. در روزآمد کردن و ویرایش مستمر یک فرهنگ و کارآمدتر ساختن آن نیز، نقش پیشرفتهای فناوری در شیوه‌های فرهنگ‌نویسی، گسترش روابط بین الملل و واژه‌نامه‌های دوربانه، از دیگر موضوعاتی هستند که بررسی آنها حالی از فایده نیست.

در میان کتلهای مرجم، فرهنگهای لغات مراجعان بسیاری

دارند. گاهی پیشینه دور و دراز غربت و ناآشنایی با واژگان

ذیل رجوع شخص به فرهنگ لغت است و گاه تو ظهوری

یک واژه در میان ابیوه و واژگان دیگر، کاهی برخی واژگان

معنی و باربرایهای روشن دارند و گاه بربرایهدهای یک واژه

بسیار متنوع و بسته به متن و در متن متغیر و چندپهلوست.

افراد یا به ضرورتهای زندگی خود و گاه نیازمندی‌ها، به

فرهنگ لغت مراجعه می‌کنند. دانش آموزان و دانشجوین و

طلاب علوم بناگیز از دانش یک فرهنگ لغت و صلاحتی در

زمینه‌های تخصصی تاگزیر از رجوع به فرهنگهای لغت

مربوط به آن تخصص هستند. در تعریف واژه‌نامه نوشته‌اند:

مجموعه‌ای از واژگان یک یا چند زبان است که برپایه نظم

دانشنامه‌ای، الفبایی یا موضوعی گردآمده باشد. چنانکه

پیداست واژه و نظم، مهمترین ارکان یک فرهنگ را تشکیل

می‌دهند. معمولاً واژه‌نامه‌ها را به گروه یک زبانه و دوا

چند زبانه و هر گروه را به دو دسته عمومی و تخصصی و هر

دسته را به سه شاخه کوچک، متوسط و بزرگ تقسیم می‌کنند.

گفتند و واژه‌نامه‌های کوچک حد اکثر در هرگز یکده سی هزار

واژه است. حال آنکه واژه نامه متوسط بین سی هزار تا

یکصد هزار واژه دارد. در صورت قبول چنین حکمی، واژه‌نامه

بزرگ پانصد تا یکصد هزار واژه داشته باشد. به عنوان مثال

در میان فرهنگهای یک زبانه گفته‌اند: خداوند فرهنگ بوجلدی

صیدوف فرهنگ لغات، سه ترتیب فرهنگ بزرگ، متوسط

و کوچک محسوب می‌شوند.

شبه توضیح واژه نحوه تلفظ آن و سالیان دور گذشته تا به

امروز مثل همه دستاوردهای بشری تغیر و تحولی را پشت

سرگذاشته است. امروز حتی چاپ برخی واژه‌نامه‌های

کهن با ویرایشی امروزی صورت می‌گیرد. در چنین

واژه‌نامه‌هایی به روشنی نقدهای سبک و روش

واژه‌نامه‌نگاری کهن و نواری می‌توان دریافت.

زوشیاتی که معمولاً درباره واژه یک فرهنگ لغت می‌آید

در برگیرنده این موارد است: مدخل، درآیه، عنوان، ماده، ماده

لغت، شیوه ضبط، ساختار، دستور، معنی، سند، معنی،

شاهد و مثال، مآخذ شاهد و مثال، هویت ثانوی، معنی

هویت ثانوی، سند معنی ثانوی همراه با شاهد و مثال و

مآخذ، معنی اصطلاحی، شاهد و اصطلاح معنی

اصطلاحی و…

فرهنگ‌نویسی در زبان فارسی سابقه کهنی دارد. این

ندیم صاحب کتاب الفهرست (۳۷۷ ق) قدیم‌ترین

واژه‌نامه را کتاب لغت ابوعیسی بن علی بن داود

الجراح از بزرگان اواخر سوم و اوایل سده چهارم

هجری معرفی کرده است. اگر چه از کتاب نسخه‌ای باقی

باقی نمانده است تا به روش و شیوه مؤلف آن بی‌بررسی

همچنین پژوهشگران از فرهنگ ابوحنس و فرهنگ

نظان به عنوان نخستین فرهنگهای فارسی یاد کرده‌اند.

اما اگر از فرهنگهای یادشده که تنها نامی از آنها باقی مانده

است، بگذریم، لغت فرس اسدی طوسی کمترین

فرهنگ بازمانده فارسی است. نامی که در مخدفا فرهنگ

عظیم خود را تداک می‌بیند. شیخ از هفتاد فرهنگ فارسی

در ایران، شیه قاره و آسیای صغیر تألیف شده بود. این

همه، ضعفها و کاستیهای فرهنگهای موجود از جمله

نگیزه‌هایی بود که مخدفا را به تألیف فرهنگ لغت

ترغیب کرد. آنچنان‌که در مقدمه لغتنامه به درستی آمده

است: وظیفه ایرانیان است که این میراث ارزشمند از زبان

و لغت فارسی را با کمال امانت به اصناف خود بسپارند

و یکوشند تا حاصل و فساد و بدین حصن حصین راه

نیلد و هر یی خیر تکلم‌هایی در آن تلف و تصرف نکند.

این مقصود انگاه حاصل آید که در لغت فارسی ثری

جامع تألیف شود که آینه تمام‌نمای تحول زبان فارسی

در قرنهاي گذشته باشد. متأسفانه فرهنگهای فارسی که

تاکنون در ایران، خندلندست و ترکیه تألیف شده به هیچ

وجه احتیاج طایان علم و ادب و ادب را بر نمی‌آورد. زیرا بعضی

تأثیر غرب و واکنش خاورمیانه

برنارد لوئیس

ترجمه: شهریار خواجیان
نشر اخگران، چاپ اول ۱۳۸۲، ۲۵۲ صفحه، ۲۵۰۰ تومان
در طول قرن مضمین میلادی، سپاهیان اسلام با گذر از مرزهای عربستان، به تسخیر شام، فلسطین، مصر و شمال آفریقا که تا آن زمان بخشی از دنیای مسیحیت محسوب می‌شدند، عاقل آمدند. این نخستین برخورد میان جهان اسلام و دنیای مسیحیت بود. زمانی که تمدن یهودی-عصر حاضر به مدت ۱۳۰۰ ساله در جهان را دستخوش چالش به نظر می‌انگاشتند.
در ابتدا این دنیای اسلام بود که موفق شد در عرصه سیاسی و فرهنگی، سادت خود را بر کشورهای مسیحی تحمیل کند. در ۱۵۵۲م، خان اردوی زین و فرادش به اسلام گرویدند و روسیه، همراه با بخش بزرگی از اروپای شرقی تحت حاکمیت مسلمانان درآمد.

موسو پورش مسلمانان از ناحیه ترکه‌های عثمانی آغاز شد که آناتولی را فتح و شهر مسیحی باستانی قسطنطنیه را تسخیر کردند. بر اثر هجوم پلکان مسولتی شدند و در بازتاب، یون، یونان، اروپای شرقی باختند.
برپارده‌نویس، می‌تواند ۱۹۹۰، پژوهشگر یهودی انگلیسی، متخصص در تاریخ اسلام و تحلیل میان اسلام و غرب در کتاب تمدن اسلامی آورده است. امپراتوری انگلیس، بالاترین سطح هنر و دانش که تا آن زمان در تاریخ تمدن اسلامی شناخته شده بود، بنیان آمد.

اما در نهایت تمدن اسلامی نیز اندک اندک گرفتار فراز و فرود تاریخی یک تمدن شد. از آغاز زوال در وجودش چهره بست در اروپا و یونان مانند زادبوم غرب، این بار غرب مسیحی بود که قوه به قدرتی رسیده. اقلن فراد راجع مورخ ۱۹۸۱ زبانی مسلمان زادبومی اروپایی، توضیح می‌دهد که به او گرایی گنشدند. موفقت کردید که به دل‌نهایی سرنوشت‌ساز تجاری در دریای سیاه بختند. این تغییری سرنوشت‌ساز

مشکل از کجا آغاز شد

بود که ظهور یک دشمن خطرناک و آغاز مبارزه‌ای طولانی برای خاورمیانه مسلمان رزم می‌د. محاصره ناموفق شهر باشکو و وین که پایتخت جهان مسیحیت در آن روزگار بود، برای دومین بار باربران مسلمانان کامیابی محاصره نخست را نشانست و شکست قضاحت بازتاب عثمانی را حد فاصل زویه تا سپتامبر ۱۷۸۲ موجب شد. همچنین با از دست رفتن بوداپست در ۱۸۹۶، یک قرن و نیم حاکمیت عثمانی بر مجارستان به سر آمد. سر انجام، در ۱۹۰۸ تا به ۱۹۱۹ میلادی جنگ جهانی انگلیسها و هلندها، قرارداد صلحی بین امپراتوری عثمانی و قدرتمندترین کشور اسلامی در آن روزگار و اتحادیه مقدس اروپا در کاروبیز امضا شد. از این پس رونق و شکوه و جلال شرق اسلامی به غرب مسیحی منتقل شد.

لوئیس، مؤلف کتابهای تاریخی بسیاری است از جمله «عراق در تاریخ»، «ظهور ترکه نوین»، «حاشائین افغانیان اسلامی»، «کشف اروپا به دست مسلمانان»، «خاورمیانه تاریخ ۱۰۰۰ ساله آن از ظهور مسیحیت تا امروز»، «ریشه‌های شرق‌شناسی و بحران اسلام که تاکنون به بیش از ۲۰ زبان از جمله فارسی ترجمه شده است. او در کتاب اخیر خود مشکل از کجا آغاز شده، در فصل اول از فصول شنگانه کتاب می‌نویسد. «اراد کارلویز اهمیت ویژه‌ای در تاریخ امپراتوری عثمانی و حتی گسترده جهان اسلام دارد، چرا که نخستین قرارداد صلحی است که بین امپراتوری شکست خورده عثمانی با دشمنان مسیحی پیروزمندان به

امضا رسیده. اسناد بازنشرته دانشگاه پرینستون که لینگ در ۹۰ سالگی به سر می‌برد در فصل دوم این کتاب با عنوان در تکلیفی ثروت و قدرتی، می‌نویسد. پیش از پایان قرن هجدهم، ترکه‌ها از ایران و سایر قطعی خاورمیانه قوت بسیار گزینی را بی‌شاهد غرب نداشتند. به‌علاوه از وضعیاتی غریبا در شرق، حتی زمانی که به لحاظ مدنی و فرهنگی در موفقیت تاریخی به سر می‌بردند، فایده قیاس نبود، در حالی

خطرات علی دانش منفرد

تدوین: رضا سبغانی، مرکز نشر اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲، ۲۱۷ صفحه، ۱۲۰۰ تومان.

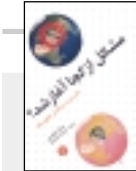
مرکز اسناد انقلاب اسلامی در نظر دارد به «طرح تدوین تاریخ انقلاب اسلامی» بپردازد و در راستای این هدف به جمع آوری اسناد و ضبط خاطرات افراد مؤثر در پیروزی انقلاب، اقدام کرده است. خاطرات علی دانش مغربی یکی از آثاری است که این مرکز در

جهت شناخت و بررسی هر چه بیشتر جریانهای مذهبی منتهی به انقلاب اسلامی منتشر کرده است. مهندس علی دانش مغرب‌زاد مبارزان مذهبی علیه رژیم پهلوی و مخالفان انقلابی پس از پیروزی آن بود. خاطرات وی شامل ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰ را در بر می‌گیرد. در ابتدای کتاب اشاره‌ای هر چند کوتاه به «اگره شیعیان» کرده، سپس به طور مختصر به وضعیت زندانهای رژیم پهلوی پرداخته است. خاطرات دانش مغرب‌زاد سازمان مجاهدین خلق به سالهای ابتدای

سفرنامه فورو کاوا

ترجمه: دکتر هاشم رحب‌زاده، کیچی به‌اورا انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۲، ۳۶۵ صفحه، ۲۵۰۰ تومان

در سفرنامه از سپستان ژاپنی که از ایران بدین گونه آمد، تاکنون در کشور ما به چاپ رسیده است که عبارتند از سفرنامه ماساهارو یوشیدا، در سال ۱۳۳۳ از سوی انتشارات آستان قدس رضوی و سفرنامه کاواما در سال ۱۳۴۰ از سوی انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. سفرنامه نوییوشی فورو کاوا، سومین سفرنامه ژاپنی است که به فارسی ترجمه شده و اکنون در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته. وی عضو هیات اجرایی نخستین سفارت ژاپن در ایران در دوره قاجار است. فورو کاوا، افسر ارتکان حرب باستان چنگ ژاپن بود و در سالهای ۱۸۹۰ تا ۱۸۹۸ میلادی (۱۲۶۸ تا ۱۲۷۶) در روزگار ناصرالدین شاه، همراه ماساهارو

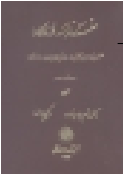
که قدرتهای اروپایی از همان زمانهای آغازین دفتر، سپس کنسولگری و در نهایت سفارتخانه در شرق تأسیس کردند. دولتهای شرقی از این روال پیروی نکردند و به شدت مابینهای سیاسی به غرب می‌فرستادند. عدم توازن مشابهی را در مورد تجارت نیز می‌توان دید.
موانع اجتماعی و فرهنگی، نوسازی و برابری اجتماعی، عرفی‌گرایی و جامعه‌مدنی، زمان، فضا و تجدد و نیز جنبه‌های تغییرات فرهنگی، علانیی فصول سوم تا هفتم کتاب را تشکیل می‌دهند.
در پایان نویسنده چنین جمع‌بندی می‌کند: در طول قرن بیستم، بر خاورمیانه و قطعاً همه سرزمینهای اسلامی عملاً معلوم شد که برای آنها واقع‌ناخوشی‌زایی پیش آمده است. جهان اسلام در مقایسه با غرب، هزارساله آن مسیحیت- فقیر ضعیف و دیس‌مانده است. در طول سده‌های نوزدهم و بیستم، برتری، و از این رو سلفه غرب همه جنبه‌های زندگی عمومی و حتی دردناکتر زندگی خصوصی آنان را تسخیر کرده است.»

باید یادآور شد که برنارد لوئیس در سالهای اخیر با حمایت از رژیم استعراک اسرائیل و صهیونیسم، مواضعی غیر آکادمیک پیش گرفته و این امر باعث کما اوفار شدند او در میان پژوهشگران تاریخ اسلام شده است. با این حال دستاوردهای درخشان تمدن اسلامی به اندازه‌ای بود که اثر لوئیس نیز در کتاب مشکل از کجا آغاز شده، بسیار اثرش، نمی‌توانست این دستاوردها را نادیده بگیرد.

دهه چهل باز می‌گردد. عقیده او درباره ضربه ۱۳۵۰ به سازمان و همچنین تغییر مواضع ایدئولوژیک ۱۳۵۲ چنین است: در مجموع می‌توان گفت ضربه سال ۱۳۵۰ و متمایل آن تغییر مواضع سال ۱۳۵۲، سازمان را از عمق و نفوذ اولیه‌اش دور ساخت و دیگر به عنوان سرکمی عمیق که در لایه‌های گوناگون اجتماع نفوذ داشت، شناخته نمی‌شده. بنابراین پس از آن، به علت نداشتن پیگاه مردمی و روحانی، رژیم هراس چندانی از آن نداشت و فقط با آنها برخورد فیزیکی می‌کرد.» (ص ۵۲)

نقطه قوت کتاب مربوط به خاطرات دانش مغرب‌زاد فصل سوم است. تشکیل کمیته استقبال از امام (ره) از آن جهت که وی از اعضای ستاد مرکزی کمیته استقبال بوده است حاوی نکات ارزشمندی است. نظر امام در مورد مکان استقرار کمیته استقبال و همچنین اسکان شخص ایشان، دلایلی انتخاب مدرسه رده برای این

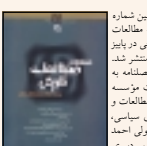
پوشیداد، به ایران آمد. این زمان مقارن است با دوران دگرگونی و اصلاحات همه جانبه در ژاپن که به «عصر میجی» مشهور است.

این سفرنامه با بررسی نسبتاً دقیق از موفقیت و ویژگیهای جغرافیایی ایران آغاز می‌شود. نویسنده در صفحه ۲۰ در مورد طبعیت فارس می‌نویسد: طبعیت فارس نام عام و سرسازری این دریاست که از تنگه عمان تا دجله شط العرب، جایی که دجله و فرات به هم می‌پیوندند،

استاد دارد.
تاریخ مختصر ایران از عهد هخامنشیان تا دوره مؤلف، موضوع بعدی کتاب را به خود اختصاص داده است. سفرنامه فورو کاوا از جهت نگاه وی به تاریخ ایران در عصری که او به سرزمین مان سفر کرده می‌تواند حائز اهمیت باشد. نویسنده نه تنها به اوضاع سیاسی، لشکری و دیپلماتی ایران نظری دقیق داشته، بلکه به

فصلنامه مطالعات تاریخی

نهمین شماره فصلنامه مطالعات تاریخی در پاییز امسال منتشر شد. این فصلنامه به همت مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، مدیر مسئول احمد خزایی و سردبیری هدایت‌الله یهودی، اکنون در دومین سال انتشار خود به سر می‌برد و همانگونه که با نام آن پیداست به‌طور تخصصی به تحقیق و پژوهش در حوزه تاریخ می‌پردازد. دوره زمانی این تحقیقات از نهفت مشروطه (۱۲۷۵) مراد تا انقلاب اسلامی (۱۳۵۷) شامل می‌شود. رویکرد علمی این نشریه به آن دوره پرفراز و نشیب و بسیار با اهمیت تاریخ ایران، مطالعات تاریخی را در چهار و یک نشریه کاملاً جدی معرفی می‌کند. توجه به مقالاتی که با دکه بر اسناد، گفتگه شده‌اند، از نقاط برجسته نشریه است. در مقدمه شماره ششم با عنوان سخن ابراه آمده، به نظر می‌رسد در حیطه تاریخ نگاری مبارزه‌ای نیازان آغاز گشته است. ما آن را «انگ هشتک» نامیم. شاید این تنها حرکتی باشد که بتوان از رسیدن به «مبارک» از آن یاد کرد، در روایتی برای رسیدن به «حقیقت».

ترجمه‌ی نسیب که تاریخ ایران باید دوباره بررسی و نگارش قرار گیرد، در این راستا مستفاد ایرانی - نه شرق‌شناسان غیر ایرانی، باید به اسناد تکیه کنند تا تاریخی مقرون به واقعیت و محال از شائبه و فرض‌وری نوشته شود. فصلنامه

مطالعات تاریخی، با ارائه مقالاتی در زمینه رویدادهای پید و نهان تاریخی، شرح حال رجال، احزاب و محافل سیاسی، عمارت تألیف، بازیابی اسناد منتشر نشده و نقد منابع، به نظر در هدف خود کتاب بوده است. همچنین پرداختن به مباحث نظری تاریخ از قبیل نظریه آگنسه، مباحث تاریخ نگاری و طرح نظریه‌های تازه، بر کفایت علمی نشریه افزوده است. در روزگاری که چندان دور محققان و مورخان ارزشمندی چون محمد قزوینی، عباس اقبال آشتیانی، عبدالحسین زرین‌کوب و بزرگان نگاری ایرانی نقش به‌سزایی ایفا می‌کردند. متأسفانه در دهه اخیر حضور مجلات عمومی در عرصه تاریخ کم‌رنگ بوده است. از این رو رده‌ای به انتشار فصلنامه «مطالعات تاریخی» و نشراتی از این دست، اقدامی به موقع و بحاج است.

یکی از موضوعاتی که فصلنامه به‌طور شایسته به آن پرداخته، بررسی حضور و تأثیرات مغرب استعمار از زوایای گوناگون، در تاریخ ماست. از یک سو نفوذ و دخالت استعمارگران در ایران به خوبی مورد بررسی قرار گرفته و از سوی دیگر سبب شده است که از توهم توپنه دوری چسته نشود. در مقدمه شماره نهم در این مورد چنین نوشته است: «عناصر تشکیل دهنده تاریخ معاصر ایران را می‌توان برشمرد: فرد، اجتماع، دولت، سازمانها و احزاب، نهادها و جنبشها. اما در واسطه حضور مؤثر استعمار در ایران هر برخوردی مجدداً با آنها داشت و با درواکتری هر یک، به ساده‌ترین روابط ملی بستند کرد. این بدان معنی نیست که روی چهره هر دولتمرد، بلندیهای ای، تقابلی، و پس رده‌دار هر موضوعی، دینی وجود داشته است، ولی نمی‌توان به هر برآمدنی و هر فرد افتادنی ساده گریست و به اشتناقی بسط به سبب هر مانع آن رفت.»

معرفی کتاب

کارت جراحی
تشخیص و درمان

الایمه برخوردار با اختلالات جراحی به تنها داشتن مهارت های فنی و آگاهی از اصول تشخیصی و درمانی، بلکه مهارت های پایدار و علاقه به او نیز می باشد. یک جراح باید دستیار و تکنیک های جانشینان و همزمان به عنوان همکار خود باشد. از آنجا که معمولاً مرگ و زنگی به اعتبار تصمیمات جراحی منگی دارد نظارت وی باید با شجاعت جراحی و مهارت فنی بسیار آخته باشد. در فصل و مهارت فنی بسیار آخته باشد. کتاب کارت جراحی از جمله مراجع درسی برای دانشجوان پزشکی است که طی چند سال گذشته و با وجود عدم تعدیل نظر پرویی آن جایگاه خود را حفظ کرده که این خود نشانه ای بر قوت علمی این کتاب است.

مجموعه مطالب و پوستگی آنها به اعتقاد گروه مترجمان این کتاب از دیگر خصوصیات است که باعث شده کارت جراحی از بسیاری از مراجع درسی جراحی متمایز شود. این کتاب جدید نظر جدید کارت جراحی است پس از حدود ۱۰ سال که در واقع همین حفظ دستورالعملهای جاری به آن نرفته و به فواید و مزایای آن نگاشته شده است. گروه مترجمان این کتاب دکتر سید مسعود افراقی، دکتر شهریار موسیقلی، دکتر اکبر شعیبی، دکتر لادن سعیدی، دکتر زکریا معصومی و علی موسی مقرن، کارت جراحی را در ۲۶ فصل ترجمه کرده اند که نظارت بر این کار گروهی را دکتر کیومرث عباسی، فرقی تخصص جراحی قلب و عروق و استاد یار دانشگاه علوم پزشکی تهران بر عهده داشته است.

عنوان برخی از فصلهای این کتاب عبارت است از: عنوان در بیماری جراحی، بر رفتهای قلب و عروق، عمل عوارض، بعد از عمل جراحی مشکلات خاص داخلی در بیماران جراحی، پزشکی قانونی برای جراحان، التهاب، عفونت و آنتی بیوتیکها، متابولیسم و تغذیه در جراحی، بهبودی، شوک و نارسایی حاد تنفسی در بیماران، برخورد با بیمار دچار زردی، تومورهای سر و گردن، ترومبولیز و پارتنرولیز، بیماریهای اکسالی، بیماریهای مادرزادی، مجاری صفراوی، پانکراس، سرطان، آیدیس، روده باریک، غدد فوق کلیوی، سرخرگها، سیاهرگها، قطع عضو، جراحی اعصاب و جراحی هیپو و جراحی اطفال و... کارت جراحی تشخیص و درمان باستان اسال با شکران ۲۰۰۰ نسخه در ۱۰۰۰ صفحه با قیمت چهارده هزار و ۲۰۰ تومان از سوی مؤسسه فرهنگی نشرانی نیوزراده نشر طبیب و در بازار کتابهای پزشکی شده است.

استیون هاوکینگ
جهانی در پوست گردو

سهام محبی

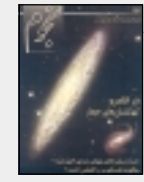
استیون هاوکینگ که یکی از بزرگترین دانشمندان معاصر در زمینه کیهان شناسی است، در هشتم ژانویه ۱۹۴۲، مصادف با سیصدمین سالمرگ گالیله، در آکسفورد انگلستان متولد شد. در کالج آکسفورد تحصیل کرده و رتبه برتر را در فیزیک نظری به دست آورد. سپس برای تکمیل مدرک دکترای خود در رشته کیهان شناسی به دانشگاه کمبریج رفت. زمینه اصلی تحقیقات او کیهان شناسی نظری و گرانش کوانتومی است و در همین حوزه کارهای زیادی در انجمن بین المللی فیزیک نظری و انجمن آمرسته آمریکا انجام داده است.

با وجود ابتلا به ALS (افساح شدن تدریجی عضلات و ناتوانی شدید حاصل از این بیماری، در عرصه های مختلف بسیار فعال بوده و هست. به خصوص در پژوهشهای فیزیک و کیهان شناسی و نویسندگی کتابها و مقالات علمی. در سن بیست و یک سالگی، درست زمان کوتاهی قبل از اولین ازدواجش، پزشکان به او گفتند که بیش از دو یا سه سال زنده نخواهد ماند. اما مبارزه او با این بیماری تاکنون تمام پزشکان را شگفت زده کرده است. او برای صحبت کردن از تمام کارهای روزمره از یاد کردن در اتاق گرفته تا روشن کردن چراغ استفاده از آسانسور، از دستگایهای الکترونیکی و رایانه ای متفاوتی استفاده می کند. کسانی که هاوکینگ را در اواخر دهه ۶۰ به یاد دارند به خاطر می آورند که او برای رفتن به بخش ریاضیات کاربردی و فیزیک نظری، با عصا از راهروها می گذشت و به دیوارها تکیه می زد و حرف زدن او با قدری لکنت همراه بود. آنها همچنین جسارت او را در جلساتی که با دانشمندان برجسته دنیا برگزار می شد به یاد دارند. در حالی که پژوهشگران جوان به احترام آنها سکوت می کردند، او به جرأت سوالات نافذ و غیرمنتظره ای می پرسید. شهرت او به عنوان یک نابغه با اینشتین دیگر از همان جا متشکرت ولی با وجود محبوبیت و شرح طبعی، این شهرت و نیز مشکلات جسمی او را از بعضی همکارانش دور کرد. در سال ۱۹۶۲ زمانی که هاوکینگ دوره فوق لیسانس را شروع کرد مطالعه علم کیهان شناسی با بررسی اجسام سیار بزرگ را به مکانیک کوانتومی با

مجموعه مقالات و نیز با عنوان «سیاهچاله ها و جهان های نوزاد» بسیار پرطرفدار بوده است. هاوکینگ معتقد بود واحد بودن مرکز یک سیاهچاله می تواند یکی به دنیا های نوزاد باشد.

دیگر، نخستین کتاب او با نام «تاریخچه زمان» در سال ۱۹۸۸ و به دنبال آن کتاب «جهان در پوست گردو» در سال ۲۰۰۱ به چاپ رسیدند. فروش میلیونها نسخه از هر دو کتاب در سراسر جهان نشان از استقبال حیرت انگیز علاقه مندان دارد. مجموعه مقالات او نیز با عنوان سیاهچاله ها و جهان های نوزاد بسیار پرطرفدار بوده است. هاوکینگ معتقد بود واحد بودن مرکز یک سیاهچاله می تواند یکی به دنیا های نوزاد باشد. مطابق نظریه جدیدی که او در هفدهمین کنفرانس بین المللی نسبیت عام و گرانش در بیست و یکم جولای ۲۰۰۲ در ایرلند ارائه کرد، سیاهچاله ها به شکلی ناقص، اطلاعاتی درباره مرادی که بیاورد، اندک به ما می دهد.

طبق نظر او «ماده» می تواند در دنیایی به هر اندازه، از انرژی گرانشی به وجود آید. آیا تعداد جهانهای نوزاد زیاد است؟ آیا آنها از هر طرف شاخه می روند؟ آیا درست همین جا، در اتاق ما، آری، ممکن است سیاهچاله جدید در اطراف ما، حتی در بدن ما به وجود آیند. بدون اینکه برای حواس تشخیص وجود باشند. نظریات دیگر شامل «سوراخ کره ماه» و نظریه همه چیز، «بگینگ آغاز جهان» «جهان بدون مرز» است. او پیش از یک ربع قرن، شاید به استثنای فواصل زمانی کوتاهی که ما از آن هیچ نتوانیم دانست، روحیه خوش بینانه و عزم راسخش را به نفع خود نگه داشته است.

در زمینه نجوم نشرانی نیز اطلاعات بیشتر درباره این معانیه و بررسی به «خامنه مقاله های هر شماره می تولید به نشانی www.jomna.com مراجعه کنید.

چاپ شد. زمینه این عکس به صورت نمایشی برق ستاره ها و سیاهچاله نشان می داد و نیز عکس جمله ستایش امیز *A Master of the Universe* که در سال ۱۹۸۸ به روز جهان به چشم می خورد. در سال ۱۹۸۸ به برنامه ۲۰/۲۰ شبکه تلویزیونی ABC هاوکینگ و خانوادهاش مصاحبه ای به عمل آورد و در انگلستان یک برنامه تلویزیونی ویژه به نام «استیون هاوکینگ، آگاه به رموز جهان» به نمایش گذاشته شد.

از کبکشان های غول پیکر تا خرده سیاره ها

اسپانیا به قلب پلکان امین نقری، در قلمرو کبکشان های چهار بر صد گران آسمان شب تر صورت فلکی حجابی برمی آید. زینتین آسمان را در دوربین های دیجیتالی با لنسهای کوچک خود می یابند. همین طوطی تیاره تا زینتین اخیر اخترشناسی راهنمای کامل پدیده های آسمان آذر ۱۳۸۲ و نقشه آسمان در این ماه معرفی و مصاحبه ملی ویژه گزارش از برنامه های تلویزیونی نجوم و خیریه دیگر از برنامه های نجوم و فضا ایران، این ماهنامه نجوم از سال ۱۳۷۰ برای علاقه مندان عمومی به اخترشناسی و فضا با هدف ارتقای دانش عمومی ایرانیان منتشر شده است. ۱۱ شماره ۱۳۸۲ در آسمان

صفا هرندی در مراسم کتاب سال دفاع مقدس:

هنوز حرف‌های بسیاری مانده است

مراسم نهمین دوره انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از اهل فرهنگ و هنر دفاع مقدس، با معرفی برگزیده‌گان در مرکز

فرهنگی سپیدشهر برگزار شد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم گفت: «دفاع مقدس یک حسیه نوزایی است که فقط برگزیده‌های معنوی از آن خوانده شده و حرف‌های بسیاری مانده که باید به شکل کتاب دفاع مقدس پیش روی ناظران گذاشته شود.»

محمدحسین صفا هرندی افزود: «کتاب دفاع مقدس باید مشحون از همه آنچه در این دوران گذشته باشد و مظلوم‌ها، رشادتها، حماسه‌ها، ایثارگرها و ماجناها را در بر گیرد. کتاب دفاع مقدس باید بسیاری از اقدامات این دوره را که غافل مانده و هنوز هم پنهان است، متعکس کند.»

وی با اشاره به زیبایی‌ها و حاشیه‌های ناخوشایند دفاع مقدس گفت: البته در حاشیه دفاع مقدس مسائلی هم وجود دارد که چندان زیبا نیست. دوره جنگ، خرابها، کشتارها و معلول‌هایی هم دارد که اگر کسی چشم خود را به زیبایی‌های جنگ نداند به ناخوشی‌ها، کشتارها، بی‌مهری به آن دوستان اگر کسی وعده نچسبی به دفاع مقدس را نشان کند، تصویری که پیش روی مخاطبان مجسم می‌شود با تصویر واقعی جنگ تفاوت دارد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خاطر نشان کرد: با اجزای مهم که برای همه نویسنده‌گان دفاع مقدس قابل چشم‌پوشی است این هدفه‌ها زمندگان دوران دفاع مقدس را جدی بگیریم تا آنچه بیان می‌شود با آنچه حضرت امام خمینی(ره) درباره آنها می‌گوید مغایرت نباشد و ما با نوشته‌های دفاع مقدس از میراثی که در ذهنی زخم زار سینه سخته‌های جنگ وجود دارد، مغفوت باشد.»

صفا هرندی در پایان سخنانش افزود: «معتقدم دست نویسنده‌گان این حوزه باید برای بیان آنچه در دل و اندیشه‌شان می‌گذرد باز باشد اما این ملاحظه را برای مدافعان و رزمندگان داشته باشیم تا مبادا برای آن‌ها آزرده‌گی ایجاد شود.»

محمدحسین صفا هرندی در این مراسم گفت: آثار و نشر دفاع مقدس، معنویت ادبیات دفاعی حفظ آثار و نشر فرهنگ و ادب است. کتاب سال دفاع مقدس بر دو نکته شریف نویسنده‌گان و ناشران و قلم‌نویسان و مورخان فرهنگی برای حمایت و فرهنگ دفاع مقدس تأکید شده است. اما در طول این مسیر همچنین سینه‌تابه تعریف جایگاه ادبیات دفاع مقدس و ادبیات معاصر دست یابیم. چون کتاب دفاع مقدس ادبیاتی می‌خواهد که همسنگ با آن حماسه پرشکو و باشد.»

معنویت ادبیات دفاعی حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس با اشاره به مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و صدا و سیما در برگزاری نهمین دوره انتخاب بهترین کتاب دفاع مقدس افزود: هر دوره هم کتاب سال دفاع مقدس سعی شد از استان‌ها و صاحبان نظر دانشگاه‌ها استفاده شود. در این دوره ۳۳ کشور به بررسی ۳۵۰ اثر در هفت شاخه پرداختند که بیشتر داران عضو هیأت علمی دانشگاه‌ها هستند.»

دکتر محمدرضا سنقری، مدیر علمی نهمین دوره کتاب سال دفاع مقدس نیز طی سخنانش گفت: دفاع مقدس همسنگ در ردیف حلقه‌های دیگر نیست، بلکه هویت و آبروی ماست که مدام کار است.»

سنقری افزود: علاوه بر شناسایی آثار حوزه دفاع مقدس باید زمینه‌ای برای معرفی و شناسایی این آثار فراهم شود. همچنین آنها و اسپهبدی خلق آثار دفاع مقدس و نیز آفرینندگان این اثر شناسایی شود و قلم‌روهای ناخواسته و راه‌های رفته بررسی شود.

سنقری با اشاره به انتشار کمتر از یک درصد کتاب در زمینه دفاع مقدس از بین کتاب‌های منتشر شده در سال ۱۳۸۳ به افت کتاب‌های بخش ادبیات دفاع مقدس اشاره کرد و افزود: نظر می‌رسد برنامه‌های ناشران ترجمه در فرهنگ و ادبیات دفاع مقدس را دور بیند.

بخشی از بقیه نهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع

مقدس آمده است: «در این دوره ۷۸ کتاب از ناشرین دولتی و ۵۴ کتاب از ناشرین خصوصی و در مجموع ۳۱۵ کتاب در گروه‌های خارخره، داستان، شعر، هنر، جنگ و زندگی‌نامه، تحقیق، پژوهش و کودک و نوجوان با ملاک‌ها و معیارهای علم و ضوابط و معیارهای علمی و زیبایی شناسانه خاص و با پشت دراز نشی نسی آثار و رساله‌های آنها بر ترحم به اصل و اهداف برنامه مورد بررسی و داوری قرار گرفتند. همچنین در این دوره به منظور بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و تجربیات و اطلاعات دیگر نهادها و ایجاد بسط مشارکت ملی در راستای تقویت و تحکیم مبانی علمی و فرهنگی انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس و هنرمای و

سفرانی بودن آثار این حوزه و عدم توفیق در جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این زمینه، ضعف در تحقیقات کاربردی و بنیادی و عدم تخصصی‌بودجه مناسب و کمبود مراکز پژوهشی، برپه‌ها از کشته‌ها و عذبه‌های زبانی و کتبه و سوره‌های کهن و خلق آثار ماندگار تاریخ و جغیات سیاسی، اجتماعی، عاقلی و دوری از جایگاه‌های علمی و شعاری از بروری است که هات داروان بر آنها تأکید کرده‌است. خلق آثار داستانی در قالبی مناسب، توجه به زبان روز، تحلیل کارآمد و دلنشین تاگر کار در آثار منظوم و نغلی کبی آثار حوزه زندگی‌نامه نویسی نیز دیگر موارد مورد تأکید هیأت داروان این دوره است.

هماهنگی افزونتر سیاستها و راهبردهای سازمانها و نهاد‌های دخیل در برنامه‌های مشابه، شورایی مرکب از معنویت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معنویت پژوهش و ارتباطات فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران، صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، معنویت ادبیات و نشریات، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، تشکیل و بحث عنوان شورای سیاست‌گذاری به تعیین و نتج سیاستها و راهبردهای این برنامه ملی هست گذاشت. ویژگی دیگر این دوره، دست به دوره‌های پیشین انتخاب دید علمی به منظور انتخاب و گزینش هیئت داروان از نقطه نظر علمی و منظر انکری لازم، بهره‌مندی از شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های اتحادمکان مشابه و هماهنگ در بین گروه‌های داوری و نظارت بر اجرای صحیح

محمدرضا سنقری: دفاع مقدس همسنگ و در ردیف حادثه‌های دیگر نیست، بلکه هویت و آبروی ماست که ماندگار است.

سیاستها و راهبردهای برنامه می‌باشد. در نهمین دوره از انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس، رویکرد دیگری از خدمات و دیدگاه‌های ادارات استانی فعال گردن آنها در این برنامه فرهنگی، در گسترش هر چه فرهنگ اطلاع‌رسانی و در قاف‌های باخورد‌های اجرایی برنامه و رسنگ آنتی‌تها و ایجاد طبقاتی نسی از جمله آوری آثار پژوهی بر اساس کشور، نقش صلده و همهی آنها گذاشت. هیأت داروان در بخش دیگر از بقیه خود با تحلیل شرایط حکام بر ادبیات دفاع مقدس موارد و نکات قابل تأملی را بیان کرده است. هم‌راشه‌های آوری آثار منتشره در دهه اخیر که حاکی از عدم موفقیت برنامه‌های فرهنگی در جهت ارتقای علمی و کیفی آثار است، ابراز نگرانی از دولتی شدن و

آثار برگزیده این دوره از کتاب سال دفاع مقدس عبارتند از: لقب گروه داستان

۱. حیات داروان در زمینه رمان هیچ اثری را شایسته کتب علم نوشته و از رمان طنزگانه نوشته از افریم حسن‌بیگی به دلیل روایت صمیمانه و دردهفته آن از معنویت و مشکلات جانیان و جان‌فرومایه‌های محترم آنان تقدیر کرد.

۲. مجموعه داستان کوتاه حیات داروان در زمینه مجموعه داستان کوتاه هیچ اثری را و ایدر شرایط آرزای مرده تشخص نداده و از اراضه تجاربه و دلیل خلق آثاری مرده ترحم در این حوزه از جمله یک مجموعه داستانی با عنوان «جای خالی آفتابگردان‌ها» و فعالیت پیگیر و مستمری در زمینه ادبیات دفاع مقدس تقدیر به عمل آورد.

ب. گروه خارخره حیات داروان در گروه خارخره با بررسی و نقد و داوری پیش از ۶۰ عنوان کتاب و با تفکیک آنها به دو زیرگروه آثار خودنوشت و آثار شفا‌های برگزیده‌گان را معرفی کرد. ۱. آثار خودنوشت کتاب‌های ۴۳۱۱۰ مجموعه «عاطرات از آناه خیلان سرسبز» حسین لشگری، «دکشنه آس‌آس» نوشته محمود مومنی و «و کربانه اثر سرهنگ سعید احمد سوزادگر» با مصاحبه و بخش را کسب کردند و کتاب «تا کشتن صحر» و «عاطرات محمدحافظم پوریزادانویست به دلیل پرداختن به مفهفی خاص و حساس از تاریخ جنگ تحمیلی» شایسته تقدیر شناخته شد.

۲. آثار شفا‌های کتاب‌های «دشهبی بی مهتاب» خاطرات سرهنگ آزاده کتباب‌الدین شهساز، با مصاحبه و تدوین حسن رضازاده، با مصاحبه و تدوین حسین نوری، «جاده‌های سرری» خاطرات سردار احمد سوزادگر، با مصاحبه و تدوین محمد مهدی بهارزاد در بخش «عاطرات شفا‌های اول تا سوم» شدند. همچنین هیأت داروان این خاطرات سردار شهید حاج محمدحسین با مصاحبه و تدوین علانمرضا فلی زاده، «تکلیف است برادر»

انتخابات کتاب سال دفاع مقدس

خاطرات سردار حسین مهدایی، با مصاحبه و تدوین حسین بهزاد، «ستاره شمالی» خاطرات سردار سید حبیب‌الله حسینی، با مصاحبه و تدوین سیدولی هاشمی.

ج. گروه شعر مجموعه «شمار گردآوری شده از انتشارات در این بخش، کتاب «دریای منجمده از انتشارات دیرخانه کنگره سراسری شعر دفاع مقدس و شورای شعر بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس» رتبه نخست را کسب کرد.

د. مجموعه اشعار اقرا‌ی در این بخش، هیأت داروان هیچ اثری را شایسته کتب رتبه اول و دوم نداشت اما کتاب «صورت خیال در شعر مقاومت» نوشته حسین قاسمی را به عنوان رتبه دوم برگزید.

۳. نقد و پژوهش‌های ادبی حیات داروان در این بخش، هیچ اثری را شایسته کتب رتبه اول نداشت، اما کتاب «صورت خیال در شعر مقاومت» نوشته قاسمی را به عنوان رتبه دوم برگزید.

۴. نقد و پژوهش‌های ادبی حیات داروان در این بخش، هیچ اثری را شایسته کتب رتبه اول نداشت، اما کتاب «صورت خیال در شعر مقاومت» نوشته قاسمی را به عنوان رتبه دوم برگزید.

۵. آثار علمی حیات داروان در این بخش، هیچ اثری را شایسته کتب رتبه اول و دوم نداشت، اما در این میان، جلدی علمی و محمدرضا شهسادی «فراهمی را به عنوان رتبه سوم معرفی کرد.

۶. گروه جنگ و زندگی‌نامه حیات داروان در این گروه با عنوان به اصول و روش‌های تحلیلی و بازچه به اهمیت و تاریکی پرشهای مطروحه در آثار کسب و کیفیت منابع مورد استناد، انسجام فصول و فونت تحلیلی‌های ارائه شده و سرانجام کیفیت نتایج در پایان آثار مورد داوری، هیچ کتابی را شایسته آراز رتبه‌های اول و دوم نداشت، اما در این میان، جلدی علمی و با عنوان «روز شمار جنگ آسمانی» تألیف‌های محمدرضا شهسادی «فراهمی را به عنوان رتبه سوم معرفی کرد.

۷. گروه جنگ و زندگی‌نامه حیات داروان در این گروه، هیچ کتابی را شایسته آراز رتبه‌های اول تا سوم نداشت اما کتاب‌های زیر را به دلیل پژوهش‌های نسی آنها در مقیسه آثار دیگر، شایسته تقدیر خوانده، «جسسی در آسمان» اثر سید محممت قاضی میرمحمد، «دریاهای آسمانی» اثر حسن مختاری پور و از عشق و نیمکت‌های خالی نوشته غلامحسین دریابورد، و گروه کودک و نوجوان حیات داروان در این گروه آثار ارسالی به دیرخانه داد و بخش شعر و داستان‌ها مورد بررسی و داوری قرار داد.

۸. بخش شعر حیات داروان با توجه به ضعف مفرط آثار ارائه شده در این بخش، هیچ اثری را شایسته رتبه و تقدیر تشخص نداده و میرزا محمود شعر «لنگان قرته‌ها» سروده روزینه فروزی بی رایه عنوان اثری با کیفیت بهتر نسبت به آثار دیگر معرفی کرد.

۹. بخش داستان در این بخش هیأت داروان هیچ اثری را شایسته کتب رتبه اول تشخص نداد. اما کتاب «جبه جنگی» (مجموعه قصه‌های شهر جنگی) نوشته محسن مطلق، ز. گروه هنر در این بخش کتاب «عکاسی جنگ» نوشته شهید سعید جان‌بزرگی اول و نمایشنامه «برگ‌زبان» اثر حبیبی به طور مشترک دوم شدند. کتاب «رضیعت‌های ناگهان» اثر محمدحسین آخانیان نیز رتبه سوم را کسب کرد. همچنین از نمایشنامه‌های «ترکش اثر عاطفه حسینی و «شام غریبه» نیز نوشته سیدحسین فدایی حسین تقدیر شد.

گروه جدید، ششمه، شنبه ۲۸ آبان ۱۳۸۳

۳۱

فرجام فرهنگ بزرگ انگلیسی- فارسی

پس از تجدید چاپ کلیات سعدی که با تصحیح و تعلیقات بنده از سوی انتشارات نیلوفر به چاپ رسیده، ۴۳۰۰ قول را از میان ۳۳۰۰ قول حضرت مولانا در دیوان شمس، برگزیده و شرح کرده‌ام. نشر قطره این کتاب را در یک مجلد نهمصد صفحه‌ای به چاپ خواهد رساند. علاوه بر این کتاب، دو انتظار نتیجه مذاکراتی هستم که با پژوهشگاه علوم انسانی برای ارائه پروژه فرهنگ بزرگ انگلیسی-فارسی انجام داده‌ام. برای تهیه و تأمین این فرهنگ حدود هفت سال وقت گذاشته‌ام و امروز منتظرم تا این پروژه عظیم به فرجام برسد و این خواسته طبعاً به تنهایی انجام نخواهد پذیرفت و برای انعام این فرهنگ به همکاری هفت الی هشت نفر نیاز دارم تا بتوانم آن را به پایان برسانم. مهمترین ویژگی این کتاب که احتمالاً در چند مجلد منتشر خواهد شد، علاوه بر کارکرد لغنامه‌ای، بهره جستن از مواد و مصالح دانشنامه‌ای نیز هست. بدین صورت که مدخلهای چون اهرام ثلاثه و ابرهه و دیگر شخصیت‌های اسطوره‌ای و تاریخی با روکرد دانشنامه‌ای به مخاطب معرفی می‌شوند.

اردکانی نیز ریاست گروه پژوهشگران تاریخ فلسفه باستان را برعهده دارند.

در انتظار وفای به عهد ناشران

فریدجوهر کلام: مترجم گذشته از انتشارات ققنوس که با خوشحالی هایش در انتشارات، حداقل آدم را از غیر دادن به مطبوعات بشیمان نمی‌کند، چندین کتاب را به ناشران بدقول و بدعهد سپرده‌ام که می‌ترسم خیرش را اعلام کنم و فردا شرمندۀ اهالی کتاب باشم و باقی قضایا.

اما انتشارات ققنوس تا چند وقت دیگر از مجموعه تاریخ جهان، ترجمه بنده از کتاب «میراثوری اینکاه نوشته دینس نیشی را منتشر خواهد کرد. علاوه بر این کتاب، سرگذشت خودم را با عنوان «جن و پری» و به نشر البرز سپرده‌ام و امیدوارم تا پایان امسال منتشر شود. اما درباره دیگر کتابهایی که از همین ناشران حدود دو سال و نیم است که بنده را معطل انتشار کتابی کرده است که در آن ۱۶ هزار ضرب‌المثل از ۲۸ زبان زنده دنیا ترجمه شده و علاوه بر فهرست الفبایی، کلمات قصاری نیز از زبانهای مختلف به فارسی برگردانده شده است. علاوه بر این کتاب، دو اثر را نیز به انتشارات علمی و فرهنگی سپرده بودم که سرانجام به انتشارات ارم‌گیر ارجاع داده شدند. اولی که «تاریخ مردمان عرب» نام دارد نوشته آلبتر خورانی است و در حجمی قریب به هشتصد صفحه تاریخ اعراب را به شکلی کامل روایت کرده است و دیگری اثری است از فیلسوف و خاورشناس برجسته، ادوارد سعید، با عنوان «خاورشناسی». البته باید یادآور شوم که این کتاب پاییز سال ۹۱ از سوی دکتر عسکری خانقاه و دکتر حامد فولادوند ترجمه شده بود. امیدوارم کتاب هفته تریبون‌ها باشد برای احقاق حقوق معنوی مترجمی که حدود پنج سال پیش این دو کتاب را به ناشر سپرد و هنوز چشم انتظار است تا!..

پژ و هش در فلسفه کهن جهان

دکتر محمد ایلخانی: محقق و مدرس فلسفه پس از انتشار کتاب تاریخ فلسفه قرون وسطی، انتشارات سمت از من درخواست کرد که تاریخ فلسفه یونان و روم را نیز به رشته تحریر درآورم. این کتاب که مراحل پایانی نگارش را پشت سرم می‌گذارد، دوره یونانی مابقی تاریخ فلسفه یونان و روم را از جمله اسکندر در قرن چهارم پیش از میلاد تا بنده شدن مدارس آن، در بر می‌گیرد. علاوه بر این کتاب به همراه گروهی از استادان و پژوهشگران فلسفه در بنیاد حکمت ملاصدرا سرگرم نگارش کتابی هستم با عنوان «فلسفه باستان». دکتر داوری

می‌آورد که مبادا پس از انتشار توقیف شود! جز این رمان پاکوت شده، انتشارات خجسته «سرنوشت چپه شمروده» را که در دهه شصت منتشر شده بود، تجدید چاپ خواهد کرد. انتشارات قاصدیه سر راهم زمانی را از من زیر چاپ دارد که تاکنون چندین بار عنوان آن را تغییر داده‌ام و فعلاً زن کم کرده همراه نام دارد. فکر می‌کنم این رمان تا زمان برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب منتشر شود.

کار و تلاش از دید خاندان وحی

کامران شرفشاهی: شاعر و داستان‌نویس «اینه‌های می‌قرا» عنوان مجموعه داستانهایی کوتاه‌ای است که در آن فرازهای از جلوه‌های کار و تلاش و تکوین تلاشگران جامعه از سوی پسر اکرم (ص) و خاندان پاک‌وحی به شکلی داستانی روایت شده است. نقد من از انتخاب این مضامین، پرداختن به جنبه‌های زندگی‌یابی و لطمه اطهار (علیهم‌السلام) بود که متأسفانه کمتر مورد توجه هستند و جامعه امروز مایش از هر زمان دیگری به درک این فرازهای پرلذت‌انگیز اشتراک مرکز آموزش عالی، کانون عهده‌دار مسئولیت‌نشر این مجموعه داستان است. علاوه بر این مشغول آمل‌سناری و تدوین مجموعه شعرهای بوعلی‌سید هستم که هنوز به مرحله‌راه پبلشر و آماده‌شدن برای چاپ نرسیده است.

هنر و حکمت

در عرفان ابن عربی

دکتر نصیر الله حکمت: محقق و مدرس فلسفه دانشکده شهید بهشتی در حال حاضر نتیجه تحقیقاتم را درباره نگاه ابن عربی به زیبایی‌شناسی و حکمت با عنوان «هنر و حکمت در عرفان ابن عربی» به فرهنگستان هنر سپرده‌ام. این کتاب در اصل پژوهشی است در متن آثار فیلسوف و عارف برجسته قرون چهارم و پنجم هجری در جست و جوی هنر و حکمت و متمثل است بر سه بخش: هنده انسان‌شناسی با طرح مبانی حکمت هنر، حکمت از نظر ابن عربی و هنر در نظر ابن عربی. ترجمه اسلام.

در نگارش این کتاب سعی کرده‌ام قسمت عمده ارجاعات را از آثار به جا مانده از ابن عربی استخراج کنم و به ندرت به آثار دست‌نخورده یا به عبارتی کتابهای دیگر پژوهشگران رجوع کرده‌ام.

ثانیه آخر

جزء سی‌ام قرآن و مقصد تکته! انتشارات عصمت، در ادامه انتشار آثار مذهبی، طی یکمی دو هفته آینده دو کتاب «مقصد تکته از جزء سی‌ام قرآن کریم» نوشته محمد کریم شاهی و «نعمه‌های دینی کودکان» به کوشش عزیزالله هاشمی را روانه بازار کتاب خواهد کرد.

معرفت و اشراق در اندیشه سپهروردی انتشارات فرزاد روز فراست در طول ۱۰ روز آینده اثری را از دکتر حسین شیباپی با عنوان «معرفت و اشراق در اندیشه سپهروردی» منتشر کنند. سیما نوربخش این کتاب را ترجمه کرده است.

نشر فرزاد روز همزمان با کتاب «معرفت و اشراق در اندیشه سپهروردی»، چاپ چهارم رمان «موش و گربه» نوشته گوئتر گراس، نویسنده معاصر آلمانی را با ترجمه کامران فانی منتشر کرده و در دسترس علاقه‌مندان قرار خواهد داد.

مقدمه دکتر شریعتی بر دیوان اقبال انتشارات الهام ناشر آثار دکتر علی شریعتی، هفته آینده دیوان اقبال لاهوری را با مقدمه دکتر علی شریعتی و دکتر جاوید اقبال، روانه بازار کتاب خواهد کرد.

این ناشر همزمان با دیوان اقبال لاهوری، چاپ دوم منطق‌الطییر عطار را با تصحیح و تحلیف دکتر محمدجواد مشکور منتشر خواهد کرد.

بوستان انگلیسی سعدی! محمود حکیمی بوستان سعدی را در زبان انگلیسی ترجمه کرده است. قرار است انتشارات قلم، این کتاب را طی هفته آینده به بازار نشر عرضه کند.

رویکردی توصیفی و تحلیلی به معماری ایرانی معماری خانه‌های ایرانی، عنوان کتابی است از دکتر فاطمه کاتب که به معماری سنتی ایران به ویژه شهر تهران در روزگار قاجار می‌پردازد و با رویکردی تحلیلی، خانه‌های سنتی مجله‌های کهنیسی پایتخت را بررسی می‌کند. سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به زودی این اثر تحقیقی را به بازار نشر عرضه خواهد کرد.

سیم ایرانیان در پیدایش خط «سیم ایرانیان در پیدایش و آفرینش خط در جهان» عنوان انتشارات آساطیر آن را به زودی در دسترس علاقه‌مندان قرار دهد.

به نام پدر، پسر و زیتون انتشارات پوشیخ تا پایان ماه آینده دویستی‌های باباطاهر را با شرح و توضیح محمد حقوقی و با عنوان «اترانه‌های بابا» منتشر خواهد کرد. همین ناشر مجموعه شعر رؤیا زین را با عنوان «به نام پدر، پسر و من که زیتون» در دست چاپ دارد.

دوران از دو منتقد هفته آینده دو رمان ایرانی از دو منتقد از سوی انتشارات ققنوس راهی بازار نشر خواهد شد. اولی رمانی است از مهدی زردانی خرم منتقد و روزنامه‌نگار جوان با عنوان به گزارش اداره هواشناسی و دیگری اثری است از بقیاس سلیمانی با نام بازی آخر بانو.

سه گانه نوییورک در یک مجلد «ارواح»، «شهر شیشه‌ای» و «اتاق در بسته» عناوین داستانهایی سه‌گانه‌ای از نویسنده آمریکایی، پل امستر، با عنوان تریولوزی نیویورک هستند که پیش از این به صورت جداگانه منتشر شده بودند. نشر افق طی روزهای آینده این سه داستان را در یک مجلد با عنوان سه گانه نیویورک و به ترجمه خجسته کیهان و شهرزاد لولاچی، راهی بازار نشر می‌کند. «هچ عکاک» عنوان رمانی از محمد رضا یوسفی نویسنده کودک و نوجوان است که از سوی همین ناشر و همزمان با سه گانه نیویورک منتشر خواهد شد.